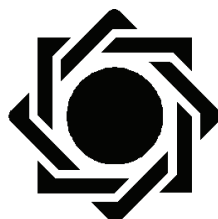

خلاصه تحولات اقتصادی کشور

۱۳۹۵

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

خلاصه تحولات اقتصادی کشور

۱۳۹۵

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

خلاصه تحولات اقتصادی کشور در سال ۱۳۶۹- / تهیه و تنظیم در اداره

بررسیهای اقتصادی - تهران : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، [۱۳۷۱] -

ج: جدول، نمودار

سالانه

۱. ایران- اوضاع اقتصادی- ۱۳۶۸ - الف. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

اداره بررسیهای اقتصادی. ب. عنوان.

۳۳۰/۹۵۵۰۸۴۴

خ ۲۷۸ ب

HC ۴۷۱ / ب ۲ / خ ۸

تاریخ انتشار: اسفند ماه ۱۳۹۶

تهیه و تنظیم: اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی

ناشر: اداره روابط عمومی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تهران، صندوق پستی: ۷۱۷۷-۱۵۸۷۵، تلفن: ۲۹۹۵۱، تلکس: ۸-۲۱۳۹۶۵

پست الکترونیک: G.Secdept@CBI.IR

نشانی پایگاه اطلاع رسانی: <http://www.cbi.ir>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

علائم

علامت	شرح
—	رقم نزدیک صفر است.
oo	رقم در دسترس نیست.
ooo	آمار وجود ندارد.
*	رقم ناچیز است و به آخرین رقم اعشاری نیز نمی‌رسد.
□	ارقام مقدماتی است.
▲	در ارقام تجدید نظر شده است.
θ	محاسبه (درصد تغییر) امکان‌پذیر نیست.
☐	بیش از ۵۰۰ درصد افزایش وجود دارد.

توجه: در تمام جداول درصد تغییر از ارقام کامل محاسبه شده است و اختلاف جزئی در سرجمع و اجزا ناشی از گرد کردن ارقام است.

نقل مطالب مندرج در این نشریه با ذکر ماخذ مجاز است.

فهرست مندرجات

۱	مقدمه
۲	تحولات اقتصادی جهان
۳	اقتصادهای پیشرفته
۴	اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور
۶	حوزه مناپ
۷	تحولات بازار نفت
۸	تولید و هزینه ناخالص داخلی
۹	تحولات بخش واقعی اقتصاد
۹	انرژی
۱۰	کشاورزی
۱۰	وضعیت بارندگی
۱۱	تولید محصولات کشاورزی
۱۱	بورس کالای کشاورزی
۱۱	حمایت‌های مالی از بخش کشاورزی
۱۲	تجارت خارجی بخش کشاورزی
۱۴	ضریب خوداتکایی
۱۵	صنعت و معدن
۱۵	شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی
۱۵	تولیدات منتخب و صادرات صنعتی
۱۶	مجوزهای صنعتی و معدنی
۱۷	تامین مالی صنعت و معدن
۱۷	مشارکت نظام بانکی در اجرای طرح رونق تولید صنایع کوچک و متوسط
۱۷	ساختمان و مسکن
۱۸	تسهیلات اعطایی به بخش ساختمان و مسکن
۱۹	شاخص‌های قیمت
۱۹	شاخص‌های قیمت ساختمانی
۱۹	شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری
۲۰	شاخص قیمت زمین
۲۰	حمل و نقل
۲۲	جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی
۲۴	تحولات بخش مالی
۲۴	بودجه و وضع مالی دولت

۲۶	تحولات بازرگانی خارجی کشور
۲۷	تراز پرداخت‌های خارجی
۲۸	پول و اعتبار
۲۸	نقدینگی و عوامل موثر بر آن
۲۹	سهم پول در نقدینگی
۲۹	بررسی عوامل موثر بر پایه پولی
۳۰	بررسی اجزای ضریب فزاینده نقدینگی
۳۰	سپرده‌های بخش غیر دولتی
۳۰	مطالبات غیر جاری (سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول)
۳۰	نظام‌های پرداخت
۳۱	پرداخت‌های نقدی (اسکناس و مسکوک)
۳۱	نظام تصفیه چک
۳۱	ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی
۳۲	مبادلات الکترونیکی
۳۲	شتاب
۳۳	سحاب
۳۳	ساتنا
۳۴	پایا
۳۴	سیما
۳۴	تحولات بازار دارایی‌ها
۳۴	بورس اوراق بهادار
۳۵	بورس‌های کالایی
۳۶	فرا بورس
۳۶	بازار اوراق مشتقه
۳۷	اوراق مشارکت
۳۷	بازار بدهی
۳۷	بازار ارز و طلا
۳۷	نرخ‌های ارز و قیمت سکه
۳۹	روند قیمت‌ها
۳۹	شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
۴۰	تورم در استان‌ها
۴۰	شاخص بهای تولیدکننده
۴۰	شاخص بهای کالاهای صادراتی
۴۱	تحلیل هزینه و رفاه خانوار
۴۴	فهرست جداول آماری
۴۶	جداول آماری

مقدمه

حمایت از تولید در قالب هدایت منابع به سمت تولید و تمرکز بر تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی به ویژه بنگاه‌های کوچک و متوسط، تامین مالی نیازهای مصرفی خرد اقتصاد با تمرکز بر اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج، گسترش روابط کارگزاری در راستای تعامل با بانک‌های بزرگ خارجی در چارچوب ظرفیت‌های برجام، ساماندهی موسسات اعتباری غیر مجاز در چارچوب مصوبه شورای عالی امنیت ملی، استفاده از ظرفیت داخلی فن‌آوری‌های نوین و بومی‌سازی آن در نظام بانکی و پیاده‌سازی اهداف اقتصاد مقاومتی از جمله جهت‌گیری‌ها و اقدامات عمده بانک مرکزی در سال ۱۳۹۵ بود که دستاوردهای مهمی را در زمینه کاهش قابل ملاحظه نرخ تورم، افزایش رشد اقتصادی کشور، ثبات مطلوب بازار ارز، کاهش نرخ سود بانکی و کنترل نسبی متغیرهای کلان پولی را به ارمغان آورد.

تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۵ (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰) به میزان ۱۲/۵ درصد افزایش یافت. رشد مذکور در سال ۱۳۹۴ به میزان ۱/۶- درصد بود. بدین ترتیب، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی در سال مورد بررسی به قیمت‌های ثابت در مقایسه با عملکرد سال ۱۳۹۴ از افزایش چشمگیری برخوردار شد. در این میان، گروه‌های «نفت»، «خدمات» و «صنایع و معادن» به ترتیب با ۹/۸، ۱/۹ و ۰/۶ واحد درصد سهم از رشد ۱۲/۵ درصدی اقتصاد، بیشترین سهم را در افزایش تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت داشتند. همچنین در سال ۱۳۹۵، نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل از آن ۳/۷ درصد کاهش یافت. این مقدار کاهش در مقایسه با کاهش ۱۲/۰ درصدی

پس از نیل به توافق هسته‌ای در سال ۱۳۹۴، اقتصاد کشور عملاً در سال ۱۳۹۵ وارد اجرای برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) شد. با رفع تحریم‌ها و موانع بین‌المللی مرتبط با برنامه هسته‌ای، ایران بار دیگر با افزایش صادرات نفت توانست حضور موثری در بازار جهانی نفت داشته باشد. با افزایش درآمدهای نفتی، رشد اقتصادی قابل ملاحظه‌ای به میزان ۱۲/۵ درصد به دست آمد که در مقایسه با رشد اقتصادی سال قبل از آن (۱/۶- درصد) از افزایش قابل توجهی برخوردار بود. این رشد آثار معنی‌داری نیز بر رشد اقتصادی غیر نفتی (کشاورزی، خدمات و صنعت) بر جا گذاشت. در این میان، به رغم کاهش قیمت جهانی نفت و به دلیل افزایش صادرات نفت، بازار ارز کشور به نحو مطلوبی مدیریت و از ثبات مناسبی برخوردار شد. همچنین، با تقویت انضباط پولی، مدیریت مناسب نقدینگی و بهبود قابل ملاحظه انتظارات تورمی، دستاوردهای مهمی در زمینه مهار نرخ تورم حاصل شد؛ به طوری که اقتصاد ایران هم‌زمان با افزایش رشد اقتصادی، پس از ۲۶ سال شاهد تورم تک‌رقمی به میزان ۹/۰ درصد شد که این امر به نوبه خود نقطه عطفی در تحولات اقتصادی به شمار می‌رود.

حضور در بازار کار شد و به واسطه این امر، نرخ مشارکت نیروی کار در سال ۱۳۹۵ با ۱/۲ واحد درصد افزایش به ۳۹/۴ درصد رسید. افزایش تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی که از نرخ مشارکت بالاتری برخوردار هستند، نقش موثری را در ارتقای نرخ مشارکت کل ایفا کرد.

در مجموع، با ملاحظه توانایی‌ها و ظرفیت‌های بزرگ اقتصادی کشور، همراه با رفع موانع بین‌المللی و گسترش همکاری‌های بین‌المللی و اصلاحات نهادی و ساختاری، چشم‌انداز روشن‌تری پیش روی اقتصاد کشور قرار دارد.

تحولات اقتصادی جهان

عملکرد اقتصاد جهان در نیمه اول سال ۲۰۱۶ متفاوت از نیمه دوم سال مزبور بود؛ بدین ترتیب که هرچند حجم مبادلات تجاری در ماه‌های پایانی سال ۲۰۱۵ با بهبود همراه بود، لیکن در نیمه اول سال ۲۰۱۶ به دلیل کاهش حجم مبادلات و استمرار تضعیف تولیدات صنعتی، رشد اقتصادی تنزل کرد و به ۲/۹ درصد رسید که در مقایسه با عملکرد نیمه دوم سال قبل و همچنین پیش‌بینی‌های صورت گرفته، اندکی پایین‌تر بود. تحرک فعالیت‌های اقتصادی در نیمه دوم سال ۲۰۱۶ به ویژه در اقتصادهای پیشرفته بهبود یافت و سطح تولیدات کارخانه‌ای و تجارت جهانی در سایه تحرک بالای تقاضا (به ویژه سرمایه‌گذاری) افزایش یافت. با این حال، نرخ رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۱۶ در مقایسه با سال ۲۰۱۵ با کاهشی معادل ۰/۳ واحد درصد مواجه شد و به ۳/۱ درصد رسید. رشد اقتصادی در اقتصادهای پیشرفته با کاهشی معادل ۰/۴ واحد درصد از ۲/۱ درصد در سال ۲۰۱۵ به ۱/۷ درصد در سال ۲۰۱۶ رسید. اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور نیز کاهشی معادل ۰/۱

میزان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۴ نشان‌دهنده تنزل شدت کاهش میزان سرمایه‌گذاری در اقتصاد کشور می‌باشد.

در مدتی کوتاه پس از استقرار دولت یازدهم، روند صعودی نرخ تورم که از آذر ماه ۱۳۸۹ با اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها شروع و به دلیل سیاست‌های انبساطی، افزایش نرخ ارز و اعمال تحریم‌های شدید اقتصادی در مهر ماه ۱۳۹۲ با ثبت رقم ۴۰/۴ درصد به حداکثر رسیده بود از آبان ماه ۱۳۹۲ روند کاهشی به خود گرفت و در پایان سال ۱۳۹۲ به ۳۴/۷ درصد رسید. روند کاهشی نرخ تورم در سال‌های بعد نیز ادامه یافت تا در پایان سال ۱۳۹۵، با ثبت رقم ۹/۰ درصد پس از ۲۶ سال تک‌رقمی شد. ثبات بازار ارز، کاهش انتظارات تورمی، تقویت انضباط پولی و مالی و کاهش قیمت‌های جهانی از جمله دلایل عمده کاهش نرخ تورم در این سال‌ها بودند.

در حساب تراز پرداخت‌های خارجی، مازاد حساب جاری در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال ۱۳۹۴ از افزایش چشمگیری برخوردار گردید و به ۱۶/۴ میلیارد دلار رسید. در این سال مازاد حساب کالا از افزایش ۲۸۹/۳ درصدی برخوردار شد. در این میان، افزایش صادرات نفتی به میزان ۷۵/۱ درصد بود. در سال مذکور، مازاد حساب‌های درآمد و انتقالات جاری نیز با افزایش روبه‌رو بود، لیکن کسری حساب خدمات افزایش یافت.

در سال ۱۳۹۵، حدود ۶۱۶ هزار فرصت شغلی به موجودی اشتغال کشور اضافه شد. با این حال، به دلیل افزایش نرخ مشارکت و تحریک سمت عرضه بازار کار، نرخ بیکاری با ۱/۴ واحد درصد افزایش به ۱۲/۴ درصد رسید. انتظارات ناشی از دوران پس‌ابرجام موجب افزایش انگیزه جمعیت بالقوه فعال برای

اول سال ۲۰۱۶ به دلیل رونق فعالیت‌های ساخت‌وساز به حدود ۲/۱ درصد افزایش یافته بود، در فصل دوم سال ۲۰۱۶ به حدود ۱/۲ درصد (با لحاظ تعدیل سالانه فصلی) کاهش یافت. تقاضای داخلی به ویژه سرمایه‌گذاری در برخی از اقتصادهای بزرگ حوزه یورو پس از چندین فصل رشد متوالی، دچار کندی بیشتر از انتظار شد. در کشور ژاپن، رشد اقتصادی از ۲/۱ درصد در فصل اول سال ۲۰۱۶ به ۰/۷ درصد در فصل دوم (با لحاظ تعدیل سالانه فصلی) رسید. این امر تا حدی نشان‌دهنده بازگشت از شرایط غیر معمول فصل اول و نیز اثر منفی ضعف تقاضای خارجی و سرمایه‌گذاری شرکتی بر سطح فعالیت‌ها در فصل دوم سال بود. نرخ رشد تولید ناخالص داخلی (با لحاظ تعدیل سالانه فصلی) انگلستان از ۱/۸ درصد در سه ماهه اول سال ۲۰۱۶ به ۲/۴ درصد در سه ماهه دوم این سال افزایش یافت، هرچند سطح خرده‌فروشی در این کشور دچار وقفه گردید.

در نیمه دوم سال ۲۰۱۶، اقتصادهای پیشرفته با افزایش تحرک اقتصادی مواجه شدند. رشد اقتصادی در ایالات متحده آمریکا با توجه به افزایش اعتماد بنگاه‌ها به تقاضای آینده، افزایش یافت و موجودی انبار نیز پس از پنج فصل متوالی وقفه، شروع به تاثیرگذاری مثبت بر رشد اقتصادی نمود. رشد اقتصادی انگلستان نیز با توجه به بالا بودن سطح مخارج این کشور پس از همه‌پرسی ماه ژوئن ۲۰۱۶، در سطوح قوی باقی ماند. فعالیت‌های اقتصادی در ژاپن با توجه به سطح قوی خالص صادرات و در کشورهای حوزه یورو (نظیر آلمان و اسپانیا) به دلیل تقاضای داخلی بالا، روند رو به رشدی را تجربه کرد. با وجود شتاب گرفتن سطح فعالیت‌ها در نیمه دوم سال، نرخ رشد اقتصادهای پیشرفته در سال ۲۰۱۶ در مجموع با کاهشی معادل ۰/۴ واحد درصد مواجه شد و به ۱/۷ درصد رسید.

واحد درصد در نرخ رشد اقتصادی تجربه کرده و به نرخ ۴/۱ درصد در سال ۲۰۱۶ دست یافتند.

با افزایش سطح فعالیت‌های اقتصادی در نیمه دوم سال ۲۰۱۶ قیمت مواد اولیه نیز اندکی بالا رفت، به طوری که در فاصله زمانی اوت ۲۰۱۶ و فوریه ۲۰۱۷ شاخص قیمت مواد اولیه و قیمت نفت به ترتیب ۱۵ و ۲۰ درصد افزایش یافت. افزایش قیمت نفت تا حدی ناشی از توافق سازمان اوپک و سایر تولیدکنندگان نفت در خصوص کاهش تولید بود. به واسطه افزایش قیمت کالاهای اولیه از ماه اوت ۲۰۱۶، سطح عمومی قیمت‌ها در جهان نیز افزایش یافت، به نحوی که شاخص قیمت تولیدکننده با افزایش قابل توجهی مواجه شد که ناشی از وزن بالای کالاهای اولیه در این شاخص و نیز اهمیت این کالاها در تولید بود. همچنین، تورم شاخص قیمت مصرف‌کننده با افزایش قیمت خرده‌فروشی بنزین و سایر محصولات مرتبط با انرژی افزایش یافت.

اقتصادهای پیشرفته

اقتصاد آمریکا در چندین فصل متوالی منتهی به نیمه اول سال ۲۰۱۶ با تحرک پایین مواجه بود و انتظارات موجود مبنی بر افزایش فعالیت‌های اقتصادی در فصل دوم سال ۲۰۱۶ نیز تحقق نیافت. رشد مصرف این کشور در نیمه اول سال در نرخ قابل توجه ۳/۰ درصد قرار داشت که عمدتاً ناشی از تقویت بازار کار و افزایش دستمزدها بود. با این حال، تداوم تضعیف سرمایه‌گذاری در سایر بخش‌های اقتصادی (بجز بخش مسکن) و کاهش قابل توجه موجودی انبار، بر رشد اقتصادی این کشور تاثیر منفی گذاشت. همگام با تضعیف اقتصاد آمریکا در دوره مورد بررسی، نرخ رشد اقتصادی اتحادیه اروپا نیز که در فصل

(درصد)

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای پیشرفته

تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی	نرخ تورم		رشد اقتصادی			
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵		۲۰۱۶
-	-	۲/۸	۲/۸	۳/۱	۳/۴	جهان
۰/۸	۰/۷	۰/۸	۰/۳	۱/۷	۲/۱	اقتصادهای پیشرفته
-۲/۶	-۲/۶	۱/۳	۰/۱	۱/۶	۲/۶	ایالات متحده آمریکا
۳/۴	۳/۰	۰/۲	۰/۰	۱/۷	۲/۰	منطقه اروپا
۸/۵	۸/۳	۰/۴	۰/۱	۱/۸	۱/۵	آلمان
-۱/۱	-۰/۲	۰/۳	۰/۱	۱/۲	۱/۳	فرانسه
۲/۷	۱/۶	-۰/۱	۰/۱	۰/۹	۰/۸	ایتالیا
۲/۰	۱/۴	-۰/۲	-۰/۵	۳/۲	۳/۲	اسپانیا
۳/۹	۳/۱	-۰/۱	۰/۸	۱/۰	۱/۲	ژاپن
-۴/۴	-۴/۳	۰/۶	۰/۱	۱/۸	۲/۲	انگلستان
-۳/۳	-۳/۴	۱/۴	۱/۱	۱/۴	۰/۹	کانادا

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول، «گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهان»، آوریل ۲۰۱۷

قبل از انتخابات ریاست جمهوری افزایش یافت. فدرال رزرو، نرخ بهره کوتاه‌مدت را نیز در دو نوبت در ماه‌های دسامبر ۲۰۱۶ و مارس ۲۰۱۷ افزایش داد. در انگلستان نیز نرخ‌های بهره بلندمدت به میزان زیادی افزایش یافت که نشان‌دهنده انتقال اثر نرخ‌های بهره بالاتر در آمریکا و نیز وجود انتظاراتی مبنی بر کاهش اتخاذ سیاست‌های پولی انبساطی^(۳) با توجه به افزایش فشارهای تورمی بود. افزایش نرخ‌های بازده بلندمدت در اقتصادهای اصلی حوزه یورو ملایم‌تر بود. در سایر اقتصادهای پیشرفته، وضعیت سیاست پولی تا حد زیادی بدون تغییر بود. با افزایش نرخ‌های بهره در آمریکا در مقایسه با سایر اقتصادها، ارزش حقیقی دلار به میزان ۳/۵ درصد در فاصله زمانی اوت ۲۰۱۶ و مارس ۲۰۱۷ تقویت شد، در حالی که یورو و ین ژاپن تضعیف شدند.

اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور

بر خلاف سطح ضعیف فعالیت‌ها در اقتصادهای پیشرفته در نیمه اول سال ۲۰۱۶ و آثار انتقالی آن بر سایر اقتصادها،

با افزایش قیمت محصولات مرتبط با انرژی، شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی^(۱) در اقتصادهای پیشرفته افزایش چشمگیری را تجربه کرد؛ به گونه‌ای که نرخ تورم این اقتصادها در سال ۲۰۱۶ به ۰/۸ درصد رسید که در مقایسه با سال ۲۰۱۵ (۰/۳ درصد) بیش از دو برابر شد. در مقابل، نرخ تورم شاخص کالاها و خدمات مصرفی به‌استثنای مواد غذایی و انرژی^(۲) به میزان بسیار کمتری افزایش یافت و تقریباً در همه اقتصادهای پیشرفته در سطوحی پایین‌تر از اهداف تعیین شده توسط بانک مرکزی قرار گرفت.

در حوزه سیاست‌گذاری پولی، با شکل‌گیری انتظاراتی مبنی بر افزایش تقاضا در آینده که دلالت بر افزایش فشارهای تورمی و عادی‌سازی سریع‌تر سیاست پولی در آمریکا داشت، نرخ‌های بهره بلندمدت اسمی و حقیقی این کشور از ماه اوت ۲۰۱۶ و به ویژه پس از انتخابات ماه نوامبر، افزایش شدیدی را تجربه نمودند. تا پایان مارس ۲۰۱۷، بازده اسمی اوراق خزانه ده‌ساله آمریکا به میزان ۰/۸۵ واحد درصد در مقایسه با ماه اوت و به میزان ۰/۵۵ واحد درصد، در مقایسه با فاصله زمانی کوتاهی

۳- Accommodative monetary Policy:

سیاست‌های منطبق بر افزایش عرضه پول به منظور تحریک رشد اقتصادی که از آن تحت عنوان سیاست‌های هم‌ساز یا تطبیقی نیز یاد می‌شود.

۱- Headline Inflation

۲- Core Inflation

نفت، تنش‌های مرتبط با جغرافیای سیاسی^(۱) و تضادهای مدنی در برخی از کشورها مواجه بودند.

در نیمه دوم سال ۲۰۱۶ نیز عملکرد اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه با یکدیگر متفاوت بود. با وجود آنکه رشد اقتصاد چین بر اثر تداوم سیاست‌های حمایتی در سطوح بالایی قرار داشت، سطح فعالیت‌ها در هند به دلیل آثار سیاست تعویض قطع اسکناس، دچار کندی شد و اقتصاد برزیل نیز در رکود عمیقی فرو رفت. در این دوره، سطح فعالیت‌ها در اقتصادهای صادرکننده مواد اولیه سوختی و غیر سوختی در سطوح ضعیفی باقی ماند و عوامل مرتبط با جغرافیای سیاسی در مناطقی از خاورمیانه و ترکیه، رشد اقتصادی را کند نمود. در مجموع، نرخ رشد اقتصادی در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه در سال ۲۰۱۶ با کاهش ۰/۱ واحد درصدی مواجه شد و به ۴/۱ درصد رسید. نرخ تورم در این اقتصادها نیز با ۰/۳ واحد درصد کاهش به ۴/۴ درصد بالغ گردید. اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه در سال ۲۰۱۶ سیاست‌های پولی متفاوتی را اتخاذ کردند. نرخ‌های بهره بلندمدت اوراق قرضه داخلی در بیشتر این اقتصادها (به ویژه اقتصادهای نوظهور اروپایی) پس از انتخابات آمریکا افزایش یافت، لیکن پس از آن با کاهش مواجه شد. از ماه اوت ۲۰۱۶، نرخ بهره سیاستی در کشورهای مکزیک و ترکیه افزایش و در برزیل، هند و روسیه کاهش یافت. ارزش پول برخی از اقتصادهای نوظهور نظیر لیر ترکیه و به میزان کمتری رینگیت مالزی دچار کاهش شد؛ در حالی که برخی از کشورهای صادرکننده مواد اولیه نظیر روسیه با افزایش ارزش پول داخلی مواجه شدند.

اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه در این نیمه با افزایش ملایم تحرک فعالیت‌های اقتصادی مواجه شدند که به میزان زیادی با پیش‌بینی‌های صورت‌گرفته هم‌سو بود. اقتصادهای نوظهور آسیایی در این دوره همچنان به رشد قوی خود ادامه دادند و موقعیت اقتصادهای دچار تنش همچون برزیل و روسیه نیز اندکی بهبود یافت. با این حال، بسیاری از اقتصادها در حوزه خاورمیانه و کشورهای جنوب آفریقا همچنان با شرایط پرچالشی مواجه بودند.

در میان اقتصادهای نوظهور آسیایی، نرخ رشد اقتصادی چین در نیمه اول سال ۲۰۱۶ با توجه به حمایت‌های سیاستی و رشد قوی اعتباری به متوسط دامنه هدف تعیین شده توسط مقامات اجرایی این کشور نزدیک شد. سطح قوی مصرف و تغییر جهت فعالیت‌ها از صنعت به بخش خدمات نشان‌دهنده موازنه مجدد اقتصادی در این کشور بود. اقتصاد هند همچنان با قدرت بهبود یافت که عمدتاً ناشی از بهبود رابطه مبادله، اقدامات سیاستی موثر و ذخایر خارجی قوی بود. در حوزه آمریکای لاتین، اقتصاد برزیل در نیمه اول سال در وضعیت رکودی قرار داشت؛ هرچند به نظر می‌رسید سطح فعالیت‌ها از شوک‌های وارده ناشی از کاهش قیمت مواد اولیه، تعدیل مدیریت شده قیمت‌ها در سال ۲۰۱۵ و نااطمینانی‌های سیاستی موجود در حال خروج است. اقتصاد روسیه پس از تعدیل نسبت به شوک‌های ناشی از کاهش قیمت نفت و تحریم‌ها، نشانه‌هایی مبنی بر ثبات را بروز داد و شرایط مالی به دلیل افزایش ذخایر سرمایه‌ای ناشی از وجوه دولتی تسهیل شد. عملکرد کلان اقتصادی در سایر اقتصادهای نوظهور اروپایی باثبات بود، هرچند اقتصاد ترکیه پس از کودتای نافرجام این کشور با نااطمینانی مواجه شد. اقتصادهای حوزه خاورمیانه نیز همچنان با چالش‌های دشوار ناشی از کاهش قیمت

۱- Geopolitics

(درصد)

برخی شاخص‌های مهم اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور

تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی	نرخ تورم		رشد اقتصادی			
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵		۲۰۱۶
-	-	۲/۸	۲/۸	۳/۱	۳/۴	جهان
-۰/۳	-۰/۲	۴/۴	۴/۷	۴/۱	۴/۲	اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور
۱/۳	۲/۰	۲/۹	۲/۷	۶/۴	۶/۷	کشورهای در حال توسعه آسیایی
۱/۸	۲/۷	۲/۰	۱/۴	۶/۷	۶/۹	چین
-۰/۹	-۱/۱	۴/۹	۴/۹	۶/۸	۷/۹	هند
۲/۲	۱/۶	۲/۴	۳/۳	۴/۹	۴/۸	آسه‌ان (ASEAN) ^(۱)
-۱/۹	-۲/۰	۳/۲	۳/۲	۳/۰	۴/۷	اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه اروپایی
-۰/۲	۲/۸	۸/۳	۱۵/۵	۰/۳	-۲/۲	کشورهای مستقل مشترک‌المنافع
۱/۷	۵/۱	۷/۰	۱۵/۵	-۰/۲	-۲/۸	روسیه
-۳/۴	-۴/۱	۵/۱	۵/۷	۳/۹	۲/۷	خاورمیانه، شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان(حوزه مناپ)
-۲/۱	-۳/۵	۵/۶	۵/۵	-۱/۰	۰/۱	آمریکای لاتین
-۱/۳	-۳/۳	۸/۷	۹/۰	-۳/۶	-۳/۸	برزیل
-۲/۷	-۲/۹	۲/۸	۲/۷	۲/۳	۲/۶	مکزیک
-۴/۰	-۶/۰	۱۱/۴	۷/۰	۱/۴	۳/۴	جنوب آفریقا

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول، گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهان»، آوریل ۲۰۱۷
 ۱- شامل کشورهای اندونزی، مالزی، فیلیپین، سنگاپور و تایلند می‌باشد.

حوزه مناپ

۲۰۱۶ رسید. نرخ تورم این اقتصادها در سال ۲۰۱۶ با ۰/۷ واحد

درصد کاهش به ۴/۶ درصد رسید.

کشورهای واردکننده نفت در حوزه مناپ^(۴) با توجه به

بحران مالی جهانی و تحولات سیاسی و اجتماعی مربوط به

کشورهای عربی، با چالش‌های متعددی مواجه شدند. با اینکه

قیمت پایین نفت در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ فرصت‌های

مناسبی را برای رشد اقتصادی در این کشورها فراهم آورد،

نگرانی‌های امنیتی و تضادهای منطقه‌ای همچنان به عنوان مانعی

در برابر اعتماد و سطح فعالیت‌ها عمل کرده و مانع از کاهش نرخ

بالای بیکاری و ارتقای سطح استانداردهای زندگی شد. در این

دسته از اقتصادها، رشد اقتصادی موجود برای کاهش نرخ بیکاری

یا افزایش فراگیر سطح درآمدها بسیار اندک بود و محدودیت‌های

بودجه‌ای نیز مانع از تقویت رشد اقتصادی از طریق افزایش مخارج

عمومی گردید. نرخ رشد اقتصادی در کشورهای واردکننده نفت

این حوزه در سال ۲۰۱۶ به میزان ۰/۲ واحد درصد کاهش یافت و

به ۳/۷ درصد رسید. در مقابل، نرخ تورم این اقتصادها با ۱/۱

درصد افزایش به ۷/۷ درصد بالغ گردید.

در اقتصادهای صادرکننده نفت حوزه مناپ^(۱)، کاهش

شدید قیمت نفت از اواخر سال ۲۰۱۴ تا فصل دوم سال ۲۰۱۶ به

افزایش شدید کسری بودجه انجامید؛ به گونه‌ای که متوسط

کسری بودجه این اقتصادها در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ به حدود

۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی رسید. با این حال، وضعیت

بودجه‌ای^(۲) این اقتصادها، که با محاسبه موازنه اولیه غیر نفتی

بدون لحاظ اثر تغییرات قیمت نفت حاصل می‌شود، در سال

۲۰۱۶ بهبود چشمگیری را تجربه کرد. همچنین، کسری بودجه

اولیه غیر نفتی به میزان ۵/۳ درصد تولید ناخالص غیر نفتی در

کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (GCC)^(۳) و به

میزان ۱۱ درصد در کشور الجزایر کاهش یافت. این بهبود عمدتاً

ناشی از اصلاحات قیمت انرژی و کاهش مخارج و نیز افزایش

درآمدهای غیر نفتی در کشورهای الجزایر، عمان، قطر و عربستان

سعودی بود. نرخ رشد اقتصادهای صادرکننده نفت این حوزه با

۱/۹ واحد درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۴/۰ درصد در سال

۱- شامل کشورهای الجزایر، بحرین، ایران، عراق، کویت، لیبی، عمان، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی و یمن می‌باشد.

۲- Fiscal Stance

۳- Gulf Cooperation Council: شامل کشورهای بحرین، کویت، عمان، قطر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی می‌باشد.

۴- شامل کشورهای افغانستان، جیبوتی، مصر، اردن، لبنان، موریتانی، مراکش، پاکستان، سودان، سوریه و تونس می‌باشد.

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای حوزه خاورمیانه و شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان

(درصد)

تراز حساب جاری (درصد از تولید ناخالص داخلی)	تورم		رشد اقتصادی			
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵		
-	-	۲/۸	۲/۸	۳/۱	۳/۴	جهان
-۳/۴	-۴/۱	۵/۱	۵/۷	۳/۹	۲/۷	خاورمیانه و شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان
-۲/۷	-۴/۰	۴/۶	۵/۳	۴/۰	۲/۱	کشورهای صادرکننده نفت
-۴/۸	-۴/۳	۷/۷	۶/۶	۳/۷	۳/۹	کشورهای واردکننده نفت

ماخذ: گزارش «چشم‌انداز اقتصاد منطقه‌ای (خاورمیانه و شمال آفریقا)»، صندوق بین‌المللی پول، مه ۲۰۱۷ و گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهان»، صندوق بین‌المللی پول، آوریل ۲۰۱۷

تحولات بازار نفت

درصد از تولید نفت خام جهان را تشکیل می‌داد. همچنین، مصرف نفت خام جهان^(۴) به ۹۶/۶ میلیون بشکه در روز بالغ گردید که نسبت به سال قبل ۱/۶ درصد رشد نشان می‌دهد^(۵).

در سال ۲۰۱۶، میانگین بهای سبد نفتی اوپک^(۶) در بازارهای جهانی در مقایسه با سال ۲۰۱۵ کاهش یافت، به طوری که میانگین بهای این سبد با ۱۷/۹ درصد کاهش از ۴۹/۵۲ دلار در سال ۲۰۱۵ به ۴۰/۶۸ دلار به ازای هر بشکه در سال ۲۰۱۶ رسید. بهای سایر انواع نفت خام نیز در سال مورد بررسی، تغییراتی مشابه داشتند.

در سال مورد بررسی، عوامل مختلفی در شکل‌گیری کاهش قیمت نفت خام نقش داشتند. استمرار مازاد عرضه نسبت به تقاضای نفت خام در بازارهای جهانی، افزایش تولید و عرضه نفت نامتعارف، افزایش میزان تولید و ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا و افزایش ارزش دلار در برابر یورو، از جمله عوامل کاهنده قیمت نفت خام بودند.

۴- شامل تقاضای داخلی نفت خام، سوخت‌های هوایی و دریایی، سوخت پالایشگاه‌ها و ضایعات نفتی می‌باشد. مصرف سوخت اتانول و بیودیزل را نیز شامل می‌شود.

۵- براساس آمار ارائه شده از سوی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، میزان عرضه و تقاضای جهانی نفت خام در سال ۲۰۱۶ به ترتیب برابر ۹۵/۸ و ۹۴/۶ میلیون بشکه در روز بوده است که با میزان تولید و مصرف نفت خام جهان ارائه شده در نشریه بین‌المللی بریتیش پترولیوم برابر نمی‌باشد.

۶- سبد نفتی اوپک شامل نفت خام‌های سبک عربستان سعودی، سبک بصره عراق، مری ونزوتلا، سبک بونی نیجریه، اس‌سیدر لیبی، سنگین ایران، صادراتی کویت، مارین قطر، موربان امارات متحده عربی، مخلوط صحاران الجزایر، اورینت اکوادور و گراسول انگولا می‌باشد.

در سال ۲۰۱۶، مصرف انرژی‌های اولیه^(۱) در جهان به ۱۳/۳ میلیارد تن معادل نفت خام رسید که نسبت به سال ۲۰۱۵ حدود ۱/۳ درصد افزایش داشت. از کل مصرف انرژی‌های اولیه جهان ۱۲/۴ میلیارد تن معادل نفت خام مربوط به کشورهای غیر اوپک و ۰/۹ میلیارد تن معادل نفت خام مربوط به کشورهای عضو اوپک بود. در سال مورد بررسی، بیشترین سهم از مصرف انرژی‌های اولیه در جهان مربوط به نفت خام (۳۳/۳ درصد) و کمترین مصرف مربوط به انرژی هسته‌ای (۴/۵ درصد) و سایر انرژی‌های تجدیدپذیر^(۲) (۳/۲ درصد) بود.

مصرف انرژی‌های اولیه در ایران در سال ۲۰۱۶ به ۲۷۰/۷ میلیون تن معادل نفت خام بالغ گردید که نسبت به سال ۲۰۱۵ حدود ۳/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. انرژی‌های اولیه مورد مصرف در ایران عمدتاً شامل نفت خام و گاز طبیعی بوده و سایر انرژی‌ها سهم قابل توجهی در مصرف انرژی‌های اولیه ندارند.

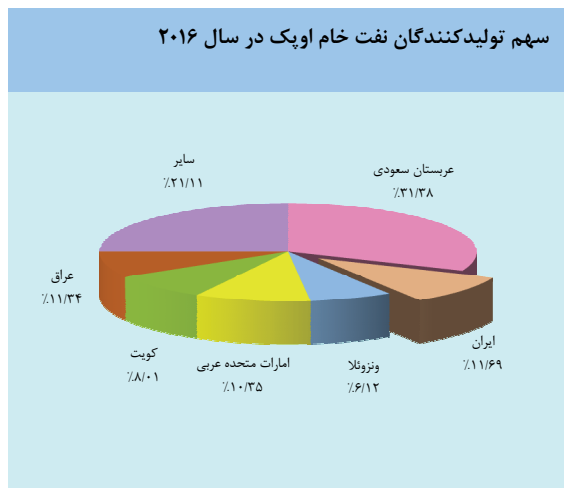
در سال مورد بررسی، میانگین تولید نفت خام جهان^(۳) با ۰/۵ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۵ به ۹۲/۲ میلیون بشکه در روز رسید. در این سال تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک با ۳/۲ درصد افزایش به ۳۹/۴ میلیون بشکه در روز بالغ شد که ۴۲/۷

۱- شامل نفت خام، گاز طبیعی، زغال‌سنگ، انرژی هسته‌ای، برق آبی و سایر انرژی‌های تجدیدپذیر می‌باشد.

۲- شامل انرژی‌های حاصل از باد، زمین‌گرمایی، خورشیدی و زیست‌توده (Biomass) می‌باشد.

۳- شامل NGL، پلمه سنگ نفتی (Shale Oil) و شن‌های آغشته به نفت (Oil Sands) نیز می‌باشد.

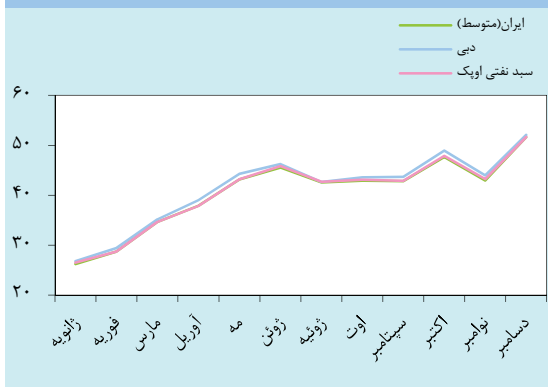
اجلاس یک‌صد و هفتاد و یکم اوپک در ۳۰ نوامبر ۲۰۱۶ در وین پایتخت اتریش برگزار شد. در این اجلاس، بر پایبندی اعضا به کاهش تولید نفت خام و رعایت سقف تولید ۳۳-۳۲/۵ میلیون بشکه‌ای نفت خام در روز تاکید شد^(۱).

تولید و هزینه ناخالص داخلی

براساس برآوردهای اولیه، تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه برحسب قیمت‌های جاری از ۱۱۱۲۹ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴ به ۱۲۷۲۳ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۵ افزایش یافت که نشان‌دهنده رشد اسمی ۱۴/۳ درصدی است. با توجه به تغییرات سطح عمومی قیمت‌ها، آمارهای مقدماتی بخش واقعی اقتصاد نشان می‌دهد که تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۵ (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰) به میزان ۱۲/۵ درصد افزایش یافت. این در حالی است که در سال ۱۳۹۴، رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ به میزان ۱/۶- درصد بود. بر این اساس، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی کشور در سال ۱۳۹۵ به قیمت‌های ثابت در مقایسه با عملکرد سال ۱۳۹۴ با افزایش قابل توجهی مواجه بود.

متوسط قیمت‌های تک‌محموله‌ای برخی از انواع نفت خام طی سال ۲۰۱۶ (بشکه - دلار)

در سال ۲۰۱۶، سه اجلاس توسط کشورهای عضو اوپک تشکیل شد و در مورد میزان تولید کل نفت خام اوپک تصمیم‌گیری شد.

در اجلاس یک‌صد و شصت و نهم اوپک در ۲ ژوئن ۲۰۱۶ در وین پایتخت اتریش، در مورد سقف تولید این سازمان تصمیم جدیدی گرفته نشد و سقف تولید این سازمان بدون تغییر و در سطح ۳۰/۰ میلیون بشکه در روز باقی ماند. در این نشست بعد از حدود یک دهه، اجماعی برای دبیرکلی این سازمان صورت گرفت. به این ترتیب، محمد بارکیندو از نیجریه به عنوان دبیرکل این سازمان معرفی شد و قرار بر این شد که بارکیندو از ابتدای اوت ۲۰۱۶ به مدت سه سال مسئولیت دبیرکلی این سازمان را بر عهده بگیرد.

در اجلاس یک‌صد و هفتادم اوپک (نشست فوق‌العاده) که در تاریخ ۲۸ سپتامبر ۲۰۱۶ در الجزیره پایتخت الجزایر برگزار شد، اعضا تصمیم گرفتند با هدف تثبیت بازار جهانی نفت و تداوم همکاری با سایر تولیدکنندگان نفت، گفتگوهای سازنده‌ای با تولیدکنندگان نفت غیر اوپک داشته باشند. همچنین، در این اجلاس، به منظور تسریع در روند کاهش مازاد ذخیره‌سازی نفت و بازگرداندن تعادل به بازارهای جهانی، تصمیم گرفته شد تا تولید نفت اوپک در دامنه ۳۳-۳۲/۵ میلیون بشکه در روز قرار گیرد.

۱- ماخذ: www.ope.org

همچنین، در بخش تجارت خارجی و براساس برآوردهای اولیه سال ۱۳۹۵، نرخ رشد صادرات و واردات کالاها و خدمات نسبت به سال قبل از آن و به قیمت‌های ثابت به ترتیب معادل ۴۱/۳ و ۶/۱ درصد بود. بر این اساس، نرخ رشد هزینه ناخالص داخلی کشور در سال ۱۳۹۵ به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ در مقایسه با عملکرد سال ۱۳۹۴ معادل ۱۳/۴ درصد بود.

تحولات بخش واقعی اقتصاد

انرژی

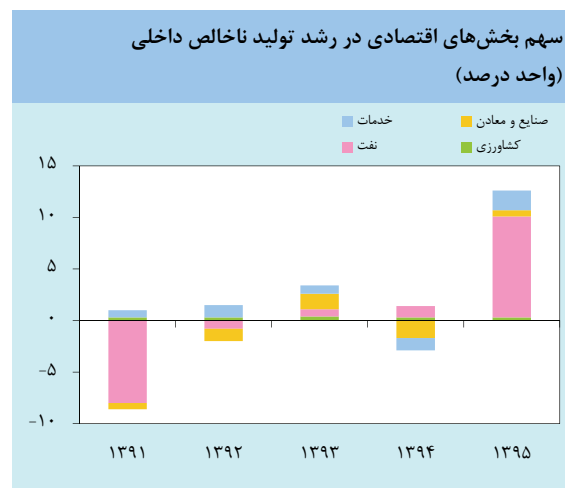
در سال ۱۳۹۵، میانگین تولید نفت خام کشور در چارچوب رعایت سهمیه تولید تعیین شده از سوی اوپک با ۱۶/۴ درصد رشد در مقایسه با سال ۱۳۹۴ به ۳/۸ میلیون بشکه در روز رسید. در این سال متوسط صادرات نفت خام ایران با ۴۸/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل به سطح ۲/۱ میلیون بشکه در روز افزایش یافت، در حالی که صادرات فرآورده‌های نفتی با ۱۶/۷ درصد کاهش به ۱۴۶/۳ هزار بشکه در روز رسید. در سال مذکور، میانگین تقریبی بهای تک‌محموله‌ای هر بشکه نفت خام صادراتی کشور با ۲/۴ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۴ به حدود ۴۶/۰ دلار رسید.

در سال ۱۳۹۵، مصرف گاز طبیعی با ۷/۳ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۱۹۳/۵ میلیارد متر مکعب بالغ گردید. بیشترین میزان مصرف گاز طبیعی مربوط به بخش‌های خانگی، تجاری و صنعتی با ۹۸/۱ میلیارد متر مکعب و کمترین میزان مصرف مربوط به صنایع عمده با ۳۴/۳ میلیارد متر مکعب بود. در سال ۱۳۹۵، صادرات گاز طبیعی کشور به ۹/۱ میلیارد متر مکعب رسید که نسبت به سال ۱۳۹۴ تغییر قابل ملاحظه‌ای نداشت. در مقابل، واردات گاز طبیعی با کاهش ۳۱/۵ درصدی به ۵/۹ میلیارد متر مکعب رسید و به این ترتیب، خالص صادرات گاز طبیعی کشور در سال مورد بررسی به ۳/۲ میلیارد متر مکعب رسید.

براساس برآوردهای اولیه، در سال ۱۳۹۵ گروه‌های «نفت»، «خدمات» و «صنایع و معادن» به ترتیب با ۹/۸، ۱/۹ و ۰/۶ واحد درصد سهم از رشد ۱۲/۵ درصدی اقتصاد، بیشترین سهم را در افزایش تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت داشتند. در گروه خدمات، بخش‌های «بازرگانی، رستوران و هتلداری» و «حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات» هر کدام با ۰/۷ واحد درصد و در گروه صنایع و معادن نیز بخش‌های «صنعت» و «برق، آب و گاز» به ترتیب با ۰/۸ و ۰/۵ واحد درصد دارای بیشترین سهم از افزایش تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۵ بودند.

بر مبنای برآوردهای اولیه، در سال ۱۳۹۵ هزینه‌های مصرفی نهایی بخش‌های خصوصی و دولتی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل به ترتیب ۳/۸ و ۳/۷ درصد افزایش یافت.

نتایج حاصل از برآوردهای مقدماتی سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل از آن ۳/۷ درصد کاهش و در زیرگروه‌های ماشین‌آلات و ساختمان به ترتیب ۵/۶ درصد افزایش و ۷/۴ درصد کاهش یافت.

در مجموع حدود ۶۶/۰ درصد از کل مصرف برق کشور را به خود اختصاص دادند. در سال مورد بررسی، صادرات برق کشور به ۶/۶ میلیارد کیلو وات ساعت بالغ گردید که نسبت به سال ۱۳۹۴، ۳۲/۸ درصد کاهش داشت. واردات برق با ۲/۹ درصد افزایش به ۴/۳ میلیارد کیلو وات ساعت رسید. به این ترتیب، خالص صادرات برق کشور با ۵۸/۶ درصد کاهش نسبت به سال ۱۳۹۴ به ۲/۴ میلیارد کیلو وات ساعت رسید. در سال مورد بررسی، برق وارداتی از کشورهای ترکمنستان، ارمنستان و آذربایجان تامین شد که کشور ترکمنستان با سهم ۷۴/۵ درصدی، تامین کننده اصلی برق وارداتی کشور بود. همچنین در این سال به کشورهای افغانستان، پاکستان، عراق، ترکیه و آذربایجان برق صادر شد که کشور عراق بیشترین سهم از کل صادرات برق کشور را با رقمی معادل ۷۵/۸ درصد به خود اختصاص داد.

کشاورزی

وضعیت بارندگی

براساس آمار شرکت مدیریت منابع آب ایران، حجم کل ریزش‌های جوی از مهر ماه ۱۳۹۴ تا پایان شهریور ماه ۱۳۹۵ (سال آبی ۹۵-۱۳۹۴) معادل ۲۴۱/۰ میلی‌متر بود که در مقایسه با میانگین دوره بلندمدت ۱/۶ درصد کاهش و در مقایسه با سال آبی گذشته ۲۲/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵، تولید برق کشور با ۳/۱ درصد رشد نسبت به سال گذشته بالغ بر ۲۸۹/۲ میلیارد کیلو وات ساعت گردید. از کل برق تولید شده در کشور، ۴۴/۴ درصد به نیروگاه‌های تحت مدیریت وزارت نیرو و ۵۵/۶ درصد به سایر موسسات^(۱) اختصاص داشت. تولید برق توسط نیروگاه‌های تحت مدیریت وزارت نیرو و سایر موسسات در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال ۱۳۹۴، به ترتیب معادل ۴/۲ و ۲/۲ درصد رشد یافت. در سال مورد بررسی، بیشترین میزان تولید برق کشور در نیروگاه‌های بخش خصوصی توسط نیروگاه‌های چرخه ترکیبی با رقمی معادل ۸۰/۸ میلیارد کیلو وات ساعت و در نیروگاه‌های تحت مدیریت وزارت نیرو توسط نیروگاه‌های بخاری با رقمی معادل ۶۰/۸ میلیارد کیلو وات ساعت صورت گرفت.

در سال ۱۳۹۵، مصرف برق با ۴/۵ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۴ به ۲۳۷/۴ میلیارد کیلو وات ساعت رسید. در این سال بیشترین تغییر مصرف برق به روشنایی معابر با ۱۷/۰ درصد رشد اختصاص داشت. در این سال مصرف برق مشترکین بخش‌های صنعتی، تجاری، عمومی، خانگی و کشاورزی به ترتیب با ۷/۴، ۵/۶، ۳/۲، ۳/۰ و ۰/۴ درصد افزایش مواجه شدند. بیشترین سهم مصرف برق مربوط به مشترکین بخش‌های خانگی و صنعتی به ترتیب با ارقامی معادل ۳۳/۰ و ۳۲/۷ درصد بود که

ارتفاع بارندگی به صورت تجمعی

(میلی‌متر)

حوضه آبریز	سال آبی		متوسط بلندمدت ۴۷ساله	درصد اختلاف با	
	۱۳۹۳-۹۴	۱۳۹۴-۹۵		سال گذشته	متوسط ۴۷ساله
دریای خزر	۴۵۷	۵۱۳	۴۲۱	۱۲/۳	۲۱/۹
خلیج فارس و دریای عمان	۲۳۰	۳۶۴	۳۶۷	۵۸/۳	-۰/۸
دریاچه ارومیه	۳۱۹	۳۲۶	۲۶۶	۲/۲	۲۲/۶
مرکزی	۱۳۳	۱۳۳	۱۶۲	۰/۰	-۱۷/۹
مرزی شرق	۸۵	۹۵	۱۰۴	۱۱/۸	-۸/۷
قره‌قوم	۱۹۵	۲۵۳	۲۱۹	۲۹/۷	۱۵/۵
کل کشور	۱۹۷	۲۴۱	۲۴۵	۲۲/۳	-۱/۶

ماخذ: شرکت مدیریت منابع آب ایران

۱- شامل بخش خصوصی و صنایع بزرگ می‌باشد.

تولید محصولات کشاورزی

شیلات در سال ۱۳۹۵ معادل ۱۱۸/۷ میلیون تن بود که نسبت به سال ۱۳۹۴ معادل ۷/۴ درصد افزایش داشت.

براساس اطلاعات وزارت جهاد کشاورزی، مجموع تولید محصولات کشاورزی شامل محصولات زراعی، باغی، دامی و

عملکرد تولید محصولات کشاورزی

(هزار تن)

سال	رشد(درصد)		سهم از کل(درصد)		۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵			
زراعی	۷۴۰۷۲	۷۷۰۳۹	۸۲۹۹۲	۴/۰	۷/۷	۶۹/۹	۶۹/۹
باغی(۱)	۱۶۵۲۰	۱۹۳۷۸	۲۱۰۲۱	۱۷/۳	۸/۵	۱۷/۷	۱۷/۷
دامی	۱۲۶۲۱	۱۳۰۷۶	۱۳۵۶۷	۳/۶	۳/۷	۱۱/۴	۱۱/۴
شیلات	۹۴۷	۹۸۴	۱۰۹۴	۳/۹	۱۱/۲	۰/۹	۰/۹
جمع کل	۱۰۴۱۶۱	۱۱۰۴۷۸	۱۱۸۶۷۳	۶/۱	۷/۴	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

۱- براساس تقسیم‌بندی جدید وزارت جهاد کشاورزی، تولید محصولات گلخانه‌ای در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ در گروه محصولات باغی لحاظ شده است.

بورس کالای کشاورزی

حمایت‌های مالی از بخش کشاورزی

در سال ۱۳۹۵، کل مبلغ تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش کشاورزی معادل ۴۶۶/۸ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل ۳۲/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس در سال ۱۳۹۵، بخش کشاورزی ۸/۵ درصد از تسهیلات پرداختی به کل بخش‌های اقتصادی را به خود اختصاص داد. در این سال ۷۲/۰ درصد از تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به بخش کشاورزی با هدف تامین سرمایه در گردش مورد نیاز فعالان اقتصادی این بخش صورت گرفت.

در سال ۱۳۹۵، کل ارزش و حجم معاملات محصولات

کشاورزی در بورس کالای ایران به ترتیب حدود ۲۸/۱ هزار میلیارد ریال و ۲/۵ میلیون تن بود که در مقایسه با سال گذشته به ترتیب ۱۹۹/۰ و ۲۲۸/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، بالاترین سهم از حجم مبادلات محصولات کشاورزی به جو اختصاص داشت. به دلیل افزایش حجم مبادلات کالاهای کشاورزی در بورس کالای ایران، سهم کالاهای کشاورزی مبادله شده از کل مبادلات در این تالار از ۳/۳ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۹/۹ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافت.

سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از تسهیلات پرداختی شبکه بانکی

(هزار میلیارد ریال)

سهم از کل(درصد)	درصد تغییر	مبلغ		کشاورزی
		۱۳۹۴	۱۳۹۵	
۸/۵	۸/۴	۴۶۶/۸	۳۵۲/۲	کشاورزی
۲۹/۳	۳۲/۰	۱۶۰۹/۲	۱۲۱۹/۵	صنعت و معدن
۹/۱	۱۶/۲	۵۰۱/۲	۴۳۱/۱	مسکن و ساختمان
۱۳/۲	۲۷/۰	۷۲۴/۳	۵۷۰/۴	بازرگانی
۳۹/۷	۳۶/۳	۲۱۷۸/۸	۱۵۹۸/۳	خدمات
*	۱۱۴/۰	۳/۴	۱/۶	متفرقه
۱۰۰/۰	۳۱/۴	۵۴۸۳/۷	۴۱۷۳/۲	جمع کل

پرداخت‌های غیر تکلیفی بود و بقیه از محل تسهیلات تکلیفی، وجوه اداره شده و قراردادهای^(۱) پرداخت شد. ۸۹/۳ درصد از تسهیلات پرداختی بانک کشاورزی به بخش کشاورزی و فعالیت‌های مرتبط و بقیه به سایر بخش‌ها اختصاص یافت.

براساس گزارش بانک کشاورزی، در سال ۱۳۹۵ این بانک مبلغ ۳۳۳/۸ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بخش‌های دولتی و غیر دولتی اقتصاد پرداخت نمود که نسبت به سال گذشته ۱۸/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. از این میزان، ۹۰/۱ درصد شامل

تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی به تفکیک نوع مصرف

(میلیارد ریال)

سهم از کل (درصد)	سال		درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۴	۱۳۹۵		۱۳۹۴	۱۳۹۵	
۱۷/۳	۲۳/۶	۵۷۸۸۱	-۱۲/۶	۶۶۲۳۹	۱۳۹۴	زراعت
۶/۹	۸/۱	۲۲۸۹۰	۰/۸	۲۲۷۱۰	۱۳۹۴	باغداری
۱۸/۷	۲۱/۸	۶۲۵۱۲	۲/۳	۶۱۰۹۲	۱۳۹۴	دامداری و دامپروری
۱/۵	۲/۲	۴۹۳۷	-۲۰/۵	۶۲۰۷	۱۳۹۴	شیلات و آبزیان
۴۴/۳	۲۹/۸	۱۴۷۷۷۹	۷۶/۴	۸۳۷۶۶	۱۳۹۴	صنایع وابسته و خدمات کشاورزی
۰/۶	۰/۷	۲۰۷۱	۶/۶	۱۹۴۴	۱۳۹۴	قالی‌بافی و صنایع دستی
۱۰/۷	۱۳/۸	۳۵۷۲۵	-۸/۰	۳۸۸۱۹	۱۳۹۴	سایر بخش‌ها(۱)
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳۳۳۷۹۵	۱۸/۹	۲۸۰۷۷۸	۱۳۹۴	جمع کل

ماخذ: بانک کشاورزی

۱- شامل صنایع خارج از بخش کشاورزی و خدمات بازرگانی می‌باشد.

خود اختصاص دادند. در این سال نیز همانند سال‌های گذشته بخشی از این غرامت پرداختی از محل حق بیمه پرداختی توسط کشاورزان و بخشی دیگر توسط دولت و بانک کشاورزی (در صورت عدم پرداخت به موقع توسط دولت) تامین می‌شود.

تجارت خارجی بخش کشاورزی

براساس گزارش وزارت جهاد کشاورزی و مبتنی بر اطلاعات گمرک جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۳۹۵ حدود ۵/۸ میلیون تن انواع کالای کشاورزی به ارزش ۵/۷ میلیارد دلار به خارج از کشور صادر شد که در مقایسه با سال قبل از نظر مقدار ارزش به ترتیب ۲۱/۸ و ۳/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. میانگین ارزش هر تن کالای کشاورزی صادراتی نیز ۹۷۸ دلار بود که نسبت به سال قبل معادل ۱۴/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵، به ترتیب ۶۶/۴ و ۲۱/۲ درصد (در مجموع معادل ۸۷/۶ درصد) از تسهیلات بانک کشاورزی در قالب عقود مشارکت مدنی و فروش اقساطی پرداخت گردید.

در سال زراعی ۹۵-۱۳۹۴، با هدف حمایت موثرتر از بخش کشاورزی، قیمت کلیه محصولات زراعی مشمول خرید تضمینی نسبت به سال زراعی قبل با افزایش همراه بود. بیشترین میزان افزایش قیمت خرید تضمینی مربوط به برنج خزر، دانه سویا و کلزا، عدس، لوبیا قرمز و پنبه (وش) بود که همگی از افزایش یکسان ۱۵/۰ درصدی نسبت به سال قبل برخوردار شدند.

براساس آمارهای مقدماتی، کل غرامت پرداختی بابت خسارت‌های وارده به کشاورزان در سال زراعی ۹۵-۱۳۹۴ با ۲۳/۹ درصد کاهش نسبت به سال زراعی قبل به ۹/۰ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که بخش باغات و زراعت به ترتیب با ۵۵/۰ و ۲۲/۱ درصد، بیشترین سهم از غرامت پرداختی را به

۱- شامل تفاهم‌نامه‌های پرداختی بانک کشاورزی با وزارت جهاد کشاورزی است.

ارزش صادرات بخش کشاورزی

سهام از کل (درصد)		درصد تغییر	ارزش (میلیون دلار)		
۱۳۹۵	۱۳۹۴		۱۳۹۵	▲ ۱۳۹۴	
۲۲/۲	۲۲/۷	۱/۴	۱۲۶۱	۱۲۴۴	گروه دام و طیور و دارویی
۶/۱	۴/۳	۴۷/۰	۳۴۸	۲۳۷	گروه شیلات
۲۳/۳	۲۶/۰	-۷/۱	۱۳۲۵	۱۴۲۷	گروه محصولات زراعی
۴۷/۵	۴۶/۰	۷/۰	۲۶۹۸	۲۵۲۳	گروه محصولات باغی
۰/۹	۱/۰	-۹/۸	۵۱	۵۷	جنگل و مرتع
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳/۶	۵۶۸۴	۵۴۸۷	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

ارزش ۱/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. متوسط ارزش هر تن کالای وارداتی کشاورزی حدود ۴۹۹ دلار بود که نسبت به سال قبل ۴/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد.

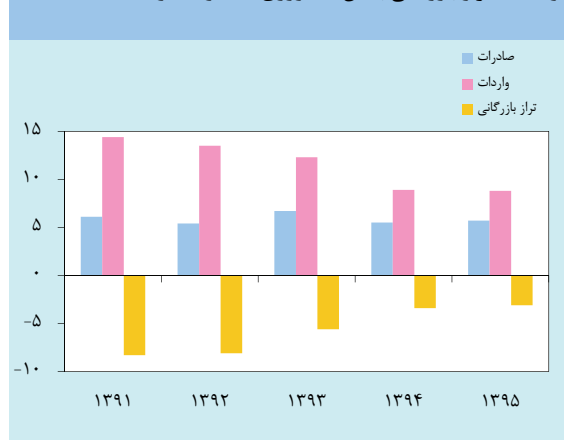
در این سال حدود ۱۷/۶ میلیون تن محصولات مختلف کشاورزی به ارزش ۸/۸ میلیارد دلار وارد کشور شد که نسبت به سال قبل از نظر مقدار ۵/۸ درصد و از نظر

ارزش واردات بخش کشاورزی

سهام از کل (درصد)		درصد تغییر	ارزش (میلیون دلار)		
۱۳۹۵	۱۳۹۴		۱۳۹۵	▲ ۱۳۹۴	
۱۰/۰	۹/۶	۲/۶	۸۷۴	۸۵۲	گروه دام و طیور و دارویی
۲/۱	۱/۷	۲۳/۴	۱۸۲	۱۴۸	گروه شیلات
۷۱/۱	۷۲/۷	-۳/۳	۶۲۴۵	۶۴۵۹	گروه محصولات زراعی
۱۶/۴	۱۵/۷	۳/۵	۱۴۴۳	۱۳۹۴	گروه محصولات باغی
۰/۴	۰/۳	۲۸/۳	۳۵	۲۷	جنگل و مرتع
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱/۱	۸۷۷۹	۸۸۸۰	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

وضعیت تراز بازرگانی بخش کشاورزی (میلیارد دلار)

در سال ۱۳۹۵، در مجموع ۱۰/۲ میلیون تن غلات شامل گندم، برنج، جو و ذرت به ارزش ۲/۸ میلیارد دلار وارد کشور شد که در مقایسه با سال قبل به لحاظ وزن و ارزش به ترتیب ۱۵/۹ و ۱۹/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد.

تحولات ناشی از واردات و صادرات محصولات کشاورزی موجب شد که در سال ۱۳۹۵، کسری تراز بازرگانی این بخش در مقایسه با سال قبل ۸/۸ درصد کاهش یابد و به ۳/۱ میلیارد دلار برسد. در میان زیربخش‌های کشاورزی، گروه محصولات زراعی با ۴/۹ میلیارد دلار، از کسری تراز بازرگانی و بقیه زیربخش‌ها از مازاد تراز بازرگانی برخوردار بودند.

(میلیون دلار)

تراز بازرگانی بخش کشاورزی در سال ۱۳۹۵

وضعیت تراز تجاری	کسری یا مازاد تراز بازرگانی		واردات	صادرات	ارزش
	درصد تغییر نسبت	به سال قبل			
خالص صادرکننده	-۱/۴	۳۸۷	۸۷۴	۱۲۶۱	گروه دام و طیور و دارویی
خالص صادرکننده	۸۶/۱	۱۶۵	۱۸۲	۳۴۸	گروه شیلات
خالص واردکننده	-۲/۲	-۴۹۲۰	۶۲۴۵	۱۳۲۵	گروه محصولات زراعی
خالص صادرکننده	۱۱/۲	۱۲۵۵	۱۴۴۳	۲۶۹۸	گروه محصولات باغی
خالص صادرکننده	-۴۵/۲	۱۶	۳۵	۵۱	جنگل و مرتع
خالص واردکننده	-۸/۸	-۳۰۹۶	۸۷۷۹	۵۶۸۴	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

ضریب خوداتکایی دو محصول گوشت قرمز و گوشت مرغ از شرایط مناسبی برخوردار می‌باشد، به طوری که طی سال‌های ۹۵-۱۳۸۷، متوسط نسبت سالانه تولید داخلی به مصرف این محصولات به ترتیب ۸۷/۴ و ۱۰۰/۲ درصد بوده است. بررسی وضعیت عملکرد تولید و تجارت دانه‌های روغنی و فرآورده‌های آن طی سال‌های اخیر نشان می‌دهد که ضریب خوداتکایی در تولید دانه‌های روغنی، کنجاله دانه‌های روغنی و روغن نباتی خام در سطح پایین قرار دارد و عمده نیاز کشور از طریق واردات تامین می‌گردد؛ به طوری که طی سال‌های ۹۵-۱۳۸۷، به طور متوسط به ترتیب تنها ۳۶/۴، ۳۳/۶ و ۲۵/۵ درصد از دانه‌های روغنی، انواع کنجاله دانه‌های روغنی و روغن نباتی خام از محل تولید داخلی تامین شده است. شرایط مزبور سبب شده است که به طور متوسط سالانه ۲/۹ میلیارد دلار ارز جهت واردات دانه‌های روغنی و فرآورده‌های آن اختصاص یابد.

بررسی تحولات تجارت خارجی بخش کشاورزی طی سال‌های ۹۱-۱۳۸۹ نشان‌دهنده افزایش کسری تراز بازرگانی این بخش می‌باشد؛ به طوری که کسری تراز بازرگانی به طور متوسط سالانه ۲۲/۳ درصد رشد داشته است؛ لیکن طی سال‌های ۹۵-۱۳۹۲، این کسری کاهش قابل توجهی یافته است، به گونه‌ای که در هر سال به طور متوسط ۲۱/۹ درصد کاهش یافته است.

ضریب خوداتکایی

بررسی ساختار تولید، واردات و صادرات غلات (شامل گندم، برنج، جو و ذرت) در کشور نشان‌دهنده آن است که متوسط ضریب خوداتکایی غلات عمده طی سال‌های ۹۵-۱۳۸۷ معادل ۶۰/۳ درصد می‌باشد. وابستگی کشور به واردات غلات موجب شده است که طی سال‌های ۹۵-۱۳۸۷، به طور متوسط سالانه حدود ۴/۲ میلیارد دلار ارز جهت واردات غلات اختصاص یابد.

ضریب خوداتکایی محصولات عمده (۱)

(درصد)

متوسط سال‌های ۱۳۸۷-۹۵	سال			
	۱۳۹۵	▲۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۶۰/۳	۶۷/۹	۵۹/۱	۵۰/۵	غلات
۷۴/۹	۹۱/۰	۷۷/۸	۵۹/۴	گندم
۵۵/۶	۶۹/۶	۶۷/۵	۵۶/۷	گروه محصولات غلات
۶۸/۸	۷۳/۶	۶۳/۱	۶۱/۸	برنج
۲۶/۰	۱۵/۲	۱۵/۹	۲۱/۲	جو
				ذرت
۳۶/۴	۱۲/۲	۱۲/۴	۴۰/۲	دانه‌های روغنی
۳۳/۶	۵۳/۳	۴۷/۸	۲۰/۳	گروه محصولات دانه‌های روغنی
۲۵/۵	۴۵/۵	۳۶/۵	۱۶/۴	کنجاله دانه‌های روغنی
				روغن نباتی خام
۸۷/۴	۸۹/۹	۸۹/۱	۹۲/۰	گوشت قرمز
۱۰۰/۲	۱۰۳/۱	۱۰۳/۵	۱۰۱/۹	گوشت مرغ
۵۷/۷	۶۴/۳	۵۷/۷	۵۰/۲	متوسط ۹ قلم

ماخذ: محاسبات گزارش

۱- ضریب خوداتکایی هر محصول برابر با نسبت تولید داخلی به مصرف آن محصول در کشور می‌باشد. مصرف نیز براساس رابطه تولید داخلی به علاوه واردات منهای صادرات محاسبه می‌شود. در محاسبه این شاخص، تغییرات موجودی انبار صفر لحاظ شده است.

براساس آمار منتشر شده، شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل ۸/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد گزارش، از میان ۲۴ گروه صنعتی، شاخص تولید ۱۶ گروه (با ضریب اهمیت ۸۴/۱ درصد) نسبت به سال قبل از آن از رشد مثبت برخوردار گردید. همچنین، از ۶ گروه اصلی دارای بیشترین ضریب اهمیت در شاخص تولید، شاخص تولید ۵ گروه با رشد مثبت نسبت به سال قبل همراه بود. بر این اساس، بیشترین افزایش مربوط به صنایع «تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر» و صنایع «تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی» به ترتیب معادل ۳۸/۲ و ۱۶/۶ درصد بود.

به رغم روند کاهشی تولید بخش صنعت و معدن در سال ۱۳۹۴، شاخص‌های تولید این بخش در سال ۱۳۹۵ از افزایش عملکرد برخوردار شدند، به طوری که آمار عملکرد شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی و عملکرد تولید اغلب محصولات منتخب صنعتی و معدنی در سال مورد بررسی نسبت به سال قبل افزایش نشان می‌دهد. همچنین، در بخش سرمایه‌گذاری‌های صنعتی، آمار عملکرد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی در سال ۱۳۹۵ برحسب تعداد، میزان سرمایه‌گذاری انجام شده و میزان اشتغال ایجاد شده نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۲/۲، ۶۶/۹ و ۱۵/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

(۱۳۹۰=۱۰۰)

شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی بر حسب گروه‌های اصلی

شاخص کل	ضریب ارزش تولید	سال			درصد تغییر
		۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
تولید مواد و محصولات شیمیایی	۲۶/۲	۹۱/۸	۹۸/۸	۱۰۸/۹	۷/۶
تولید فلزات اساسی	۲۰/۰	۱۰۹/۷	۱۰۳/۷	۱۰۶/۵	-۵/۵
تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر	۱۶/۳	۶۵/۶	۵۵/۸	۷۷/۱	-۱۴/۹
تولید محصولات کانی غیر فلزی	۹/۵	۱۰۴/۰	۹۵/۰	۸۹/۵	-۸/۶
تولید مواد غذایی	۷/۴	۱۰۶/۶	۱۰۸/۵	۱۱۸/۱	۱/۸
تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه‌های برقی	۴/۰	۹۹/۵	۸۳/۸	۹۰/۸	-۱۵/۸

۶/۶ درصد کاهش به ۵۴/۱ میلیون تن در سال ۱۳۹۵ رسید. تولید فولاد خام و محصولات فولادی به ترتیب با ۹/۰ و ۱/۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۱۸/۰ و ۱۷/۷ میلیون تن رسید.

در سال ۱۳۹۵، تولیدات پتروشیمی با ۹/۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۵۰/۶ میلیون تن رسید. تولیدات مزبور در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال قبل از آن ۴/۳ درصد افزایش داشت. در سال مورد بررسی، مقدار و ارزش صادرات پتروشیمی به ترتیب به ۲۰/۹ میلیون تن و ۹/۸ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۰/۹ و ۲/۳

تولیدات منتخب و صادرات صنعتی

براساس گزارش شرکت سایپو، طی سال ۱۳۹۵ تعداد ۱۳۵۰/۱ هزار دستگاه خودرو (شامل انواع خودروی سبک و سنگین) در کشور تولید شد که نسبت به سال قبل ۳۸/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، تولید خودروی سواری با ۴۰/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۱۲۵۵/۲ هزار دستگاه رسید. در سال ۱۳۹۵، سهم خودروهای سواری از کل خودروهای تولیدی ۹۳/۰ درصد بود.

براساس آمار و اطلاعات دریافتی از وزارت صنعت، معدن و تجارت، تولید سیمان از ۵۷/۹ میلیون تن در سال ۱۳۹۴ با

کل صادرات گمرکی به لحاظ ارزش و وزن به ترتیب ۸۱/۷ و ۷۴/۶ درصد بود.

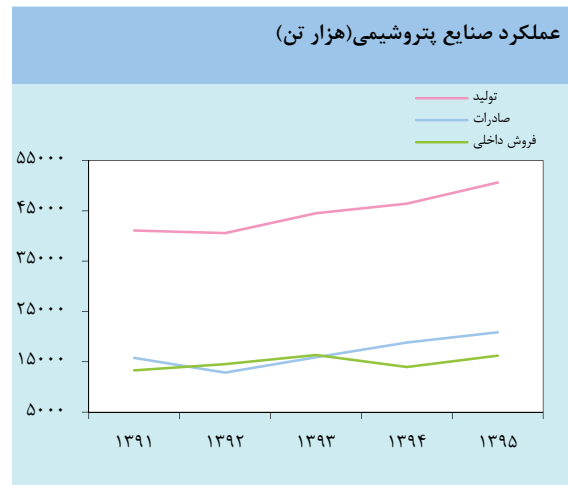
مجوزهای صنعتی و معدنی

براساس گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، در سال ۱۳۹۵ در مجموع ۵/۴ هزار فقره پروانه بهره‌برداری صنعتی با سرمایه‌گذاری ۲۹۱/۳ هزار میلیارد ریال صادر شد. عملکرد مزبور نسبت به سال قبل از نظر تعداد و سرمایه‌گذاری به ترتیب ۱۲/۲ و ۶۶/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. فرصت‌های شغلی ایجاد شده براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادره ۸۸/۰ هزار نفر می‌باشد که نسبت به عملکرد سال قبل ۱۵/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد گزارش، سرانه سرمایه‌گذاری هر واحد صنعتی براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادره در کل کشور ۵۳/۷ میلیارد ریال بود.

در سال ۱۳۹۵، تعداد جوازهای تاسیس واحدهای جدید صنعتی و توسعه واحدهای موجود صادر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ۱۵/۶ هزار فقره بود که نسبت به سال قبل ۴/۸ درصد افزایش داشت. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای ایجاد واحدهای مذکور و همچنین فرصت‌های شغلی قابل انتظار نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۲/۲ و ۰/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵، در بخش معدن تعداد ۵۷۳ فقره گواهی کشف صادر شد که در مقایسه با سال قبل ۹/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین در سال مورد بررسی، به منظور بهره‌برداری از معادن جدید، تعداد ۸۵۴ فقره پروانه بهره‌برداری جدید صادر شد که نسبت به سال قبل از آن ۷/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال تعداد پروانه‌های اکتشاف در مقایسه با سال ۱۳۹۴ با ۱۱/۳ درصد رشد به ۸۰۰ فقره افزایش یافت.

درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، در این سال مقدار فروش داخلی نسبت به سال قبل با افزایش ۱۶/۰ درصدی مواجه بود.

براساس آمار مقدماتی منتشر شده توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، ارزش کل صادرات صنعتی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل ۱۱/۶ درصد افزایش داشت که با توجه به افزایش کمتر صادرات محصولات پتروشیمی نسبت به افزایش ارزش کل صادرات صنعتی، سهم این گروه از کل ارزش صادرات صنعتی از ۳۵/۷ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۳۲/۷ درصد در سال ۱۳۹۵ کاهش یافت.

براساس گزارش‌های ادواری شرکت بورس کالای ایران، حجم معاملات انواع محصولات صنعتی و معدنی در بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۵ به ۹/۴ میلیون تن رسید که نسبت به سال قبل ۵/۰ درصد کاهش داشت. فولاد به لحاظ وزن و ارزش، سهم ۷۴/۲ و ۷۴/۸ درصدی از کل معاملات انواع محصولات صنعتی و معدنی را به خود اختصاص داد. صادرات صنعتی کشور در سال ۱۳۹۵ به لحاظ وزن و ارزش به ۸۳/۰ میلیون تن و ۳۰/۰ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل به ترتیب ۴۲/۸ و ۱۱/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۵، سهم صادرات صنعتی از

عملکرد مجوزهای صادره در بخش فعالیت‌های معدنی

درصد تغییر		سال		
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	▲ ۱۳۹۴	۱۳۹۳
۱۱/۳	-۲۹/۵	۸۰۰	۷۱۹	۱۰۲۰
-۹/۰	-۲۹/۷	۵۷۳	۶۳۰	۸۹۶
۷/۸	θ	۸۵۴	۷۹۲	۹۸۸

ماخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

۱- از سال ۱۳۹۴، پروانه بهره‌برداری معدن فقط شامل پروانه‌های جدید صادره بوده و لذا آمار سال ۱۳۹۴ با سال ۱۳۹۳ قابل مقایسه نیست.

تامین مالی صنعت و معدن

ظرفیت پایین فعالیت می‌نمایند و همچنین طرح‌های تولیدی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد از پشتیبانی مالی بیشتری برخوردار گردند. در چارچوب دستورالعمل مذکور و با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، سامانه ثبت‌نام واحدهای تولیدی متقاضی دریافت تسهیلات راه‌اندازی شد و به این ترتیب، تا پایان سال ۱۳۹۵ مبلغ ۱۶۸/۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات در اختیار ۲۴/۲ هزار بنگاه تولیدی واجد شرایط قرار گرفت.

در سال ۱۳۹۵، میزان تسهیلات پرداختی توسط شبکه بانکی و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش صنعت و معدن به ۱۶۰۹/۲ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که نسبت به سال قبل ۳۲/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس، سهم بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی در سال مزبور ۲۹/۳ درصد بود.

ساختمان و مسکن

در سال ۱۳۹۵، عملکرد سرمایه‌گذاری انجام شده در ساختمان‌های جدید مناطق شهری با کاهش مواجه بود که نشان‌دهنده رکود فعالیت‌های ساختمانی بخش خصوصی در این سال می‌باشد. با این حال، آمار عملکرد پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری کل کشور در سال ۱۳۹۵ به عنوان شاخص پیش‌نگر تولید در بخش ساختمان و مسکن با بهبود همراه بود.

بانک صنعت و معدن به عنوان تنها بانک تخصصی در بخش صنعت و معدن، در سال ۱۳۹۵ مبلغ ۴۴/۸ هزار میلیارد ریال تسهیلات به این بخش پرداخت نمود که نسبت به سال قبل ۳۵/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد.

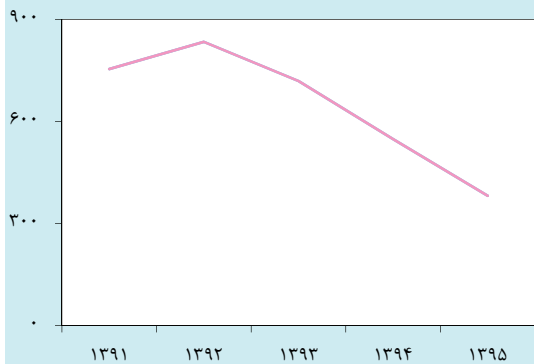
مشارکت نظام بانکی در اجرای طرح رونق تولید

صنایع کوچک و متوسط

در سال ۱۳۹۵، تعداد و سطح کل زیربنای مندرج در پروانه‌های ساختمانی صادره در کل مناطق شهری کشور طی سال مورد بررسی نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۲/۲ و ۳/۲ درصد افزایش یافت. شاخص‌های مذکور در شهر تهران به ترتیب ۷/۵ و ۷/۷ درصد افزایش و در شهرهای بزرگ به ترتیب ۶/۴ و ۱۳/۱ درصد کاهش داشته است. این شاخص‌ها در سایر مناطق شهری به ترتیب با رشد ۲۰/۴ و ۱۴/۲ درصدی همراه بوده است.

با توجه به نقش برجسته واحدهای تولیدی کوچک و متوسط در ایجاد اشتغال و تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی، «دستورالعمل تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط» توسط بانک مرکزی در اوایل سال ۱۳۹۵ تهیه و به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید. بر اساس دستورالعمل مزبور، مقرر گردید به منظور تامین نقدینگی مورد نیاز بنگاه‌های تولیدی، حفظ اشتغال فعلی و ایجاد اشتغال جدید، بنگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط که از بازار محصول مناسبی برخوردار بوده‌اند، لیکن به دلیل تنگناهای مالی و نداشتن سرمایه در گردش، تولید آنها متوقف شده یا با

تعداد واحدهای مسکونی ساخته شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری کشور (هزار دستگاه)

تسهیلات اعطایی به بخش ساختمان و مسکن

تسهیلات پرداختی بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش ساختمان و مسکن طی سال ۱۳۹۵ با ۱۶/۲ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۵۰۱/۲ هزار میلیارد ریال رسید. براساس آمار مزبور، در سال ۱۳۹۵ بخش ساختمان و مسکن سهمی معادل ۹/۱ درصد از کل تسهیلات پرداختی بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی را به خود اختصاص داد.

بررسی آمار عملکرد تسهیلات پرداختی بانک مسکن در سال ۱۳۹۵ نشان‌دهنده آن است که ۸۸/۳ درصد از کل تسهیلات پرداختی این بانک به بخش ساختمان و مسکن اختصاص یافته است. در سال مورد گزارش، بانک مسکن مبلغ ۱۶۶/۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بخش ساختمان و مسکن اختصاص داد که نسبت به سال قبل ۱۲/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری با ۱۴/۱ درصد کاهش (به قیمت‌های جاری) نسبت به سال قبل به ۶۰۲/۲ هزار میلیارد ریال رسید. در این سال سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته در شهر تهران، شهرهای بزرگ و شهرهای کوچک و متوسط به ترتیب ۲۵/۶، ۱۱/۹ و ۸/۳ درصد کاهش داشت. میزان سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های جدید کل مناطق شهری (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰) نیز در سال مورد بررسی نسبت به سال قبل معادل ۱۹/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵، مجموع واحدهای مسکونی ساخته شده توسط بخش خصوصی در کل مناطق شهری به ۳۸۱/۵ هزار واحد با زیربنایی معادل ۵۶/۳ میلیون متر مربع رسید که نسبت به سال قبل به ترتیب با کاهش ۳۰/۳ و ۲۸/۵ درصدی مواجه بود.

بررسی سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های جدید مناطق شهری به قیمت‌های جاری و ثابت در سال ۱۳۹۵ نشان‌دهنده کاهش عملکرد در تمامی مراحل ساخت می‌باشد. عملکرد سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های شروع شده، نیمه‌تمام و تکمیل شده (به قیمت‌های جاری) نسبت به سال قبل به ترتیب با ۹/۱، ۷/۹ و ۳۵/۶ درصد کاهش مواجه بود. همچنین، میزان سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های جدید مناطق شهری (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰) در ساختمان‌های شروع شده، نیمه‌تمام و تکمیل شده در سال مورد بررسی به ترتیب ۱۴/۳، ۱۳/۲ و ۳۹/۳ درصد نسبت به سال قبل کاهش نشان می‌دهد.

تسهیلات پرداختی به بخش ساختمان و مسکن

(هزار میلیارد ریال/درصد)

سهم از کل تسهیلات پرداختی	درصد تغییر		سال			
	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۳	
۹/۱	۱۰/۳	۱۶/۲	۶/۶	۵۰۱/۲	۴۳۱/۱	کل بانکها و موسسات اعتباری
۱۶/۰	۱۸/۷	۸/۸	-۴/۱	۲۱۸/۷	۲۰۰/۹	بانک‌های دولتی
۴/۷	۶/۷	-۷/۲	۲۸/۹	۳۶/۰	۳۸/۸	بانک‌های تجاری
۳۰/۷	۳۲/۶	۱۲/۷	-۹/۷	۱۸۲/۶	۱۶۲/۱	بانک‌های تخصصی
۸۸/۳	۹۴/۱	۱۲/۵	-۱۱/۳	۱۶۶/۰	۱۴۷/۵	بانک مسکن
۶/۹	۷/۴	۲۲/۷	۱۸/۱	۲۸۲/۵	۲۳۰/۲	بانکها و موسسات اعتباری غیر دولتی
۳/۶	۵/۲	-۳/۱	-۵/۰	۶۷/۷	۶۹/۸	بانک‌های خصوصی شده
۹/۶	۹/۱	۳۴/۰	۳۲/۱	۲۱۴/۹	۱۶۰/۴	بانکها و موسسات اعتباری خصوصی

اعطایی به میزان ۶۹/۶ درصد (معادل ۴۲۱/۵ هزار میلیارد ریال) به طرح حق بهره‌برداری زمین ۹۹ ساله (تسهیلات ساخت مسکن مهر) اختصاص یافته است. همچنین، سهم از مبلغ تسهیلات اعطایی بانک‌های مزبور به منظور کمک به بهسازی و نوسازی مسکن روستایی ۱۴/۸ درصد می‌باشد.

تسهیلات تکلیفی پرداخت شده توسط شبکه بانکی به بخش مسکن از ابتدای شروع طرح مسکن مهر تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۵ معادل ۶۰۶/۰ هزار میلیارد ریال بوده است. تسهیلات مزبور در قالب طرح‌های مختلف حمایتی دولت و به تعداد ۳۳۱۸ هزار واحد پرداخت شده است. بیشترین سهم از مبلغ تسهیلات

(هزار واحد - هزار میلیارد ریال) تسهیلات تکلیفی پرداختی از شروع اجرای طرح مسکن مهر تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۵ (۱)

سهم مبلغ (درصد)	پایان اسفند ماه ۱۳۹۵		
	مبلغ	تعداد	
۱/۴	۸/۳	۸۴۲ ^(۳)	آماده‌سازی زمین
۶۹/۶	۴۲۱/۵	۱۹۱۶	حق بهره‌برداری زمین ۹۹ ساله
۱/۰	۶/۰	۴۶	مسکن اجاره‌ای
۴/۷	۲۸/۷	۱۵۶	احداث مسکن در بافت‌های فرسوده و نامناسب شهری
۰/۸	۴/۸	۳۴	فن‌آوری‌های نوین و ساخت صنعتی
۱۴/۸	۸۹/۵	۱۰۰۷	بهسازی و نوسازی مسکن روستایی
۷/۸	۴۷/۱	۱۵۹	اقشار خاص
۱۰۰/۰	۶۰۶/۰	۳۳۱۸	جمع

۱- تسهیلات مذکور براساس بند (د) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ و قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن اعطا شده است.
 ۲- تعداد ۸۴۲ هزار واحد مشمول دریافت تسهیلات پرداختی در مرحله «آماده‌سازی زمین» در ردیف «حق بهره‌برداری زمین ۹۹ ساله» نیز لحاظ شده است؛ بنابراین، به منظور جلوگیری از احتساب مضاعف، این تعداد واحد از سرجمع تعداد کل واحدهای مسکونی خارج شده است.

شاخص‌های قیمت

شاخص‌های قیمت ساختمانی

به سال قبل ۵/۲ درصد افزایش داشت. شاخص مزبور به تفکیک مصالح فلزی و غیر فلزی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل به ترتیب ۵/۸ و ۴/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد گزارش، نسبت ارزش زمین به کل هزینه تمام شده در ساختمان‌های تکمیل شده مناطق شهری کشور معادل ۵۳/۲ درصد بود که در مقایسه با سال قبل ۱/۴ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵، شاخص بهای خدمات ساختمانی (بر پایه سال ۱۳۹۰) نسبت به سال قبل ۹/۲ درصد افزایش یافت. بیشترین رشد در زیرگروه‌های شاخص مذکور مربوط به شاخص اجرت کارگر ماهر برق کار و شاخص اجرت آسفالت‌کار به ترتیب به میزان ۱۲/۳ و ۱۱/۹ درصد بود. در سال مورد گزارش، شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی (بر پایه سال ۱۳۹۰) نسبت

(۱۳۹۰=۱۰۰)

شاخص‌های ساختمانی

(درصد)

درصد تغییر	سال				
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳		
۹/۲	۱۲/۹	۲۷۰/۲	۲۴۷/۵	۲۱۹/۲	شاخص خدمات ساختمانی
۵/۲	-۶/۲	۱۹۲/۴	۱۸۲/۹	۱۹۴/۹	شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی

شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری

درصد تعلق داشت. رشد شاخص کرایه مسکن اجاری در سال مورد بررسی عمدتاً متناسب با تحولات نرخ تورم رقم خورده است.

در سال ۱۳۹۵، شاخص کرایه مسکن اجاری در کل مناطق شهری از ۹/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل برخوردار گردید. بیشترین رشد این شاخص به شهر تهران معادل ۱۰/۳

(درصد)

شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری

(۱۳۹۰=۱۰۰)

سال	درصد تغییر		سال		
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۱۳۹۳			۱۳۹۵	۱۳۹۴	تهران
۱۵۳/۷			۱۸۸/۱	۱۷۰/۶	شهرهای بزرگ (۱)
۱۵۶/۹			۱۹۴/۱	۱۷۶/۶	شهرهای متوسط
۱۵۴/۶			۱۸۸/۶	۱۷۲/۴	شهرهای کوچک
۱۶۷/۸			۲۱۰/۸	۱۹۱/۳	کل مناطق شهری
۱۵۷/۲	۱۲/۵	۱۴/۰	۱۹۴/۲	۱۷۶/۸	
	۹/۸	۱۰/۲			

۱- شامل شهر تهران نیز می‌باشد.

شاخص قیمت زمین

نسبت به سال قبل از ۲/۳ درصد افزایش برخوردار بود. بیشترین رشد شاخص مذکور طی سال مورد بررسی معادل ۷/۴ درصد و مربوط به «شهرهای کوچک و متوسط» بود.

براساس گزارش اداره آمار اقتصادی بانک مرکزی،

شاخص قیمت زمین در مناطق شهری کشور در سال ۱۳۹۵

(درصد)

شاخص قیمت زمین در مناطق شهری

(۱۳۹۰=۱۰۰)

سال	درصد تغییر		سال		
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۱۳۹۳			۱۳۹۵	۱۳۹۴	تهران
۲۷۶/۲			۲۸۴/۶	۲۸۰/۱	شهرهای بزرگ
۲۸۷/۴			۳۰۸/۳	۳۰۱/۶	شهرهای کوچک و متوسط
۲۷۳/۰			۳۳۹/۱	۳۱۵/۸	کل مناطق شهری
۲۷۹/۴	۳/۷	۱۵/۷	۲۹۶/۶	۲۸۹/۸	
	۲/۳	۲/۴			

حمل و نقل

درصد بزرگراه، ۲۹/۳ درصد انواع راه‌های اصلی و ۴۸/۹ درصد راه‌های فرعی و سایر می‌باشد.

در سال ۱۳۹۵، تعداد مسافر جابه‌جا شده در سفرهای

عمومی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای ۲۷۱ میلیون نفر بود که نسبت به سال قبل ۶/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این سال تعداد مسافر جابه‌جا شده با صورت وضعیت توسط ناوگان حمل و نقل جاده‌ای نیز معادل ۱۶۷ میلیون نفر بود که در قالب ۱۵/۲ میلیون سفر انجام پذیرفت که نسبت به سال قبل به ترتیب ۶/۷ و ۵/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. به این ترتیب در سال مزبور، متوسط تعداد مسافر جابه‌جا شده در هر سفر مسافری با صورت وضعیت معادل ۱۱/۰ نفر بود.

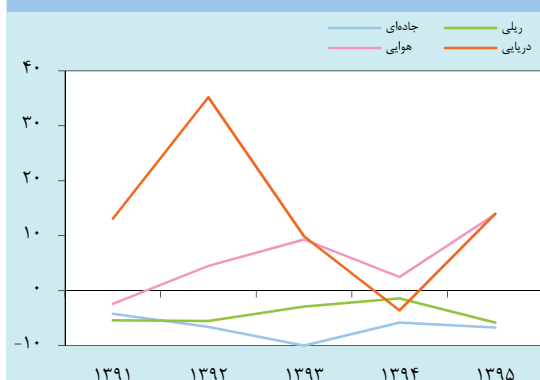
همچنین، مقدار بار جابه‌جا شده با بارنامه توسط این

ناوگان با ۷/۸ درصد افزایش به ۳۸۸ میلیون تن و میزان کالای ترانزیت شده با ۲۸/۴ درصد کاهش به ۷/۸ میلیون تن رسید.

طول راه‌های تحت حوزه استحفاظی وزارت راه و

شهرسازی (بجز راه‌های روستایی) در کشور تا پایان سال ۱۳۹۵ به ۸۷/۲ هزار کیلومتر رسید که ۲/۸ درصد آن آزادراه، ۱۹/۱

نرخ رشد مسافر جابه‌جا شده در بخش‌های حمل و نقل (درصد)

در سال مورد گزارش، متوسط عمر ناوگان عمومی

مسافری (اتوبوس) و باری جاده‌ای به ترتیب به ۱۰/۲ و ۱۶/۴

سال رسید که نسبت به رقم مشابه سال قبل به ترتیب ۰/۷ و

۲/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در حوزه حمل و نقل دریایی، بررسی عملکرد بنادر تجاری کشور در سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد میزان تخلیه و بارگیری به تفکیک کالاهای نفتی و غیر نفتی در بنادر کشور به ترتیب ۴۶/۱ و ۹۹/۱ میلیون تن بود که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۰/۴ و ۱۵/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، تعداد مسافر جابه‌جا شده در بنادر در سال مورد گزارش به ۱۸/۸ میلیون نفر رسید که در مقایسه با سال قبل ۱۴/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

عملیات کانتینری بنادر تجاری کشور با ۲۶/۶ درصد افزایش از ۲۱۰۲ هزار TEU^(۱) در سال ۱۳۹۴ به ۲۶۶۰ هزار TEU در سال ۱۳۹۵ رسید. در این سال ظرفیت کانتینری بنادر به ۵/۲ میلیون TEU رسید که نسبت به سال قبل ۷/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

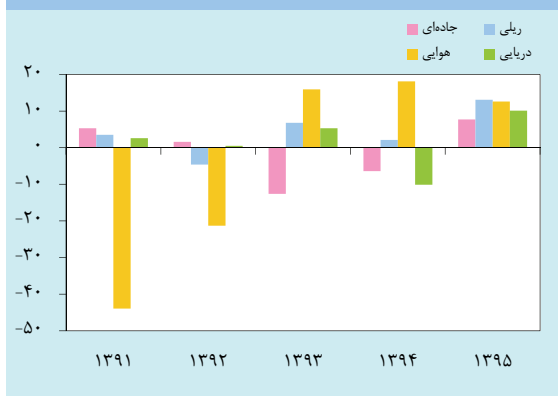
در بخش حمل و نقل هوایی، تعداد مسافر اعزامی و پذیرشی توسط فرودگاه‌های کشور در سال ۱۳۹۵ با ۱۶/۵ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۵۴/۹ میلیون نفر رسید.

در سال ۱۳۹۵، تعداد مسافر جابه‌جا شده از طریق فرودگاه‌های کشور ۳۲/۹ میلیون نفر بود که در مقایسه با سال قبل ۱۴/۳ درصد افزایش داشت. در این سال میزان حمل بار بازرگانی داخلی و خارجی در فرودگاه‌های کشور به ترتیب با ۳۰/۴ و ۱۰/۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۱۲/۵ و ۸۴/۶ هزار تن رسید.

در سال مورد گزارش، تعداد کل ناوگان مسافری هوایی کشور با رشد ۷/۱ درصدی نسبت به سال قبل به ۲۸۷ فروند رسید. از این تعداد، ۱۸۰ فروند فعال بوده‌اند.

در سال ۱۳۹۵، میزان بار و مسافر جابه‌جا شده توسط ناوگان حمل و نقل ریلی به ترتیب با ۱۳/۱ درصد افزایش و ۵/۸ درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۴۰/۳ میلیون تن و ۲۳/۰ میلیون نفر رسید. همچنین، در این سال حدود ۱/۱ میلیون تن کالا (شامل کالاهای نفتی و غیر نفتی) توسط خطوط ریلی ترانزیت شد که در مقایسه با سال قبل ۲۰/۳ درصد کاهش داشت.

نرخ رشد حجم کالای جابه‌جا شده در بخش‌های حمل و نقل (درصد)

در این سال در بخش حمل و نقل ریلی به ترتیب ۲۲۰/۰ و ۱۴۷/۰ کیلومتر از خطوط ریلی بهسازی و بازسازی شد. این عملکرد در مقایسه با سال قبل از نظر بهسازی و بازسازی خطوط ۲/۲ و ۱۶/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. به این ترتیب، طول خطوط ریلی اصلی کشور در پایان سال ۱۳۹۵ با ۰/۲ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل به ۱۰۴۷۵ کیلومتر رسید.

در سال مورد گزارش، تعداد کل لوکوموتیو با ۱/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۹۱۵ دستگاه بالغ گردید. در این سال نسبت تعداد لوکوموتیو در سرویس به کل لوکوموتیو با ۰/۵ واحد درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۶۱/۰ درصد رسید.

۱- Twenty-foot Container Equivalent Units (TEU)

عملکرد شاخص‌های کلیدی بخش حمل و نقل هوایی

واحد	سال			درصد تغییر	
	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵
تعداد ناوگان هوایی مسافری کشور	۲۴۲	۲۶۸	۲۸۷	۱۰/۷	۷/۱
عزام و پذیرش مسافر در فرودگاه‌های کشور	۴۶/۰	۴۷/۱	۵۴/۹	۲/۵	۱۶/۵
سهم بخش غیر دولتی در پروازهای داخلی (۱)	۷۸/۵	۸۸/۱	۹۱/۷	۹/۶	۳/۶
سهم بخش غیر دولتی در پروازهای خارجی (۱)	۷۰/۸	۷۴/۷	۷۵/۲	۳/۹	۰/۵

ماخذ: سازمان هواپیمایی کشوری
۱- درصد تغییرات سهم بخش غیر دولتی در پروازها برحسب واحد درصد می‌باشد.

جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی

براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، در سال ۱۳۹۵ جمعیت کشور با متوسط نرخ رشد سالانه ۱/۲۴ درصد نسبت به رقم سرشماری سال ۱۳۹۰ به ۷۹/۹ میلیون نفر رسید. سهم مردان از کل جمعیت ۵۰/۷ درصد و ضریب شهرنشینی جمعیت کشور ۷۴/۰ درصد بود. در سال مورد اشاره، ۵۹/۱ میلیون نفر از کل جمعیت کشور در مناطق شهری و بقیه در مناطق روستایی ساکن بودند. در این سال نسبت جنسی جمعیت که نسبت مردان به زنان را نشان می‌دهد ۱۰۲/۷ بود که در مقایسه با نسبت سال ۱۳۹۰ (۱۰۱/۸) افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵، تعداد خانوارها در کل کشور ۲۴/۲ میلیون خانوار بود که در مقایسه با رقم سرشماری سال ۱۳۹۰ (۲۱/۲ میلیون خانوار) به‌طور متوسط سالانه ۲/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. از مجموع خانوارها، ۱۸/۱ میلیون خانوار در مناطق شهری و ۶/۱ میلیون خانوار در مناطق روستایی سکونت داشتند. تعداد خانوار در سال ۱۳۹۵ در مناطق شهری و روستایی در مقایسه با سال ۱۳۹۰ به‌طور متوسط سالانه به ترتیب ۳/۳ و ۱/۱ درصد رشد نشان می‌دهد.

برآورد گردید که در مقایسه با سال گذشته ۴/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال جمعیت فعال زنان و مردان به ترتیب ۱۳/۹ درصد (معادل ۵۹۶/۸ هزار نفر) و ۲/۴ درصد (معادل ۴۹۳/۴ هزار نفر) افزایش داشت.

براساس گزارش مرکز آمار ایران، نرخ مشارکت نیروی کار در سال ۱۳۹۵ با ۱/۲ واحد درصد افزایش، به ۳۹/۴ درصد رسید که از میانگین این نرخ طی سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۹۴ (معادل ۳۸/۵ درصد) بالاتر می‌باشد. فارغ‌التحصیلی دانشجویان و ورود آنها به بازار کار همراه با انتظارات مثبت نسبت به بهبود شرایط اقتصادی پس از امضای توافق هسته‌ای برجام (برنامه جامع اقدام مشترک) از جمله دلایل افزایش نرخ مشارکت اقتصادی در این سال می‌باشد. همچنین، نرخ مشارکت زنان و مردان در سال ۱۳۹۵ به ترتیب ۱۴/۹ و ۶۴/۱ درصد بود که در مقایسه با ارقام سال قبل از آن به ترتیب ۱/۶ و ۰/۹ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

موجودی اشتغال کل کشور در سال ۱۳۹۵ به ۲۲/۶ میلیون نفر رسید که نسبت به سال قبل از آن ۶۱۶/۰ هزار نفر (۲/۸ درصد) افزایش داشته است.

بیشترین افزایش تعداد شاغلان در سال ۱۳۹۵ در بخش خدمات به میزان ۴۶۲/۸ هزار شغل بود. در بخش‌های کشاورزی و صنعت نیز به ترتیب ۹۹/۲ و ۵۳/۴ هزار شغل ایجاد گردید.

مطابق گزارش مرکز آمار ایران از طرح آمارگیری نیروی کار در سال ۱۳۹۵، جمعیت فعال اقتصادی^(۱) ۲۵/۸ میلیون نفر

۱- طبق آخرین تعریف مرکز آمار ایران، جمعیت فعال عبارت است از تمام افراد ۱۰ ساله و بیشتر (حداقل سن تعیین شده) که در هفته تقویمی قبل از هفته آمارگیری (هفته مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار).

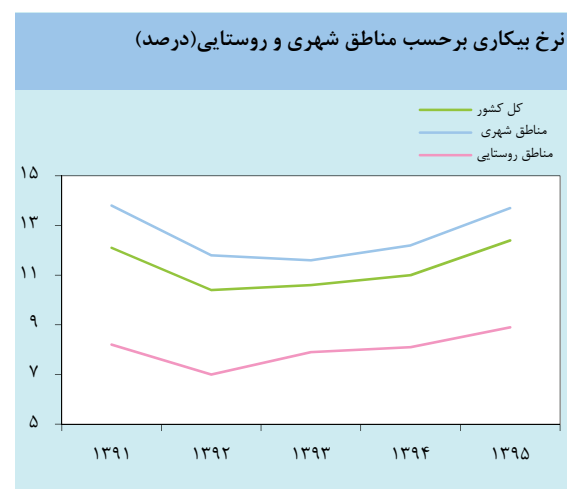
افزایش بیشتر عرضه نیروی کار (جمعیت فعال) نسبت به افزایش تقاضای نیروی کار (جمعیت شاغل) بوده است. این نرخ در مناطق شهری با ۱/۵ واحد درصد افزایش به ۱۳/۷ درصد و در مناطق روستایی نیز با ۰/۸ واحد درصد افزایش به ۸/۹ درصد رسید. در این سال نرخ بیکاری زنان با ۱/۳ واحد درصد افزایش نسبت به سال پیش از آن به ۲۰/۷ درصد رسید. نرخ بیکاری مردان نیز با ۱/۲ واحد درصد افزایش به ۱۰/۵ درصد رسید.

در سال ۱۳۹۵، جمعیت بیکار با ۱۷/۴ درصد افزایش در مقایسه با سال ۱۳۹۴ به ۳/۲ میلیون نفر رسید. همچنین، جمعیت بیکار در سنین ۱۵-۲۹ و ۱۵-۲۴ ساله نیز به ترتیب با ۱۱/۰ و ۱۳/۶ درصد افزایش روبه‌رو بود. سهم بیکاران در گروه سنی ۱۵-۲۹ سال از کل بیکاران از ۷۲/۰ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۵۷/۰ درصد در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است. روند کاهشی سهم مذکور عمدتاً به دلیل عبور از اوج جمعیتی دهه ۱۳۶۰ و افزایش سن بیکاران است. همچنین، تعداد بیکاران در گروه سنی ۲۹-۲۵ ساله از ۵۶۴ هزار نفر در سال ۱۳۸۴ به ۹۵۸ هزار نفر در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است.

در سال ۱۳۹۵، مبلغ ۱۲۵۳۱ میلیارد ریال تسهیلات اشتغال‌زایی از منابع قرض‌الحسنه بانک‌های دولتی، غیر دولتی و موسسات اعتباری پرداخت شد. از رقم فوق، ۱۱۷۹۳ میلیارد ریال در قالب تبصره ۲۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور، جهت اشتغال مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و بقیه برای سایر متقاضیان اختصاص یافت. محدودیت منابع قرض‌الحسنه بانک‌ها و اختصاص آن به سایر موارد مصرح در قانون بودجه کشور نظیر ازدواج جوانان و آزادی زندانیان، در میزان عملکرد بانک‌ها در تسهیلات اشتغال‌زایی قرض‌الحسنه موثر است.

در این سال سهم بخش‌های خدمات، صنعت و کشاورزی از اشتغال به ترتیب معادل ۵۰/۱، ۳۱/۹ و ۱۸/۰ درصد بود. مقایسه سهم‌های مذکور با سال قبل از آن نشان‌دهنده افزایش ۰/۷ واحد درصدی سهم بخش خدمات، کاهش ۰/۶ واحد درصدی سهم بخش صنعت و عدم تغییر سهم بخش کشاورزی می‌باشد. نکته قابل توجه در این خصوص، کاهش سالانه سهم بخش صنعت هم‌زمان با افزایش سهم بخش خدمات در سه سال اخیر است.

تفکیک شاغلان اضافه‌شده برحسب جنسیت نشان می‌دهد که از مجموع ۶۱۶/۰ هزار شغل ایجاد شده در سال ۱۳۹۵، تعداد ۱۹۶/۰ هزار شغل به موجودی اشتغال مردان و ۴۲۰/۰ هزار شغل به موجودی اشتغال زنان اضافه شده است. در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال قبل از آن نیز تعداد ۳۶۱/۵ هزار شغل به موجودی اشتغال زنان اضافه شده بود. لذا می‌توان گفت تحولات بازار کار در دو سال اخیر بیشتر به نفع اشتغال زنان بوده است.

در سال ۱۳۹۵، نرخ بیکاری کشور توسط مرکز آمار ایران ۱۲/۴ درصد برآورد شد که نسبت به سال قبل از آن ۱/۴ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. افزایش نرخ بیکاری در نتیجه

تحولات بخش مالی

بودجه و وضع مالی دولت

دارایی‌های مالی نیز به ترتیب ۷۲/۶، ۱۹/۵ و ۷/۹ درصد از مصارف قانون بودجه را به خود اختصاص دادند.

عملکرد درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۳۹۵ مبلغ ۱۴۵۹/۹ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل ۲۹/۹ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه ۹۲/۸ درصد تحقق داشت. سهم درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها از کل درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۳۹۵ به ترتیب ۶۹/۵ و ۳۰/۵ درصد و در سال ۱۳۹۴ به ترتیب ۷۰/۵ و ۲۹/۵ درصد بود.

درآمدهای مالیاتی دولت در سال ۱۳۹۵ به ۱۰۱۴/۷ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که در مقایسه با سال قبل ۲۸/۱ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه ۹۷/۷ درصد تحقق داشت. در سال مورد بررسی، کلیه ردیف‌های اصلی درآمدهای مالیاتی با افزایش مواجه بودند. در این میان، مالیات بر واردات با ۵۸/۳ درصد از بیشترین افزایش برخوردار بود. در سال ۱۳۹۵، مالیات بر کالا و خدمات با ۹۲/۰ درصد تحقق از کمترین درصد تحقق و مالیات بر واردات با ۱۰۸/۱ درصد از بیشترین درصد تحقق در میان اجزای درآمدهای مالیاتی دولت برخوردار بودند. میزان تحقق مالیات‌های مستقیم ۹۸/۵ درصد و مالیات‌های غیر مستقیم ۹۷/۰ درصد بود.

طی سال ۱۳۹۵، سایر درآمدهای دولت مبلغ ۴۴۵/۲ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن ۳۴/۱ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه ۸۳/۱ درصد تحقق داشت. افزایش ۴۶/۵ درصدی درآمدهای حاصل از مالکیت دولت و افزایش ۵۸/۸ درصدی درآمدهای متفرقه، عمده‌ترین دلیل افزایش ۳۴/۱ درصدی سایر درآمدهای دولت بود. در سال ۱۳۹۵، عدم تحقق ۱۶/۹ درصدی (۹۰/۳ هزار میلیارد ریالی) سایر درآمدهای دولت عمدتاً ناشی از عدم تحقق ۱۷/۷ درصدی درآمدهای حاصل از مالکیت دولت و عدم تحقق ۴۶/۹ درصدی درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات بود. عدم تحقق درآمدهای حاصل از مالکیت دولت نیز عمدتاً به دلیل عدم تحقق ۷/۵ درصدی سود سهام شرکت‌های دولتی بود.

قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور با تمدید قانون برنامه پنجم توسعه و هم‌راستا با سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور، اسناد توسعه فرابخشی، بخشی و استانی، سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و همچنین در چارچوب سیاست‌های کلان کشور تدوین گردید که با توجه به ارائه لایحه بودجه در موعد مقرر توسط دولت یازدهم، اجرای آن از اول سال مالی ۱۳۹۵ آغاز گردید.

تدوین این قانون در پرتو سیاست‌های کلی برنامه ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری حول سه محور اصلی «اقتصاد مقاومتی»، «پیشستازی در عرصه علم و فناوری» و «تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی» انجام شد. در این چارچوب، اهم سیاست‌های مورد توجه و حائز اهمیت، عبارت بود از: رشد اقتصادی شتابان، پایدار و اشتغال‌زا، بهبود مستمر فضای کسب و کار و تقویت ساختار رقابتی، توسعه پیوندهای اقتصادی و تجاری، تعمیق نظام جامع تامین مالی، تغییر نگاه به نفت و گاز، تداوم و ارتقای هدفمندی یارانه‌ها، دانش‌بنیان نمودن اقتصاد کشور، ارتقای سلامت اداری و اقتصاد و مبارزه با فساد، استقرار نظام جامع تامین اجتماعی، اجرای سیاست‌های کلی سلامت، توسعه پایدار صنعت ایرانگردی، افزایش توان دفاعی، اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی و تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال.

طبق جداول قانون بودجه سال ۱۳۹۵، مجموع درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی مبلغ ۲۹۴۳/۹ هزار میلیارد ریال و مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک دارایی‌های مالی مبلغ ۲۹۴۳/۹ هزار میلیارد ریال بود. سهم درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی از مجموع منابع عمومی دولت به ترتیب ۵۳/۴، ۲۶/۹ و ۱۹/۷ درصد بود. پرداخت‌های هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک

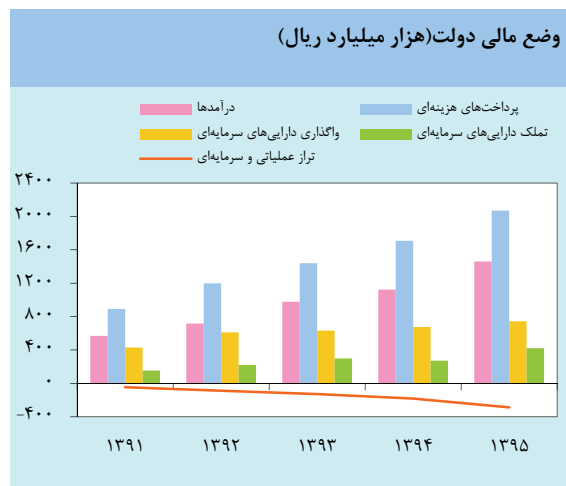
(هزار میلیارد ریال)

درآمدهای بودجه عمومی دولت (به استثنای درآمدها و هزینه‌های اختصاصی)

سهم (درصد)	سال		سهم (درصد)	سال		
	۱۳۹۴	۱۳۹۳		۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۴۵۹/۹	۱۱۲۳/۷	۹۷۷/۶	درآمدها
۶۹/۵	۷۰/۵	۷۲/۶	۱۰۱۴/۷	۷۹۱/۹	۷۰۹/۷	درآمدهای مالیاتی
۳۰/۵	۲۹/۵	۲۷/۴	۴۴۵/۲	۳۳۱/۹	۲۶۷/۹	سایر درآمدها

ماخذ: خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی

تحقق داشت. پرداخت‌های هزینه‌ای دولت در سال ۱۳۹۴ از ۱۸/۷ درصد رشد برخوردار بود. در سال ۱۳۹۵، از مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای دولت معادل ۹۶/۱ درصد به صورت ملی و ۳/۹ درصد به صورت استانی پرداخت گردید. پرداخت یارانه کالاهای اساسی که سهمی معادل ۶/۷ درصد از کل پرداخت‌های هزینه‌ای دولت را به خود اختصاص داد، نسبت به سال قبل ۹/۵ درصد افزایش داشت. ردیف مذکور در سال ۱۳۹۴ به میزان ۱۶/۳ درصد کاهش یافته بود.

در سال ۱۳۹۵، پرداخت بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی) با ۵۴/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۴۲۱/۰ هزار میلیارد ریال رسید^(۱) و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۷۳/۲ درصد تحقق داشت. طی سال مورد بررسی، از

۱- از مجموع پرداخت‌های عمرانی دولت در سال ۱۳۹۵، در مجموع معادل ۲۶۲/۴ هزار میلیارد ریال مربوط به سرفصل‌های «اسناد خزانه اسلامی ملی»، «اسناد خزانه اسلامی استانی» و «پرداخت از محل فروش اوراق مشارکت» می‌باشد.

در سال ۱۳۹۵، منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به ۷۴۲/۸ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال قبل ۱۰/۳ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۶/۰ درصد عدم تحقق داشت. از مجموع واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، به ترتیب ۷۳۸/۸ و ۴/۰ هزار میلیارد ریال از محل «منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی» و «فروش اموال منقول و غیر منقول» حاصل گردید که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۱۰/۲ و ۲۳/۰ درصد افزایش داشت.

واگذاری دارایی‌های مالی شامل استفاده از منابع خارجی و داخلی با ۱۸۵/۵ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۶۲۷/۴ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۸/۲ درصد مازاد تحقق داشت. مازاد تحقق ۳۴/۴ درصدی (۱۳۷/۶ هزار میلیارد ریال) وصولی از محل فروش اوراق مالی به واسطه فروش اوراق مالی اسلامی از محل تبصره‌های ۳۶ و ۳۷ اصلاحیه قانون بودجه سال ۱۳۹۵، دلیل اصلی مازاد تحقق ۴۷/۸ هزار میلیارد ریالی واگذاری دارایی‌های مالی بود.

تفکیک منابع بودجه عمومی دولت برحسب اقلام ناشی از نفت و غیر نفت نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۵، سهم منابع ناشی از نفت از کل منابع بودجه عمومی حدود ۲۶/۳ درصد بود که نسبت به رقم سال قبل (۳۳/۷ درصد)، معادل ۷/۴ واحد درصد، کاهش نشان می‌دهد.

پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری) در سال ۱۳۹۵ مبلغ ۲۰۷۰/۲ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل ۲۱/۳ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۳/۲ درصد عدم

صادرات گمرکی^(۳) در سال ۱۳۹۵ به لحاظ ارزشی رقم ۳۶/۷ میلیارد دلار و از لحاظ وزنی رقم ۱۱۱/۲ میلیون تن را ثبت نمود که در مقایسه با سال ۱۳۹۴ به ترتیب ۳/۱ و ۴۳/۳ درصد افزایش نشان می‌دهند. افزایش ارزش صادرات گمرکی در این سال عمدتاً به دلیل افزایش فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز بوده است. همچنین، به دلیل افزایش وزن کالاهای صادراتی، قیمت هر تن کالای صادراتی در سال ۱۳۹۵ به میزان ۲۸/۱ درصد در مقایسه با سال ۱۳۹۴ کاهش یافت و به ۳۳۰ دلار رسید.

گروه‌های کالایی «فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز»، «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن» و «مواد شیمیایی (آلی و غیر آلی)» همانند سال‌های قبل، بیشترین سهم از ارزش محموله‌های صادراتی در سال ۱۳۹۵ را به خود اختصاص دادند. مجموع سهم گروه‌های مزبور از ارزش صادرات گمرکی با ۵/۶ واحد درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۴ به ۵۱/۰ درصد رسید. همچنین، سهم گروه‌های مذکور از ارزش صادرات صنعتی از ۶۰/۱ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۶۲/۴ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافت.

از نظر مقداری، گروه‌های کالایی «فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز»، «خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی» و «کلوخه‌های کانی فلزی» به ترتیب با تشکیل ۲۷/۷، ۲۱/۸ و ۲۰/۶ درصد از وزن کالاهای گمرکی صادره، عمده‌ترین اقلام صادراتی در سال مورد بررسی بودند. مجموع سهم این گروه‌ها از وزن محموله‌های صادراتی در سال ۱۳۹۵ حدود ۷۰/۱ درصد بود که در مقایسه با سهم ۶۴/۳ درصدی گروه‌های مذکور در سال ۱۳۹۴، حدود ۵/۸ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵، واردات گمرکی از نظر ارزش ۵/۲ درصد در مقایسه با سال قبل از آن افزایش یافت و به ۴۳/۷ میلیارد دلار رسید. طی همین مدت، وزن کالاهای وارداتی گمرکی ۵/۰

مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۹۰/۹ درصد به صورت ملی و ۹/۱ درصد به صورت استانی پرداخت گردید. این ترکیب در سال قبل به ترتیب ۸۶/۴ و ۱۳/۶ درصد بود.

در سال ۱۳۹۵، با توجه به رقم عملکرد درآمدها و پرداخت‌های هزینه‌ای، تراز عملیاتی دولت با ۶۱۰/۳ هزار میلیارد ریال کسری مواجه شد که نسبت به سال قبل ۴/۷ درصد افزایش داشت. همچنین، خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای^(۱) با ۳۲۱/۸ هزار میلیارد ریال مازاد روبه‌رو بود. با توجه به فزونی کسری تراز عملیاتی نسبت به مازاد خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، مجموع تراز عملیاتی و سرمایه‌ای بودجه عمومی دولت با ۲۸۸/۵ هزار میلیارد ریال کسری مواجه گردید که نسبت به رقم سال قبل ۵۸/۹ درصد افزایش داشت. کسری یاد شده از محل خالص واگذاری دارایی‌های مالی تامین گردید.

عملکرد تملک دارایی‌های مالی ۳۳۸/۹ هزار میلیارد ریال و دریافت‌های دولت بابت واگذاری دارایی‌های مالی ۶۲۷/۴ هزار میلیارد ریال بود. بدین ترتیب، خالص واگذاری دارایی‌های مالی با ۲۸۸/۵ هزار میلیارد ریال مازاد مواجه بود.

تحولات بازرگانی خارجی کشور

بنا بر آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران، ارزش مبادلات کالایی گمرکی^(۳) در سال ۱۳۹۵ به ۸۰/۴ میلیارد دلار و وزن مبادلات کالایی گمرکی به ۱۴۴/۶ میلیون تن رسید. این ارقام در مقایسه با سال ۱۳۹۴ به ترتیب ۴/۲ و ۲۸/۳ درصد افزایش نشان می‌دهند. در نتیجه این مبادلات، سهم ارزشی صادرات از کل مبادلات کالایی با ۰/۵ واحد درصد تغییر نسبت به سال قبل از آن به ۴۵/۷ درصد کاهش یافت؛ سهم وزنی این گروه نیز با ۸/۱ واحد درصد افزایش به ۷۶/۹ درصد رسید.

۱- واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای منهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۲- ارزش و مقدار نفت خام صادراتی کشور در این محاسبات منظور نمی‌شود.

۳- بدون احتساب میعانات گازی و گازهای طبیعی مایع شده

۱۳۹۵ را به خود اختصاص دادند. مجموع سهم گروه‌های مذکور از واردات گمرکی در سال ۱۳۹۴ معادل ۶۶/۲ درصد بود. از نظر مقداری نیز «غلات و فرآورده‌های آن»، «مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی» و «آهن و فولاد» به ترتیب با ۳۰/۶، ۱۲/۸ و ۱۲/۱ درصد، بالاترین سهم وزنی محموله‌های وارداتی را به خود اختصاص دادند. مجموع سهم وزنی این گروه‌ها در مقایسه با سال ۱۳۹۴ حدود ۵/۱ واحد درصد کاهش یافت.

درصد کاهش یافت و به ۳۳/۴ میلیون تن رسید. رشد ارزش کالاهای وارداتی در کنار کاهش وزن آنها، قیمت هر تن کالای وارداتی را ۱۰/۷ درصد افزایش داد و از ۱۱۸۲ دلار در سال ۱۳۹۴ به ۱۳۰۸ دلار در سال ۱۳۹۵ رساند. گروه‌ها و زیرگروه‌های کالایی «ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل»، «مواد شیمیایی»، «غلات و فرآورده‌های آن» و «آهن و فولاد» به ترتیب با ۴۰/۵، ۱۳/۸، ۶/۴ و ۵/۷ درصد و در مجموع با ۶۶/۵ درصد، بیشترین سهم از ارزش واردات گمرکی سال

ارزش واردات گمرکی براساس اقلام اصلی تشکیل‌دهنده آن

(میلیون دلار)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال				
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴ ▲	۱۳۹۳		
۶/۴	۸/۳	-۱۹/۰	-۴۴/۴	۲۸۰۶	۳۴۶۳	۶۲۲۹	غلات و فرآورده‌های آن
۵/۷	۷/۴	-۱۸/۸	-۲۶/۶	۲۵۰۹	۳۰۸۹	۴۲۱۰	آهن و فولاد
۴۰/۵	۳۶/۳	۱۷/۳	-۲۴/۳	۱۷۷۰۴	۱۵۰۹۰	۱۹۹۳۵	ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل
۱۳/۸	۱۴/۱	۲/۹	-۱۷/۳	۶۰۱۶	۵۸۴۹	۷۰۶۹	مواد شیمیایی
۳۳/۵	۳۳/۸	۴/۳	-۱۲/۹	۱۴۶۴۷	۱۴۰۴۷	۱۶۱۲۷	سایر
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵/۲	-۲۲/۵	۴۳۶۸۴	۴۱۵۳۹	۵۳۵۶۹	جمع کل

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ج.ا.

در سال مورد بررسی، مزاد حساب کالا با افزایش ۲۸۹/۳ درصدی نسبت به سال قبل از آن به ۲۰/۸ میلیارد دلار و کسری حساب کالای غیر نفتی با افزایش ۳۴/۹ درصدی به ۳۳/۵ میلیارد دلار رسید.

در سال ۱۳۹۵، ارزش فوب صادرات کالا با ۳۳/۳ درصد افزایش در مقایسه با سال ۱۳۹۴ به ۸۴/۰ میلیارد دلار رسید؛ افزایش ۷۵/۱ درصدی صادرات نفتی^(۱) دلیل اصلی این تغییر بود. افزایش یاد شده ناشی از افزایش قابل توجه مقدار صادرات نفت خام در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن می‌باشد. در این سال ارزش صادرات غیر نفتی ۹/۴ درصد و سهم آن از کل ارزش صادرات کالا ۱۵/۸ واحد درصد کاهش یافت.

۱- شامل ارزش صادرات نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (کدهای تعرفه ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) صادر شده توسط شرکت‌های ملی نفت، گاز و پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی)

تراز پرداخت‌های خارجی

براساس برآوردهای مقدماتی، مزاد حساب جاری تراز پرداخت‌ها در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال ۱۳۹۴، به میزان قابل توجهی افزایش یافت و به ۱۶/۴ میلیارد دلار رسید. در این سال مزاد حساب‌های کالا، درآمد و انتقالات جاری نیز با افزایش روبه‌رو بود، لیکن کسری حساب خدمات در این سال در مقایسه با سال قبل افزایش یافت.

درصد تغییر	تراز حساب جاری (میلیون دلار)		
	سال	۱۳۹۴ ▲	۱۳۹۳
۱۶۳۸۸	۱۲۳۷	۱۳۵۷۱	حساب جاری
۲۸۹/۳	۲۰۸۴۳	۵۳۵۴	حساب کالا
۲۴/۲	-۵۹۴۱	-۴۷۸۵	حساب خدمات
۲۸۵/۱	۹۲۸	۲۴۱	حساب درآمد
۳۰/۶	۵۵۸	۴۲۷	حساب انتقالات جاری
۳۱/۱	-۳۷۹۷۶	-۲۸۹۷۲	حساب جاری غیر نفتی
۳۴/۹	-۳۳۵۲۱	-۲۴۸۵۶	حساب کالای غیر نفتی

(میلیون دلار)

ارزش صادرات کالا

در سال ۱۳۹۵، بدهکاری حساب «مالی و سرمایه» به رقم

۱۰/۶ میلیارد دلار رسید.

مانده تعهدات خارجی کشور در پایان اسفندماه ۱۳۹۵

به رقم ۲۹/۲ میلیارد دلار رسید. از این میزان، ۷۱/۰ درصد

(معادل ۲۰/۷ میلیارد دلار) به تعهدات بالقوه و ۲۹/۰ درصد

(معادل ۸/۵ میلیارد دلار) به تعهدات بالفعل (بدهی‌ها) اختصاص

داشت. سهم بدهی‌های بلندمدت از کل بدهی‌های خارجی

(تعهدات بالفعل) در پایان اسفندماه ۱۳۹۵ حدود ۶۱/۰ درصد

بود. در سال ۱۳۹۵، در نتیجه مبادلات خارجی کشور حدود ۷/۷

میلیارد دلار از ارزش دارایی‌های ذخیره کسر شد.

پول و اعتبار

نقدینگی و عوامل موثر بر آن

حجم نقدینگی در پایان سال ۱۳۹۵ با ۲۳/۲ درصد

افزایش نسبت به پایان سال قبل به ۱۲۵۳۳/۹ هزار میلیارد ریال

رسید که نسبت به رشد سال ۱۳۹۴ (۳۰/۰ درصد)، ۶/۸ واحد

درصد کاهش نشان می‌دهد.

مهم‌ترین عامل افزایش نقدینگی طی سال مورد بررسی

خالص دارایی‌های داخلی سیستم بانکی بود که با ۲۳۱۲/۸ هزار

میلیارد ریال افزایش، موجب رشد ۲۲/۷ واحد درصدی نقدینگی

گردید. در میان خالص دارایی‌های داخلی، مطالبات از بخش

غیر دولتی (بدون سود و درآمد سال‌های آتی) با ۲۳/۸ درصد

(۱۵۸۵/۴ هزار میلیارد ریال) افزایش، سهمی فزاینده به میزان

۱۵/۶ واحد درصد در رشد نقدینگی داشت.

در سال ۱۳۹۵، خالص سایر اقلام سیستم بانکی نیز با

۵۳۹/۰ درصد (۲۴۷/۴ هزار میلیارد ریال) افزایش و سهم فزاینده

۲/۴ واحد درصدی در رشد نقدینگی، دیگر عامل فزاینده رشد

نقدینگی طی سال ۱۳۹۵ بود.

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۵ □	۱۳۹۴ ▲	۱۳۹۳
صادرات کالا	۸۳۹۷۸	۶۲۹۹۵	۸۸۹۷۶
صادرات نفتی	۵۵۷۵۲	۳۱۸۴۸	۵۵۴۰۶
صادرات غیر نفتی	۲۸۲۲۶	۳۱۱۴۷	۳۳۵۶۹

در سال ۱۳۹۵، ارزش فوب واردات کالا به ۶۳/۱ میلیارد

دلار رسید که در مقایسه با سال قبل از آن ۹/۵ درصد

افزایش نشان می‌دهد. طی سال مورد بررسی، کسری حساب

خدمات تراز پرداخت‌ها با ۲۴/۲ درصد افزایش در مقایسه با

سال ۱۳۹۴، به رقم ۵/۹ میلیارد دلار رسید. در این سال صادرات

خدمات با ۹/۲ درصد کاهش، رقم ۱۰/۱ میلیارد دلار و واردات

خدمات با ۰/۸ درصد افزایش، رقم ۱۶/۰ میلیارد دلار را

ثبت نمودند.

بیشترین سهم از صادرات خدمات در سال ۱۳۹۵

مربوط به سرفصل‌های حمل و نقل (۳۷/۳ درصد)، مسافرت

(۳۶/۹ درصد) و خدمات ساختمانی (۱۳/۹ درصد) بود. در

سمت واردات نیز سرفصل‌های «مسافرت»، «حمل و نقل»

و «خدمات ساختمانی» به ترتیب با ۵۹/۰، ۱۵/۳ و ۸/۲ درصد،

بیشترین سهم از پرداخت‌های خدماتی را در سال مذکور به خود

اختصاص دادند.

افزایش ۲۸۵/۱ درصدی مازاد حساب درآمد و افزایش

۳۰/۶ درصدی مازاد حساب انتقالات جاری از دیگر تحولات

تراز پرداخت‌های خارجی کشور در سال ۱۳۹۵ بود. حساب

درآمد، مربوط به دریافت‌ها و پرداخت‌ها به شکل جبران خدمات

نیروی کار و درآمدهای حاصل از انواع سرمایه‌گذاری‌هاست.

حساب انتقالات جاری نیز عموماً وجوه ارسالی کارگران خارجی

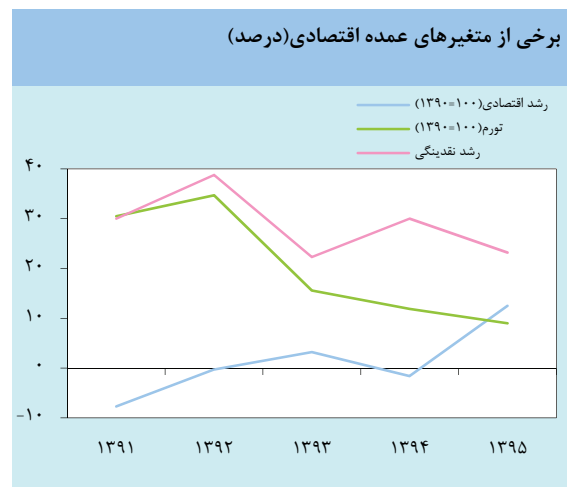
را دربر می‌گیرد.

پولی در سال ۱۳۹۵ بود. این متغیر در سال ۱۳۹۴ با کاهشی معادل ۲/۵ درصد، سهم کاهنده‌ای به میزان ۱/۷ واحد درصد در رشد ۱۶/۹ درصدی پایه پولی داشت.

خالص سایر اقلام بانک مرکزی با ۶/۷ درصد افزایش نسبت به پایان سال ۱۳۹۴ و سهمی فزاینده معادل ۶/۳ واحد درصد، پس از مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها، دومین عامل فزاینده پایه پولی در پایان سال ۱۳۹۵ بود. عامل اصلی افزایش خالص سایر اقلام بانک مرکزی در سال ۱۳۹۵، کاهش ۱۷۵/۹ هزار میلیارد ریالی مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی (در سمت سایر بدهی‌ها) بود که سهمی فزاینده معادل ۱۱/۵ واحد درصد در رشد پایه پولی طی سال ۱۳۹۵ داشت.

خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی با ۱۱/۲ درصد افزایش نسبت به پایان سال ۱۳۹۴ و سهمی فزاینده معادل ۱/۳ واحد درصد، دیگر عامل فزاینده در رشد پایه پولی در پایان سال ۱۳۹۵ بود. در سال ۱۳۹۴، متغیر مزبور با ۴۴۷/۱ درصد افزایش، سهمی فزاینده معادل ۱۱/۴ واحد درصد در رشد پایه پولی داشت. بخش عمده‌ای از این افزایش در سال ۱۳۹۴ ناشی از اسناد به تعهد دولت بود که فاقد آثار پولی و تزریق پول پر قدرت بانک مرکزی به اقتصاد بود. اسناد به تعهد دولت، اسناد و سفته‌های دولتی است که بابت مطالبات بانک مرکزی از دولت از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی به وثیقه جواهرات ملی تعهد شده و به موجب ماده ۸ قانون پولی و بانکی کشور (مصوب سال ۱۳۵۱) به عنوان پشتوانه اسکناس‌های منتشره منظور گردیده است. در چنین حالتی افزایش بدهی دولت به معنی استقراض دولت از بانک مرکزی نیست و لذا اثر آن بر پایه پولی خنثی است؛ بدین معنی که در مقابل افزایش خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی، سایر بدهی‌های بانک مرکزی نیز افزایش یافته (منفی‌تر شدن خالص سایر اقلام بانک مرکزی) و به تبع آن، پایه پولی افزایش نمی‌یابد.

طی سال ۱۳۹۵، خالص دارایی‌های خارجی سیستم بانکی با ۲/۰ درصد افزایش نسبت به پایان سال ۱۳۹۴، سهم فزاینده‌ای معادل ۰/۵ واحد درصد در رشد نقدینگی داشت. این افزایش ناشی از کاهش ۰/۶ درصدی خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی (سهم کاهنده ۰/۱ واحد درصدی در رشد نقدینگی) و رشد ۱۱/۴ درصدی خالص دارایی‌های خارجی بانک‌ها و موسسات اعتباری (سهم ۰/۶ واحد درصدی در رشد نقدینگی) بود.

سهم پول در نقدینگی

سهم پول از مانده نقدینگی در پایان سال ۱۳۹۵ معادل ۱۳/۰ درصد بود که در مقایسه با رقم سال ۱۳۹۴ به میزان ۰/۴ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. در این میان، سهم سپرده‌های دیداری در نقدینگی در پایان سال ۱۳۹۵ در مقایسه با پایان سال ۱۳۹۴ با ۰/۱ واحد درصد افزایش به ۹/۹ درصد رسید.

بررسی عوامل موثر بر پایه پولی

پایه پولی طی سال ۱۳۹۵ معادل ۱۷/۳ درصد افزایش یافت که در مقایسه با رشد آن در سال ۱۳۹۴ (۱۶/۹ درصد)، ۰/۴ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها با ۱۹/۲ درصد (۱۶۰/۶ هزار میلیارد ریال) افزایش نسبت به پایان سال ۱۳۹۴ و سهمی فزاینده معادل ۱۰/۵ واحد درصد، مهم‌ترین عامل فزاینده رشد پایه

مطالبات غیر جاری (سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول)

در پی تلاش‌های بانک مرکزی و شبکه بانکی، نسبت مطالبات غیر جاری (شامل مطالبات از بخش دولتی و غیر دولتی) به کل تسهیلات بانک‌ها و موسسات اعتباری در سال ۱۳۹۵ کاهش یافت و با ۰/۲ واحد درصد کاهش از ۱۰/۲ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۱۰/۰ درصد در پایان سال ۱۳۹۵ رسید. نسبت مزبور در گروه بانک‌های تجاری دولتی، تخصصی دولتی و غیر دولتی به ترتیب معادل ۷/۷، ۱۰/۳ و ۱۰/۵ درصد بود که نسبت به سال ۱۳۹۴ برای گروه بانک‌های تجاری دولتی و غیر دولتی کاهش و برای بانک‌های تخصصی دولتی افزایش نشان می‌دهد.

نظام‌های پرداخت

در سال ۱۳۹۵ بانک مرکزی در اجرای راهبرد جامع نظام پرداخت مصوب سال ۱۳۸۰ و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی، اقدامات اساسی در زمینه توسعه خدمات در بخش خرده‌فروشی با معرفی سامانه پیوند و تمهید تسهیلات پرداخت کارتی برون‌مرزی برای مشتریان شبکه بانکی کشور، تعمیق نظارت و ایجاد شفافیت حداکثری در اقتصاد و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه پولی و اعتباری با توسعه نظام هویت الکترونیکی بانکی (نهاب) به عنوان مرکز استعلام یکپارچه نظام بانکی کشور، توسعه زیرساخت مرکز کنترل و نظارت اعتباری (مکنا) به عنوان یکی از پروژه‌های اولویت‌دار ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و نیز راه‌اندازی سامانه صدور یکپارچه الکترونیکی دسته‌چک (صیاد) در راستای نیل به افزایش ضرایب امنیتی چک و افزایش اعتبار و کارایی این ابزار پرداخت، انجام داد. همچنین، در راستای اجرای پروژه‌های مصوب در طرح نقشه راه ۱۴۰۰ بانک مرکزی، در این سال فعالیت‌هایی همچون برنامه‌ریزی در زمینه پیاده‌سازی

خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با ۰/۶ درصد کاهش نسبت به پایان سال ۱۳۹۴ و سهمی کاهنده معادل ۰/۸ واحد درصد، تنها عامل کاهنده رشد پایه پولی در پایان سال ۱۳۹۵ بود. در صورت حذف اثر «ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی» و حساب «مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی»، خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با ۱۰۳/۵ هزار میلیارد ریال افزایش، سهم فزاینده‌ای معادل ۶/۷ واحد درصد در رشد پایه پولی خواهد داشت.

بررسی اجزای ضریب فزاینده نقدینگی

ضریب فزاینده نقدینگی طی سال ۱۳۹۵، با ۵/۱ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۴ به ۶/۹۷۰ رسید که در مقایسه با رشد سال قبل (۱۱/۲ درصد)، رشد کمتری نشان می‌دهد. در توضیح تغییر ضریب فزاینده نقدینگی طی سال ۱۳۹۵ باید اشاره نمود که «نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به کل سپرده‌ها»، «نسبت ذخایر اضافی به کل سپرده‌ها» و «نسبت سپرده قانونی به کل سپرده‌ها» به ترتیب معادل ۱۴/۵، ۱۴/۵ و ۰/۷ درصد کاهش یافتند که این امر موجب شد ضریب فزاینده نقدینگی از محل کاهش سه جزء مزبور به ترتیب معادل ۰/۲۱۲۱، ۰/۰۹۲۴ و ۰/۰۳۲۳ واحد افزایش یابد.

سپرده‌های بخش غیر دولتی

مانده سپرده‌های بخش غیر دولتی نزد بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی در پایان سال ۱۳۹۵ به ۱۲۱۴۰/۶ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با پایان سال ۱۳۹۴، ۲۳/۹ درصد رشد نشان داد. سهم بانک‌های غیر دولتی و موسسات اعتباری غیر بانکی از کل سپرده‌های بخش غیر دولتی در پایان سال ۱۳۹۵ معادل ۷۱/۵ درصد بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل (۷۲/۲ درصد)، ۰/۷ واحد درصد کاهش داشت.

اشخاص از نقدینگی با ۰/۶ واحد درصد کاهش نسبت به پایان سال قبل به ۳/۱ درصد در پایان سال ۱۳۹۵ رسید. همچنین، سهم آن از حجم پول از ۲۷/۲ درصد در پایان سال ۱۳۹۴ به ۲۴/۱ درصد در پایان سال ۱۳۹۵ کاهش یافت.

نظام تصفیه چک

با عملیاتی شدن سامانه چکاوک به عنوان زیرساخت پردازش نظام‌مند الکترونیکی چک و اسناد بانکی از نیمه دوم سال ۱۳۹۳ و جایگزینی تدریجی آن به جای اتاق پایاپای اسناد بانکی کشور تا پایان خرداد ماه ۱۳۹۴، در سال ۱۳۹۵ تعداد چک‌های مبادله شده در اتاق پایاپای اسناد بانکی به صفر رسید. بر این اساس، تعداد چک‌های مبادله شده از طریق سامانه چکاوک با افزایش ۴/۰ درصدی نسبت به سال گذشته به ۱۲۴/۲ میلیون فقره و ارزش آن نیز با افزایش ۳/۵ درصدی نسبت به سال گذشته به ۱۷۳۱۷/۳ هزار میلیارد رسید. در مجموع، تعداد و ارزش کل چک‌های بین‌بانکی مبادله شده در سال ۱۳۹۵ به ترتیب با ۱/۳ و ۱/۹ درصد افزایش نسبت به سال قبل مواجه شد.

پروژه‌های «برقراری ارتباطات برون‌مرزی»، «ایجاد نظام پرداخت مبتنی بر برداشت مستقیم» و «توانمندسازی استانداردهای بین‌المللی پرداخت» در دستور اقدام بانک مرکزی قرار گرفت.

پرداخت‌های نقدی (اسکناس و مسکوک)

اسکناس و مسکوک در کنار ایران‌چک‌های بانک مرکزی به عنوان ابزارهای نقد پرداخت در کشور مورد استفاده قرار می‌گیرند. با لحاظ ایران‌چک‌های بانک مرکزی در آمار اسکناس و مسکوک، کل مبلغ اسکناس و مسکوک در جریان (در دست اشخاص و نزد بانک‌ها) تا پایان سال ۱۳۹۵ به ۴۸۵/۰ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به رقم پایان سال گذشته ۶/۱ درصد رشد نشان می‌دهد.

رقم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص (با احتساب ایران‌چک بانک مرکزی) با ۵/۸ درصد رشد از ۳۷۱/۹ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۴ به ۳۹۳/۳ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۵ رسید. سهم اسکناس و مسکوک در دست

تعداد و ارزش مبادلات با انواع چک

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون برگ)	
	۱۳۹۵	۱۳۹۴		۱۳۹۵	۱۳۹۴
۳/۵	۱۷۳۱۷/۳	۱۶۷۳۲/۸	۴/۰	۱۲۴/۲	۱۱۹/۴
-۱۰۰/۰	۰/۰	۲۶۰/۹	-۱۰۰/۰	۰/۰	۳/۲
۱/۹	۱۷۳۱۷/۳	۱۶۹۹۳/۷	۱/۳	۱۲۴/۲	۱۲۲/۶

سامانه چکاوک

اتاق پایاپای اسناد بانکی

جمع

تعداد ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی

درصد تغییر	پایان سال		
	۱۳۹۵	▲ ۱۳۹۴	
۲۵/۳	۴۱۴/۶	۳۳۰/۹	کارت‌بانک‌ها(میلیون)
۷/۹	۴۷۳۷۴	۴۳۹۲۴	خودپردازها
۱۸/۹	۵/۳	۴/۴	پایانه‌های فروش(میلیون)
۰/۷	۷۲۱۸۷	۷۱۶۹۹	پایانه‌های شعب

ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی

در سال ۱۳۹۵، تعداد کارت‌های صادر شده توسط شبکه بانکی با ۲۵/۳ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۴ به ۴۱۴/۶ میلیون عدد بالغ گردید. از این تعداد، معادل ۶۵/۸ درصد (۲۷۲/۹ میلیون عدد) کارت برداشت (کارت بدهی)، ۳۳/۸ درصد (۱۴۰/۲ میلیون عدد) کارت خرید/هدیه (پیش‌پرداخته) و ۰/۴ درصد (۱/۵ میلیون عدد) کارت اعتباری بود.

معادل ۵۲۵۱ میلیون تراکنش به ارزش ۱۵۰۴۲ هزار میلیارد ریال از طریق خودپردازها انجام شد. تعداد تراکنش‌های پایانه‌های فروش با رشد ۴۲/۱ درصدی از ۷۶۸۴ میلیون عدد در سال ۱۳۹۴ به ۱۰۹۱۹ میلیون عدد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافت. همچنین، تعداد تراکنش‌های انجام شده در پایانه‌های شعب طی سال ۱۳۹۵ معادل ۱/۳ درصد و ارزش مبادلات آن ۱۸/۶ درصد افزایش یافت. در این سال تعداد ۲۱۲۱ میلیون تراکنش به ارزش ۲۵۲۶ هزار میلیارد ریال با استفاده از ابزارهای تلفن همراه، تلفن ثابت، کیوسک و اینترنت انجام شد. تداوم رشد تعداد و ارزش مبادلات پایانه‌های فروش در سال ۱۳۹۵ نیز نشان‌دهنده گسترش استفاده از پایانه‌های فروش و کاهش نقش پول نقد در معاملات روزانه افراد است.

در سال ۱۳۹۵، تعداد دستگاه‌های خودپرداز با رشدی معادل ۷/۹ درصد به ۴۷۳۷۴ دستگاه رسید. تعداد پایانه‌های شعب و پایانه‌های فروش نیز به ترتیب از رشدی معادل ۰/۷ و ۱۸/۹ درصد برخوردار شد. بر این اساس، تعداد پایانه‌های فروش در پایان سال ۱۳۹۵ به ۵/۳ میلیون دستگاه رسید که نشان‌دهنده جهت‌گیری مناسب شبکه بانکی در گسترش بیشتر پرداخت‌های الکترونیکی در سطح کشور است.

مبادلات الکترونیکی

تعداد و ارزش مبادلات الکترونیکی انجام شده در شبکه بانکی کشور در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ به ترتیب از رشدی معادل ۱۸/۹ و ۲۱/۳ درصد برخوردار بود. در سال ۱۳۹۵،

تعداد و ارزش تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۳۹۵	▲ ۱۳۹۴		۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۲۱/۳	۳۶۷۸۰	۳۰۳۱۸	۱۸/۹	۱۸۵۷۷	۱۵۶۳۰	کل تراکنش‌ها
۹/۶	۱۵۰۴۲	۱۳۷۲۱	۳/۷	۵۲۵۱	۵۰۶۳	خودپردازها
۳۲/۷	۱۲۸۱۰	۹۶۵۴	۴۲/۱	۱۰۹۱۹	۷۶۸۴	پایانه‌های فروش(۱)
۱۸/۶	۶۴۰۲	۵۳۹۸	۱/۳	۲۸۶	۲۸۲	پایانه‌های شعب
۶۳/۴	۲۵۲۶	۱۵۴۵	-۱۸/۵	۲۱۲۱	۲۶۰۱	تلفن همراه، تلفن ثابت، کیوسک و اینترنت(۱)

۱- از آمار مرکز شتاب استفاده شده است.

شتاب

تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب از طریق خودپردازها و پایانه‌های فروش در سال ۱۳۹۵ به ترتیب با رشدی معادل ۱۱/۴ و ۴۲/۱ درصد به ۳۵۳۰ و ۱۰۹۱۹ میلیون تراکنش رسید.

سهم بالایی از تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور مربوط به تراکنش‌های بین‌بانکی است که از طریق شبکه مبادلات الکترونیکی بین‌بانکی (شتاب) انجام می‌گیرد. تعداد

تعداد و ارزش تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب

رشد(درصد)	ارزش(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۳۹۵	۱۳۹۴		۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۲۹/۹	۲۵۲۶۲	۱۹۴۵۳	۲۳/۱	۱۶۶۳۶	۱۳۵۱۱	کل مبادلات شتاب(۱)
۱۸/۷	۷۵۶۲	۶۳۶۹	۱۱/۴	۳۵۳۰	۳۱۶۷	خودپردازها
۳۲/۷	۱۲۸۱۰	۹۶۵۴	۴۲/۱	۱۰۹۱۹	۷۶۸۴	پایانه‌های فروش
۴۲/۶	۴۸۹۱	۳۴۳۰	-۱۷/۸	۲۱۸۷	۲۶۶۰	سایر(تلفن ثابت، تلفن همراه، اینترنت، کیوسک و شعبه)

۱- ارقام شتاب شامل ارقام سحاب نیز بوده و در آمار کل تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور منظور شده است.

۲۰/۳ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، معادل ۵۳/۰ میلیون تراکنش انجام شده در پایانه‌های شعب در سال ۱۳۹۵ برای انتقال الکترونیکی وجوه بین بانک‌های مختلف از طریق سحاب صورت گرفت. تعداد مبادلات انجام شده با استفاده از اینترنت و کیوسک برای انتقال وجه از طریق این سامانه نیز ۷۹/۲ درصد افزایش یافت. بر این اساس، در سال ۱۳۹۵ معادل ۱۳۶۸/۰ میلیون مورد انتقال وجه در شبکه بانکی از طریق سامانه سحاب صورت گرفت که نسبت به سال ۱۳۹۴ معادل ۲۹/۰ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، ارزش تراکنش‌های صورت گرفته در این سامانه با ۲۸/۱ درصد رشد نسبت به سال گذشته به ۱۰۰۱۲ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۵ بالغ گردید.

بر این اساس، در سال ۱۳۹۵ تعداد کل تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب با ۲۳/۱ درصد رشد نسبت به سال قبل به ۱۶۶۳۶ میلیون تراکنش رسید. همچنین، ارزش این مبادلات با ۲۹/۹ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۴ معادل ۲۵۲۶۲ هزار میلیارد ریال بود.

سحاب

گسترش استفاده از سامانه حواله الکترونیکی بین‌بانکی (سحاب) برای انتقال کارتی وجوه از دیگر موارد توسعه خدمات مرکز شتاب در سال ۱۳۹۵ بود. در این سال ۱۰۳۴ میلیون مورد انتقال وجه در شبکه بانکی از طریق خودپردازهای بانک‌های متصل به سحاب صورت گرفت که نسبت به سال ۱۳۹۴ معادل

تعداد و ارزش انتقال بین‌بانکی وجوه از طریق سحاب

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۳۹۵	۱۳۹۴		۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۲۸/۱	۱۰۰۱۲	۷۸۱۳	۲۹/۰	۱۳۶۸	۱۰۶۰	کل مبادلات سحاب
۲۱/۷	۶۲۲۳	۵۱۱۲	۲۰/۳	۱۰۳۴	۸۶۰	خودپردازها
۲۵/۹	۲۳۵۸	۱۸۷۳	۱۹/۹	۵۳	۴۴	پایانه‌های شعب
۷۲/۹	۱۴۳۲	۸۲۸	۷۹/۲	۲۸۰	۱۵۷	اینترنت و کیوسک

ساتنا

۴/۹ و ۳۳/۸ درصد افزایش یافت. بر این اساس، تعداد کل مبادلات انجام شده در ساتنا طی سال ۱۳۹۵ به ۹۵۱۴ هزار عدد و ارزش آن به ۶۸۳۸۸ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که نسبت به سال ۱۳۹۴ به ترتیب ۲۲/۶ و ۲۳/۱ درصد افزایش داشت. ترکیب مبادلات انجام شده در این سامانه نشان‌دهنده بیشترین سهم تعدادی مبادلات مشتری به مشتری (۹۶/۰ درصد) و بیشترین سهم ارزشی مبادلات تسویه نتیجه پایاپای سیستم‌ها (۵۲/۲ درصد) از کل مبادلات سامانه مزبور می‌باشد.

سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا) به عنوان زیرساخت اصلی پرداخت‌های کلان، پردازش و تسویه تراکنش‌های بین‌بانکی و دستور پرداخت‌ها را به صورت انفرادی و آنی انجام می‌دهد. در سال ۱۳۹۵، تعداد و ارزش مبادلات بانک به بانک در سامانه مزبور به ترتیب با ۱۲/۰ و ۲/۶ درصد کاهش مواجه شد. همچنین، تعداد مبادلات مشتری به مشتری ۲۳/۹ درصد و ارزش این مبادلات ۲۳/۵ درصد افزایش یافت. تعداد و ارزش تسویه نتیجه پایاپای سیستم‌ها نیز به ترتیب

تعداد و ارزش مبادلات در سامانه تسویه ناخالص آنی(ساتنا)

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(هزار)		
	۱۳۹۵	۱۳۹۴		۱۳۹۵	۱۳۹۴	
-۲/۶	۱۱۱۵۷	۱۱۴۵۲	-۱۲/۰	۱۱۲	۱۲۷	بانک به بانک
۲۳/۵	۲۱۵۱۰	۱۷۴۱۵	۲۳/۹	۹۱۳۵	۷۳۷۵	مشتری به مشتری
۳۳/۸	۳۵۷۲۱	۲۶۶۸۸	۴/۹	۲۶۷	۲۵۵	تسویه نتیجه پایاپای سیستم‌ها
۲۳/۱	۶۸۳۸۸	۵۵۵۵۵	۲۲/۶	۹۵۱۴	۷۷۵۷	جمع

پایا

در کشور فعال است. سامانه‌های ساتنا و پایا برای انتقال وجه حساب به حساب و حساب و سامانه سحاب برای انتقال وجه کارت به کارت مورد استفاده قرار می‌گیرند.

سامانه پایاپای الکترونیکی (پایا) به عنوان زیرساخت اصلی پردازش دستور پرداخت‌های انفرادی و انبوه در کنار دو سامانه ساتنا و سحاب برای پوشش انواع انتقال وجه الکترونیکی

تعداد و ارزش تراکنش‌های پایا

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۳۹۵	۱۳۹۴		۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۱۰۷/۶	۴۱۱۹	۱۹۸۴	۸۵/۲	۶۱	۳۳	دستور پرداخت واریز مستقیم
۳۴/۴	۱۳۷۷۵	۱۰۲۴۸	۲۸/۴	۲۰۹۴	۱۶۳۱	شاپرک
۴۶/۳	۱۷۸۹۴	۱۲۲۳۲	۲۹/۵	۲۱۵۵	۱۶۶۴	جمع

شده و در سال ۱۳۹۱ عملیاتی گردید. بر همین اساس، در سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۸۹/۵ هزار میلیارد ریال اوراق بهادار الکترونیکی و ۳۰۵ هزار میلیارد ریال گواهی سپرده عام الکترونیکی برخی بانک‌ها در این سامانه منتشر شد و در اختیار متقاضیان قرار گرفت.

در سال ۱۳۹۵، تعداد و ارزش مبادلات شاپرک در سامانه پایا به ترتیب با ۲۸/۴ و ۳۴/۴ درصد رشد نسبت به پایان سال قبل به ۲۰۹۴ میلیون تراکنش به ارزش ۱۳۷۷۵ هزار میلیارد ریال رسید. همچنین، تعداد و ارزش مبادلات دستور پرداخت واریز مستقیم سامانه مزبور به ترتیب با ۸۵/۲ و ۱۰۷/۶ درصد رشد مواجه شد. بر این اساس، در سال ۱۳۹۵ معادل ۲۱۵۵ میلیون مبادله به ارزش ۱۷۸۹۴ هزار میلیارد ریال از طریق سامانه پایا انجام شد که نسبت به پایان سال ۱۳۹۴ به ترتیب ۲۹/۵ و ۴۶/۳ درصد افزایش داشت.

تحولات بازار دارایی‌ها

بورس اوراق بهادار

بررسی شاخص بورس تهران در سال ۱۳۹۵ نشان‌دهنده رکود بازار در این سال می‌باشد. در پایان سال ۱۳۹۵، شاخص کل با ۳/۷ درصد کاهش نسبت به پایان سال گذشته به عدد ۷۷۲۳۰ واحد رسید. شاخص‌های مالی و صنعت نیز به ترتیب با ۱۶/۷ و ۱/۳ درصد کاهش نسبت به پایان سال گذشته به ۱۳۱۸۶۶ و ۶۶۱۰۰ واحد رسیدند.

سیما

پس از معرفی و انتشار اوراق بهادار الکترونیکی از طریق سامانه تسویه اوراق بهادار الکترونیکی (تابا) در سال ۱۳۸۹، پیاده‌سازی زیرسامانه یکپارچه مرکزی اوراق بهادار (سیما) به منظور تمام‌الکترونیکی شدن انتشار اوراق بهادار امکان‌سنجی

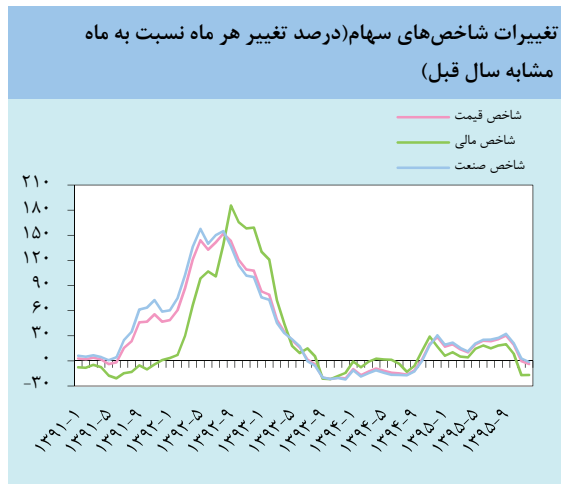
(۱۳۶۹=۱۰۰)

شاخص‌های بورس اوراق بهادار

درصد تغییر	سال				
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۳	
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۳		شاخص کل قیمت
-۳/۷	۲۸/۳	۷۷۲۳۰	۸۰۲۱۹	۶۲۵۳۲	شاخص قیمت مالی
-۱۶/۷	۱۷/۱	۱۳۱۸۶۶	۱۵۸۲۲۵	۱۳۵۰۸۹	شاخص قیمت صنعت
-۱/۳	۳۰/۶	۶۶۱۰۰	۶۶۹۹۴	۵۱۲۹۶	شاخص قیمت پنجاه شرکت فعال‌تر
-۶/۷	۲۶/۳	۳۰۳۵	۳۲۵۴	۲۵۷۶	شاخص قیمت بازار اول
-۴/۵	۲۵/۸	۵۴۴۶۰	۵۷۰۰۴	۴۵۳۱۸	شاخص قیمت بازار دوم
-۲/۳	۳۳/۲	۱۶۶۳۷۱	۱۷۰۲۶۹	۱۲۷۸۴۱	

مآخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

مثبت فعالان بازار نسبت به توافق نامه برجام و نتیجه انتخابات ریاست جمهوری آمریکا اشاره نمود.

تعداد و ارزش سهام داد و ستد شده در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۰/۹ و ۱۳/۶ درصد افزایش یافت. ارزش جاری بازار نیز در پایان سال ۱۳۹۵ به ۳۲۲۰/۴ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال قبل ۶/۹ درصد کاهش داشت. از مهم ترین علل رکود معاملات در بازار سرمایه در سال ۱۳۹۵ می توان به بسته بودن طولانی مدت تعداد قابل توجهی از نمادهای بازار و در نتیجه افزایش ریسک بازار در نتیجه کاهش نقدشوندگی سهام، تضعیف طرف تقاضای بازار در نتیجه مشکلات نقدینگی حقوقی های بازار و توسعه ابزار بدهی و در نتیجه خروج بخش زیادی از نقدینگی بازار، تعدیل انتظارات

نماگرهای فعالیت بورس اوراق بهادار

درصد تغییر		سال		
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳
-۶/۹	۲۳/۰	۳۲۲۰/۴	۳۴۶۱/۰	۲۸۱۳/۲
۱۰/۹	۳۷/۹	۲۵۲/۶	۲۲۷/۸	۱۶۵/۲
۱۳/۶	-۱۲/۷	۵۳۷/۹	۴۷۳/۶	۵۴۲/۵

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

درصد رشد داشت. بیشترین سهم از حجم و ارزش محصولات داد و ستد شده کشاورزی طی این سال مربوط به جو بود.

در سال ۱۳۹۵، در بورس کالای ایران ۱۳/۵ میلیون تن انواع فرآورده های نفتی و پتروشیمی مورد معامله قرار گرفت که در مقایسه با سال قبل ۷/۰ درصد افزایش نشان می دهد. ارزش این معاملات ۱۸۴/۶ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل ۱۶/۳ درصد افزایش یافته است. با توجه به حجم معاملات انجام شده، «فرآورده های نفتی و پتروشیمی» و «محصولات صنعتی و معدنی» به ترتیب با ۵۲/۸ و ۳۶/۹ درصد بیش از ۸۹/۷ درصد از حجم معاملات بورس کالا را به خود اختصاص دادند. دو گروه فوق در مجموع ۹۱/۸ درصد از ارزش معاملات بورس کالا در بخش فیزیکی را نیز به خود اختصاص دادند. در سال ۱۳۹۵، ارزش معاملات در بازار مشتقه در قالب قراردادهای آتی و اختیار بورس کالا معادل ۳۹۰/۷ هزار میلیارد ریال بود.

بورس های کالایی

طی سال ۱۳۹۵، در بورس کالای ایران ۲۵/۵ میلیون تن محصول به ارزش ۳۷۱/۰ هزار میلیارد ریال در بازار فیزیکی داد و ستد شد که نسبت به سال قبل از آن به لحاظ حجم ۹/۶ درصد و به لحاظ ارزش ۲۴/۸ درصد افزایش نشان می دهد. در سال ۱۳۹۵، وزن و ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی در بورس کالا به ترتیب ۹/۴ میلیون تن و ۱۵۶/۰ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل به لحاظ حجم ۵/۰ درصد کاهش و به لحاظ ارزش ۲۱/۶ درصد افزایش نشان می دهد. بیشترین سهم از وزن و ارزش محصولات صنعتی و معدنی معامله شده در سال مورد بررسی متعلق به فولاد بود. در سال ۱۳۹۵، در بورس کالای ایران ۲/۵ میلیون تن انواع محصولات کشاورزی به ارزش ۲۸/۱ هزار میلیارد ریال مورد مبادله قرار گرفت که در مقایسه با سال گذشته به ترتیب ۲۲۸/۵ و ۱۹۹/۰

معاملات فیزیکی بورس کالا(۱)

سهیم از کل(درصد)	درصد تغییر		سال				
	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۳		
۹/۹	۳/۳	۲۲۸/۵	□	۲۵۱۰	۷۶۴	۱۲۶	محصولات کشاورزی حجم معاملات(هزار تن) ارزش معاملات(میلیارد ریال)
۷/۶	۳/۲	۱۹۹/۰	۴۷۷/۱	۲۸۱۱۳	۹۴۰۱	۱۶۲۹	
۳۶/۹	۴۲/۵	-۵/۰	-۱۹/۲	۹۳۹۳	۹۸۸۳	۱۲۲۳۷	محصولات صنعتی و معدنی حجم معاملات(هزار تن) ارزش معاملات(میلیارد ریال)
۴۲/۰	۴۳/۱	۲۱/۶	-۳۴/۶	۱۵۵۹۶۳	۱۲۸۲۳۲	۱۹۶۲۲۱	
۵۲/۸	۵۴/۱	۷/۰	۹/۹	۱۳۴۵۷	۱۲۵۸۰	۱۱۴۵۰	محصولات فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی حجم معاملات(هزار تن) ارزش معاملات(میلیارد ریال)
۴۹/۸	۵۳/۴	۱۶/۳	-۲۱/۸	۱۸۴۶۱۶	۱۵۸۷۱۹	۲۰۲۹۵۸	
۰/۵	۰/۱	۳۲۵/۹	□	۱۱۵	۲۷	۴	بازار فرعی حجم معاملات(هزار تن) ارزش معاملات(میلیارد ریال)
۰/۴	۰/۱	□	۴۳۸/۹	۱۴۸۳	۱۹۴	۳۶	
*	*	۲/۶	۱۹۴/۶	۶۲۰	۶۰۴	۲۰۵	طلا حجم معاملات(کیلوگرم) ارزش معاملات(میلیارد ریال)
۰/۲	۰/۲	۱۸/۵	۱۸۳/۱	۸۳۲	۷۰۲	۲۴۸	
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۹/۶	-۲/۴	۲۵۴۷۵	۲۳۲۵۴	۲۳۸۱۷	کل بورس کالا حجم معاملات(هزار تن) ارزش معاملات(میلیارد ریال)
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۴/۸	-۲۵/۹	۳۷۱۰۰۷	۲۹۷۲۴۸	۴۰۱۰۹۲	

ماخذ: شرکت بورس کالای ایران
۱- شامل معاملات نقدی، تسویه و سلف می‌باشد.

مقایسه ارزش و حجم معاملات در بازارهای فرابورس ایران در سال ۱۳۹۵

ارزش معاملات	سهیم از کل	حجم معاملات	سهیم از کل
(هزار میلیارد ریال)	(درصد)	(میلیارد سهم(۱))	(درصد)
۳۳/۱	۷/۲	۱۴/۸	۱۸/۴
۹۵/۵	۲۰/۷	۲۵/۸	۳۲/۱
۰/۴	۰/۱	-۰/۰۲	*
۹/۷	۲/۱	۶/۳	۷/۸
۴۰/۳	۸/۷	۳۱/۷	۳۹/۴
۲۸۲/۲	۶۱/۲	۱/۸	۲/۲
۴۶۱/۲	۱۰۰/۰	۸۰/۴	۱۰۰/۰

ماخذ: شرکت فرابورس ایران
۱- واحد معاملات بازار ابزارهای نوین مالی «ورقه» می‌باشد.

بازار اوراق مشتقه

در سال ۱۳۹۵، تعداد ۳/۴ میلیارد اوراق مشتقه (شامل قرارداد آتی، اختیار معامله و اختیار فروش تبعی) به ارزش ۶۰ میلیارد ریال در بورس اوراق بهادار تهران مورد معامله قرار گرفت که نسبت به سال قبل از لحاظ تعداد و ارزش افزایش چشمگیری داشت. معاملات ابزار مشتقه در سال ۱۳۹۴ به میزان ۵۷/۲ میلیون قرارداد به ارزش ۱۲/۰ میلیارد ریال بود.

فرابورس

در پایان سال ۱۳۹۵، شاخص کل فرابورس با ۸/۶ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل به ۸۷۵/۰ واحد رسید. ارزش بازار فرابورس نیز با ۸/۴ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل به ۱۰۴۷/۲ هزار میلیارد ریال رسید. در سال مذکور، ارزش کل معاملات در فرابورس به حدود ۴۶۱/۳ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال قبل از رشد ۱/۷ درصدی برخوردار بود. سهم بازار اول از ارزش معاملات فرابورس ۷/۲ درصد، بازار دوم ۲۰/۷ درصد، بازار سوم ۲/۱ درصد، بازار پایه ۸/۷ درصد، بازار ابزارهای نوین مالی ۶۱/۲ درصد و شرکت‌های کوچک و متوسط نیز ۰/۱ درصد بود.

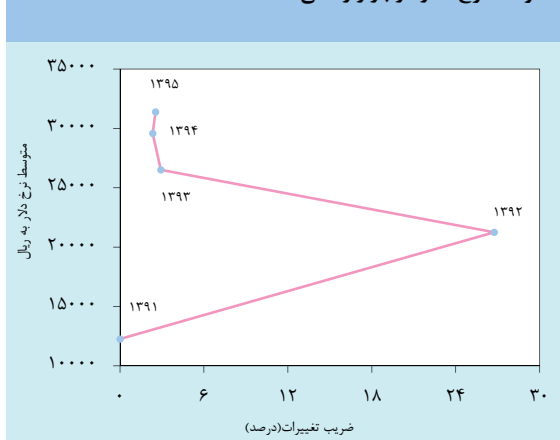
خلاصه عملکرد فرابورس ایران

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۸/۶	۸۷۵/۰	۸۰۶/۰	شاخص کل
۸/۴	۱۰۴۷/۲	۹۶۶/۴	ارزش بازار(هزار میلیارد ریال)
۱/۷	۴۶۱/۳	۴۵۳/۵	ارزش معاملات(هزار میلیارد ریال)
-۳/۹	۸۰/۴	۸۳/۷	حجم معاملات(میلیارد ورقه)
۲۰/۴	۶۷۸۵	۵۶۳۶	تعداد دفعات معامله(هزار نوبت)
۳۰/۲	۴۸۱/۲	۳۶۹/۶	تعداد کل خریداران(هزار نفر حقیقی و حقوقی)
۱۳/۲	۳۵۲	۳۱۱	شرکت‌ها و اوراق مشمول ارزش بازار

ماخذ: شرکت فرابورس ایران

قراردادهای مالی و تجاری، موضع کمیته بازار باز فدرال رزرو در مورد تغییر نرخ بهره و همچنین شرایط متغیرهای کلان اقتصادی در اقتصادهای عمده دنیا، نرخ برابری اسعار عمده در بازارهای جهانی با نوساناتی همراه بود. به رغم افت و خیز نرخهای برابری اسعار عمده در بازارهای مالی دنیا، نرخ ارز در بازارهای داخلی از ثبات نسبی برخوردار بود.

تحولات نرخ دلار در بازار رسمی

در سال ۱۳۹۵، میانگین نرخ فروش هر دلار آمریکا در بازار بین‌بانکی ۳۱۳۸۹ ریال بود. نرخ مذکور در سال مورد بررسی نسبت به سال ۱۳۹۴ با رشدی بالغ بر ۶/۱ درصد همراه بود. همچنین، هر یورو، فرانک سوئیس و یکصد ین ژاپن به ترتیب با نرخهای متوسط ۳۴۴۸۵، ۳۱۸۰۲ و ۲۹۰۱۸ ریال در بازار بین‌بانکی عرضه شد. بر این اساس در مقایسه با سال ۱۳۹۴، هر یورو، فرانک سوئیس و یکصد ین ژاپن از افزایش ۵/۷، ۴/۵ و ۱۸/۰ درصدی برخوردار گردید. در این میان، هر پوند نیز در مقایسه با سال ۱۳۹۴ به میزان ۷/۸ درصد کاهش یافت و به طور متوسط با نرخ ۴۱۱۸۰ ریال در بازار بین‌بانکی مبادله شد.

در بازار آزاد، هر دلار آمریکا با ۵/۶ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۴، به طور متوسط با نرخ ۳۶۴۴۰ ریال مبادله شد. هر یورو، فرانک سوئیس و یکصد ین ژاپن نیز به ترتیب با نرخهای متوسط ۴۰۳۹۰، ۳۷۲۳۴ و ۳۴۰۳۰ ریال معامله شد که

اوراق مشارکت

در سال ۱۳۹۵، میزان ۱۴۵/۶ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت مربوط به دولت، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها منتشر شد که از مبلغ مذکور، ۴۶/۷ هزار میلیارد ریال (۳۲/۱ درصد) به فروش رسید. بخشی از اوراق منتشر شده از محل ظرفیت‌های قانونی قانون بودجه سال‌های ۹۴-۱۳۹۲^(۱) کل کشور بوده است. سود علی‌الحساب اوراق مشارکت منتشره از محل قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور ۱۵ تا ۱۶ درصد بود.

بازار بدهی

در پایان سال ۱۳۹۵، مانده اوراق بدهی در بازار سرمایه به ۳۳۲/۵ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال گذشته با ۸۸/۱ درصد رشد همراه بود. در راستای اوراق‌بهادارسازی بدهی‌های دولت، جمع کل اوراق بدهی دولتی در پایان سال ۱۳۹۵ به ۲۴۲ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال قبل از آن با ۹۹/۳ درصد رشد همراه بود و در مجموع ۷۲/۸ درصد از کل بازار بدهی را تشکیل می‌داد. انتشار انواع ابزارهای تامین مالی در بازار بدهی سهم ۲۴ درصدی از کل تامین مالی در بازار سرمایه در سال ۱۳۹۵ را به خود اختصاص داد. با بررسی سهم انواع اوراق بدهی منتشره در بازار بدهی مشاهده می‌شود که اسناد خزانه اسلامی با سهم ۴۴/۵ درصدی بیشترین سهم را در ابزارهای بدهی منتشره در سال ۱۳۹۵ به خود اختصاص داده است.

بازار ارز و طلا

نرخ‌های ارز و قیمت سکه

در سال ۱۳۹۵، به دنبال تحولات سیاسی در سطح بین‌المللی، از جمله نتیجه همه‌پرسی بریتانیا در خصوص خروج این کشور از اتحادیه اروپا، انتخابات ریاست جمهوری آمریکا و بروز عدم اطمینان نسبت به سیاست این کشور در خصوص

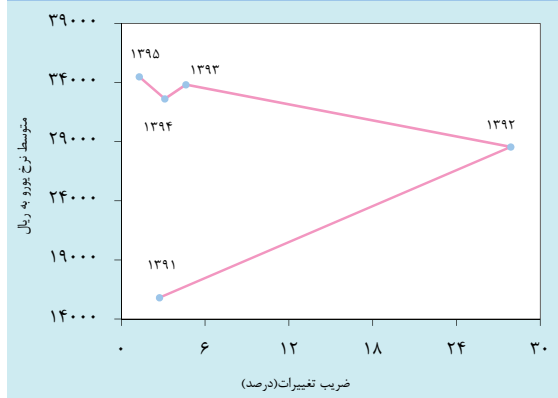
۱- براساس بند (د) تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۵، مجوز فروش اوراق مشارکت سنوات گذشته شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته به آنها تا سقف تعیین شده سال صدور، در سال ۱۳۹۵ نافذ بوده است.

در بازار آزاد از بازار بین‌بانکی از طریق هدایت بخشی از تقاضای ارز به بازار آزاد و تقویت سمت عرضه ارز در صدر اقدامات مدیریت بازار ارز قرار گرفت. در نتیجه اقدامات انجام گرفته شکاف نسبی ارزشهای دلار و یورو در بازار آزاد از بازار بین‌بانکی کاهش یافت؛ هرچند شکاف نسبی بین نرخ‌های بازار آزاد و بین‌بانکی ارزشهای پوند، یک‌صد یین ژاپن و فرانک سوئیس با اندکی افزایش همراه بود.

در نتیجه اقدامات انجام گرفته در حوزه بازار ارز، ضریب تغییرات ارزشهای یورو، پوند و یک‌صد یین ژاپن در بازار آزاد کاهش یافت. در این میان، نتایج انتخابات ریاست جمهوری آمریکا موجب شد نرخ دلار در فاصله زمانی آبان‌ماه تا دی‌ماه ۱۳۹۵ نوسانات قابل ملاحظه‌ای را تجربه کند که در نتیجه آن، مقدار ضریب تغییرات نرخ دلار در بازار بین‌بانکی و آزاد ارز در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب به میزان ۰/۲ و ۰/۹ واحد درصد افزایش یافت. در بازار بین‌بانکی، ضریب تغییرات نرخ ارزشهای عمده در بازه (۴/۳۳، ۱/۲۹) قرار داشت که کمترین نوسان مربوط به یورو و بیشترین نوسان مربوط به یک‌صد یین ژاپن بود. در بازار آزاد، ارزشهای یورو و دلار با ضریب تغییرات ۳/۱ و ۴/۸ به ترتیب از کمترین و بیشترین نوسان برخوردار بودند.

در مقایسه با سال ۱۳۹۴ حدود ۵/۷، ۴/۹ و ۱۸/۲ درصد افزایش را در این بازار تجربه کردند. به علاوه، هر پوند در بازار آزاد در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال قبل از آن به میزان ۷/۷ درصد کاهش یافت و با نرخ متوسط ۴۸۰۱۹ ریال مبادله گردید.

تحولات نرخ یورو در بازار رسمی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سیاست‌گذاری ارزی خود در سال ۱۳۹۵ را معطوف به حفظ ثبات در بازار ارز به منظور ایجاد فضای اطمینان‌بخش برای فعالان اقتصادی و کنترل انتظارات تورمی نمود. بر این اساس، کاهش شکاف نسبی نرخ ارز

نرخ ارزشهای عمده در بازار بین‌بانکی

(ریال)

درصد تغییر متوسط سالانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴		۱۳۹۳		
	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	
۶/۱	۲/۵۴	۳۱۳۸۹	۲/۳۴	۲۹۵۸۰	۲/۹۲	۲۶۵۰۹	دلار
۵/۷	۱/۲۹	۳۴۴۸۵	۳/۱۲	۳۲۶۱۹	۴/۶۳	۳۳۸۱۳	یورو
-۷/۸	۴/۰۹	۴۱۱۸۰	۳/۴۰	۴۴۶۵۵	۲/۱۱	۴۲۸۵۸	پوند
۱۸/۰	۴/۳۳	۲۹۰۱۸	۳/۹۷	۲۴۵۹۵	۴/۴۸	۲۴۳۱۴	یک‌صد یین ژاپن
۴/۵	۱/۵۳	۳۱۸۰۲	۲/۲۸	۳۰۴۲۴	۲/۹۵	۲۸۵۹۱	فرانک سوئیس

نرخ ارزشهای عمده در بازار آزاد

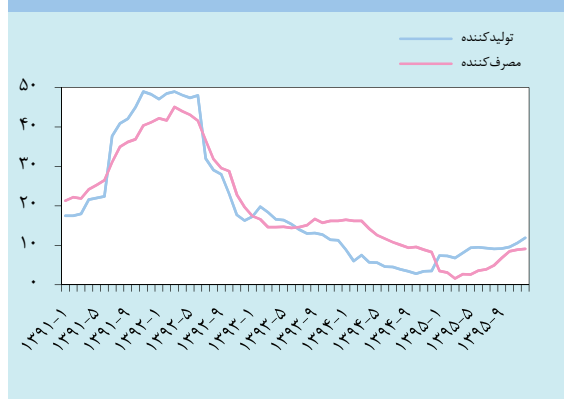
(ریال)

درصد تغییر متوسط سالانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴		۱۳۹۳		
	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	
۵/۶	۴/۸۰	۳۶۴۴۰	۳/۸۶	۳۴۵۰۱	۴/۱۲	۳۲۸۰۱	دلار
۵/۷	۳/۱۰	۴۰۳۹۰	۳/۵۴	۳۸۲۱۵	۴/۹۳	۴۱۹۸۰	یورو
-۷/۷	۳/۵۱	۴۸۰۱۹	۳/۶۶	۵۲۰۴۲	۲/۶۵	۵۲۹۸۶	پوند
۱۸/۲	۳/۸۶	۳۴۰۳۰	۵/۱۱	۲۸۷۸۰	۴/۱۲	۳۰۱۶۳	یک‌صد یین ژاپن
۴/۹	۳/۷۵	۳۷۲۳۴	۲/۶۱	۳۵۵۰۶	۴/۱۳	۳۵۴۸۴	فرانک سوئیس

رشد شاخص‌های قیمت (۱۰۰=۱۳۹۰)

درصد تغییر متوسط شاخص نسبت به سال قبل			
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۹/۰	۱۱/۹	۱۵/۶	کالاها و خدمات مصرفی
۵/۰	۴/۹	۱۴/۸	تولیدکننده
-۲/۷	-۱۶/۰	-۰/۵	کالاهای صادراتی

رشد شاخص‌های قیمت (درصد تغییر هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل) (۱۰۰=۱۳۹۰)

هم‌سو با تحولات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، نرخ تورم شاخص بهای تولیدکننده نیز از ۴۶/۱ درصد در شهریورماه ۱۳۹۲ به ۳۴/۵ درصد در پایان سال ۱۳۹۲ کاهش یافت و در نهایت در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل ۵/۰ درصد رشد یافت. نرخ تورم شاخص بهای کالاهای صادراتی نیز که در سال ۱۳۹۱ متأثر از جهش ارزی به ۱۲۴/۱ درصد افزایش یافته بود از سال ۱۳۹۲ روند نزولی به خود گرفت و در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل ۲/۷ درصد کاهش داشت.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

در شرایطی که نرخ تورم کل در سال ۱۳۹۵ معادل ۹/۰ درصد بود، بررسی تحولات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه‌های اختصاصی کالا و خدمت نشان‌دهنده آن است که شاخص بهای کالا با برخورداری از رشدی معادل ۷/۰ درصد در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال گذشته و ضریب اهمیت نسبی ۵۲/۶۸ درصد، معادل ۴۴/۸ درصد از افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی را به خود اختصاص

در سال مورد بررسی، قیمت تمام قطعات سکه در مقایسه با سال ۱۳۹۴ افزایش یافت. کمترین و بیشترین افزایش به ترتیب مربوط به ربع سکه و نیم‌سکه بود که نسبت به سال قبل ۱۶/۰ و ۱۹/۹ درصد افزایش یافتند. افزایش قیمت قطعات سکه در این سال عمدتاً تحت تاثیر افزایش قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی (از ۱۱۴۹/۱ دلار به ازای هر اونس در سال ۱۳۹۴ به ۱۲۵۸/۱ دلار در سال ۱۳۹۵) و افزایش نرخ برابری دلار در مقابل ریال در بازار آزاد بود. در این سال هر سکه تمام بهار آزادی به طور متوسط ۱۱۰۲۱ هزار ریال و هر سکه تمام طرح جدید به طور متوسط ۱۱۱۰۵ هزار ریال معامله شدند.

متوسط قیمت قطعات مختلف سکه طلا (هزار ریال)

درصد تغییر	سال			
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۱۶/۰	۳۰۳۵	۲۶۱۷	۲۷۴۹	ربع سکه
۱۹/۹	۵۷۳۵	۴۷۸۳	۴۸۹۹	نیم‌سکه
۱۸/۴	۱۱۰۲۱	۹۳۱۱	۹۶۳۰	سکه تمام بهار آزادی
۱۹/۰	۱۱۱۰۵	۹۳۳۱	۹۶۵۲	سکه تمام طرح جدید

روند قیمت‌ها

تنها چند ماه پس از روی کار آمدن دولت یازدهم، روند صعودی نرخ تورم که از آذرماه ۱۳۸۹ با اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها شروع شده و متأثر از سیاست‌های انبساطی، افزایش نرخ ارز و اعمال تحریم‌های شدید اقتصادی در مهرماه ۱۳۹۲ با ثبت رقم ۴۰/۴ درصد به حداکثر رسیده بود از آبان ماه ۱۳۹۲ روند کاهشی به خود گرفت و در پایان سال ۱۳۹۲ به رقم ۳۴/۷ درصد رسید. روند کاهشی نرخ تورم در سال‌های بعد نیز ادامه یافت تا در پایان سال ۱۳۹۵، با ثبت رقم ۹/۰ درصد پس از ۲۶ سال تک‌رقمی گردید. عواملی نظیر ثبات بازار ارز، کاهش انتظارات تورمی، تقویت انضباط پولی و مالی و کاهش قیمت‌های جهانی از جمله دلایل کاهش نرخ تورم در این سال‌ها بودند.

قابل ملاحظه بالاتر از تورم کل بوده است. به غیر از نرخ تورم گروه دخانیات، نرخ تورم سایر گروه‌ها در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن کاهش یافت.

تورم در استان‌ها

در بین استان‌های کشور، استان‌های سمنان و گیلان به ترتیب با ۱۱/۸ و ۱۰/۴ درصد بالاترین و استان‌های کرمانشاه و خراسان رضوی به ترتیب با ۷/۲ و ۷/۵ درصد، پایین‌ترین نرخ تورم را داشتند.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در استان‌های تهران، اصفهان، خراسان رضوی و فارس در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل به ترتیب ۹/۲، ۹/۵، ۷/۵ و ۹/۷ درصد افزایش داشت.

متوسط سالانه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و نرخ تورم در مناطق شهری استان‌های منتخب (۱۳۹۰=۱۰۰)

درصد تغییر (نرخ تورم)		شاخص		اهمیت نسبی در سال پایه	
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴
۹/۲	۱۱/۴	۲۳۵/۲	۲۱۵/۳	۲۹/۰۰	تهران
۹/۵	۱۲/۶	۲۵۴/۷	۲۳۲/۶	۸/۶۲	اصفهان
۷/۵	۱۰/۷	۲۵۱/۱	۲۳۳/۶	۶/۴۸	خراسان رضوی
۹/۷	۱۳/۲	۲۶۰/۴	۲۳۷/۴	۵/۸۱	فارس
۹/۰	۱۱/۹	۲۴۸/۰	۲۲۷/۵	۱۰۰/۰۰	متوسط کل کشور

۱- این استان‌ها بیشترین ضریب اهمیت در سال پایه ۱۳۹۰ را در میان سایر استان‌های کشور داشتند.

خود اختصاص داد. نرخ رشد این گروه در سال قبل معادل ۲۷/۸ درصد بود.

شاخص بهای کالاهای صادراتی

متوسط شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن ۲/۷ درصد کاهش داشت. این شاخص در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال قبل ۱۶/۰ درصد کاهش یافته بود. در بین گروه‌های اصلی تشکیل‌دهنده این شاخص، گروه‌های «چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی»، «محصولات حیوانی» و «محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها و توتون» به ترتیب از بالاترین نرخ رشد به میزان ۱۰/۰، ۸/۷ و ۷/۰ درصد برخوردار بودند؛ گروه‌های مذکور در سال ۱۳۹۴ به ترتیب به میزان ۳/۳، ۰/۷ و ۲/۳ درصد افزایش یافته بودند. گروه‌های «محصولات معدنی»، «پوست، چرم و محصولات چرمی» و «محصولات نباتی» به ترتیب دارای بیشترین نرخ کاهش به میزان ۸/۲-، ۶/۹- و ۶/۰- درصد بودند. گروه‌های مذکور در سال ۱۳۹۴ به

داد. همچنین، شاخص بهای خدمات با برخورداری از رشدی معادل ۱۱/۸ درصد نسبت به سال گذشته و ضریب اهمیت نسبی ۴۷/۳۲ درصد، معادل ۵۵/۲ درصد از افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی را به خود اختصاص داد.

در میان گروه‌های اصلی، شاخص بهای گروه‌های «بهداشت و درمان» و «تحصیل» که سهم عمده اقلام آن مرتبط با خدمات بوده و به صورت اداری تعیین می‌شود، بیشترین رشد را طی سال ۱۳۹۵ نسبت به سال گذشته به ترتیب به میزان ۱۶/۷ و ۱۶/۰ درصد داشتند. شاخص این گروه‌ها در سال ۱۳۹۴ نیز به ترتیب رشدی به میزان ۲۳/۸ و ۱۶/۴ درصد داشتند. نرخ تورم گروه بهداشت و درمان از سال ۱۳۹۲ به بعد همواره به طور

شاخص بهای تولیدکننده

طی سال ۱۳۹۵، شاخص بهای تولیدکننده رشدی برابر ۵/۰ درصد داشت. رشد این شاخص در سال قبل ۴/۹ درصد بود. در بین گروه‌های اصلی، شاخص بهای گروه ساخت (صنعت) با برخورداری از نرخ رشدی به میزان ۳/۶ درصد، سهمی معادل ۳۵/۵ درصد از افزایش شاخص کل را به خود اختصاص داد. نرخ رشد این شاخص در سال قبل ۰/۴- درصد بود. شاخص گروه خدمات^(۱) نیز با نرخ رشدی معادل ۸/۷ درصد، سهمی معادل ۵۵/۲ درصد از افزایش شاخص کل را به خود اختصاص داد. نرخ رشد این شاخص در سال قبل ۱۳/۸ درصد بود. گروه بهداشت و مددکاری اجتماعی نیز با برخورداری از رشدی معادل ۱۷/۵ درصد سهمی معادل ۲۳/۶ درصد از افزایش شاخص کل را به

۱- گروه اختصاصی خدمات شامل گروه‌های اصلی «حمل و نقل و انبارداری»، «اطلاعات و ارتباطات»، «هتل و رستوران»، «آموزش»، «بهداشت و مددکاری اجتماعی» و «سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی» با مجموع ضریب اهمیت ۳۰/۸۹ می‌باشد.

مقایسه با رشد سال ۱۳۹۴ (به میزان ۳/۱ درصد) در سطح بالاتری قرار داشت. با توجه به رشد شاخص قیمت گروه فوق در سال ۱۳۹۵، مصرف واقعی خانوار در این گروه ۰/۱ درصد کاهش یافت. هزینه ناخالص جاری گروه حمل و نقل در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن ۱۶/۱ درصد افزایش یافت که در مقایسه با رشد ۵/۸ درصدی سال ۱۳۹۴، افزایش نشان می‌دهد. افزایش هزینه مربوط به خرید اتومبیل شخصی، نقش موثری در افزایش هزینه گروه مذکور داشته است. به دنبال این افزایش هزینه، سهم گروه حمل و نقل با افزایش ۰/۴ واحد درصدی، از ۱۰/۲ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۱۰/۶ درصد در سال ۱۳۹۵ رسید. هزینه ناخالص واقعی این گروه نیز در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن ۸/۵ درصد افزایش یافت که در مقایسه با کاهش ۴/۷ درصدی سال ۱۳۹۴، افزایش قابل ملاحظه‌ای را نشان می‌دهد.

رشد هزینه خانوار در گروه «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» به قیمت جاری در سال ۱۳۹۵ به رقم ۱۲/۹ درصد رسید که در مقایسه با رشد ۱۲/۴ درصدی سال قبل از آن، در سطح بالاتری قرار دارد. هزینه واقعی خانوار در گروه فوق در سال ۱۳۹۵ معادل ۳/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد که در مقایسه با رشد هزینه واقعی در گروه فوق در سال قبل (به میزان ۰/۱ درصد)، بیانگر افزایش سطح تقاضای خانوار برای خانه‌دار شدن یا اجاره واحد مسکونی است.

مقایسه حداقل دستمزد کارگران مصوب شورای عالی کار در سال ۱۳۹۵ (ماهانه ۸۱۲۲ هزار ریال) با متوسط هزینه ماهانه گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها در این سال (ماهانه ۷۴۹۸ هزار ریال) بیانگر این موضوع است که حداقل دستمزد پرداختی به کارگران به‌طور متوسط حدود ۱۰۸/۳ درصد از هزینه گروه فوق را پوشش می‌دهد و این نسبت در مقایسه با سال ۱۳۹۴ (۱۰۲/۷ درصد) افزایش نشان می‌دهد. افزایش نسبت فوق، بیانگر بهبود نسبی وضعیت خانوار و کاهش شکاف درآمدی برای تامین هزینه این گروه از کالاها است. کاهش تورم، ثبات نسبی قیمت‌ها و افزایش بیشتر حداقل دستمزد اسمی (۱۴/۰ درصد) در مقایسه با

ترتیب از ۳۵/۸ و ۳۴/۴ درصد کاهش و ۶/۷ درصد افزایش برخوردار بودند. در سال ۱۳۹۵، گروه اختصاصی محصولات پتروشیمی ۴/۲ درصد کاهش داشت؛ گروه مذکور در سال ۱۳۹۴ و عمدتاً تحت تاثیر افت قیمت‌های جهانی، به میزان ۲۷/۱ درصد کاهش پیدا کرده بود.

تحلیل هزینه و رفاه خانوار

براساس نتایج بررسی بودجه خانوار در مناطق شهری، متوسط هزینه ناخالص^(۱) یک خانوار شهری به قیمت‌های جاری در سال ۱۳۹۵ با ۱۱/۴ درصد رشد نسبت به سال قبل به ۳۹۳/۰ میلیون ریال (ماهانه ۳۲/۸ میلیون ریال) رسید که در مقایسه با رشد ۷/۳ درصدی سال قبل، نشان‌دهنده افزایش سطح مصرف خانوارهای مناطق شهری می‌باشد. مقایسه تغییرات شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی در سال ۱۳۹۵ (۹/۰ درصد) با میزان رشد هزینه خانوار به قیمت‌های جاری (۱۱/۴ درصد) نشان‌دهنده افزایش مصرف واقعی خانوار (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰) است. بررسی متوسط هزینه سالانه یک خانوار شهری به تفکیک گروه‌های هزینه‌ای و به قیمت‌های جاری نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۵، گروه «دخانیات» به میزان ۱۹/۳ درصد و گروه‌های «حمل و نقل»، «رستوران و هتل» و «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» به ترتیب ۱۶/۱، ۱۳/۱ و ۱۲/۹ درصد در مقایسه با سال قبل از آن رشد داشته‌اند.

در سال ۱۳۹۵، سهم گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها به ۲۲/۹ درصد رسید که در مقایسه با سهم ۲۳/۶ درصدی سال قبل، نشان‌دهنده کاهش بودجه اختصاص‌یافته خانوار به این گروه از اقلام هزینه‌ای است. میزان هزینه خانوار در گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها در سال ۱۳۹۵ معادل ۸/۰ درصد رشد داشت که در

۱- هزینه عبارت از ارزش پولی کالا یا خدمت تهیه شده به منظور مصرف اعضا یا هدیه به دیگران می‌باشد. کالا یا خدمت تهیه شده می‌تواند از طریق خرید، تولید خانگی، در برابر انجام خدمت، از محل کسب و مجانی (پرداخت انتقالی از سازمان‌ها) در اختیار خانوار قرار گیرد که به صورت پولی برآورد شده و جزء هزینه منظور می‌شود. همچنین، هزینه ناخالص عبارت از ارزش تهیه کالای مورد نظر بدون کسر فروش دست‌دوم از همان کالا است.

در سال ۱۳۹۵، علی‌رغم تعدیل نرخ رشد سطح عمومی قیمت‌ها (نرخ تورم) و افزایش ارزش واقعی دستمزدها، ضریب جینی در مقایسه با سال قبل افزایش داشت. محاسبه مقدار ضریب جینی در سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد این ضریب از رقم ۰/۳۹۸۸ در سال ۱۳۹۴ به رقم ۰/۴۰۴۶ در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است. در این سال سهم دو دهک آخر از کل درآمد خانوار به ۴۷/۸ درصد رسید که در مقایسه با رقم ۴۷/۰ درصدی سال قبل، نشان‌دهنده افزایش ۰/۸ واحد درصدی می‌باشد. مقایسه سهم ۴۰ درصد خانوارهای با درآمد پایین و متوسط نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۵، خانوارهای با درآمد متوسط با کاهش سهم بیشتری در مقایسه با ۴۰ درصد خانوارهای پایین درآمدی روبه‌رو بوده‌اند. نسبت هزینه دهک آخر به دهک اول در سال ۱۳۹۵ به ۱۴/۴ برابر رسید که در مقایسه با نسبت ۱۳/۸ برابری سال قبل، نشان‌دهنده تضعیف نسبی وضعیت توزیع درآمد در این سال است.

علی‌رغم افزایش هزینه ناخالص واقعی خانوار و تکریمی شدن نرخ تورم در سال ۱۳۹۵ که نشان‌دهنده افزایش رفاه نسبی خانوارها در مقایسه با سال قبل است، وضعیت توزیع درآمد در این سال اندکی نامناسب‌تر شده است. محاسبه میزان نابرابری در گروه‌های مختلف هزینه در سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که گروه «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» سهم بالایی در افزایش نابرابری کل مناطق شهری کشور داشته است.

افزایش شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی (۹/۰ درصد)، از دلایل اصلی بهبود نسبی وضعیت خانوارها در این سال می‌باشد.

بررسی هزینه ناخالص خانوارهای شهری به تفکیک گروه‌های هزینه نشان می‌دهد سهم گروه‌های «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها»، «حمل و نقل»، «بهداشت و درمان» و «کالاها و خدمات متفرقه» در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۰/۵، ۰/۴، ۰/۱ و ۰/۱ واحد درصد افزایش یافته است. سهم گروه‌های «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها»، «پوشاک و کفش»، «لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه» و «تفریح و امور فرهنگی» به ترتیب معادل ۰/۷، ۰/۲، ۰/۱ و ۰/۱ واحد درصد کاهش داشته است. سهم دیگر گروه‌ها بدون تغییر بوده است.

مجموع سهم گروه‌های «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها»، «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» و «پوشاک و کفش» از کل هزینه ناخالص خانوار شهری در سال ۱۳۹۵ به ۶۲/۷ درصد رسید؛ در حالی که سهم گروه‌های مذکور در سال ۱۳۹۴ معادل ۶۳/۱ درصد بوده است. تغییر مزبور نشان‌دهنده آن است که خانوار در سال مورد گزارش، مخارج ضروری خود را با اختصاص سهم کمتری از بودجه تامین کرده است.

در سال ۱۳۹۵، بعد خانوار با ۱/۵ درصد کاهش به ۳/۳۳ نفر رسید. به این ترتیب هزینه واقعی سرانه خانوار در سال ۱۳۹۵ معادل ۴/۰ درصد افزایش یافت.

حداقل دستمزد ماهانه، شاخص ضریب حقوق کارمندان و شاخص خدمات ساختمانی (۱)

	سال	
	۱۳۹۴	۱۳۹۳
حداقل مزد اسمی (هزار ریال)	۷۱۲۴/۳	۶۰۸۹/۰
	(۱۷/۰)	(۲۵/۰)
حداقل مزد واقعی (هزار ریال)	۳۱۳۱/۵	۲۹۹۵/۹
	(۴/۵)	(۸/۲)
شاخص خدمات ساختمانی	۲۴۷/۵	۲۱۹/۲
	(۱۲/۹)	(۱۹/۹)
ضریب حقوق کارکنان (بدون واحد)	۱۳۷۶	۱۲۰۷
	(۱۴/۰)	(۲۰/۰)
متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (۱۳۹۰=۱۰۰)	۲۲۷/۵	۲۰۳/۲
	(۱۱/۹)	(۱۵/۶)

ماخذ: مصوبات هیات وزیران و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۱- ارقام داخل پرانتز درصد تغییر نسبت به سال قبل است.

جداول آماری

فهرست جداول آماری

تولید و هزینه ناخالص داخلی

- ۴۶- درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی (به قیمت‌های جاری)
- ۴۷- درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰)
- ۴۸- هزینه ناخالص ملی (به قیمت‌های جاری)
- ۴۹- هزینه ناخالص ملی (به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰)

انرژی

- ۵۰- مصرف انرژی‌های اولیه جهان
- ۵۱- ذخایر اثبات شده نفت خام جهان
- ۵۲- تولید نفت جهان
- ۵۳- مصرف نفت جهان
- ۵۴- تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک
- ۵۵- متوسط قیمت‌های تک‌محموله‌ای (Spot) نفت خام
- ۵۵- صادرات نفت ایران
- ۵۶- مصرف داخلی فرآورده‌های نفتی
- ۵۶- مصرف گاز طبیعی
- ۵۶- صادرات و واردات گاز طبیعی
- ۵۷- تولید برق
- ۵۷- مصرف برق
- ۵۷- صادرات و واردات برق

کشاورزی

- ۵۸- تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی برحسب نوع عقود اسلامی
- ۵۸- برآورد تولید و سطح زیر کشت محصولات عمده زراعی و باغی
- ۵۹- عملکرد در واحد سطح محصولات عمده زراعی و باغی
- ۵۹- قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی
- ۵۹- تولید محصولات دامی

صنعت و معدن

- ۶۰- تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن
- ۶۰- عملکرد صنایع پتروشیمی

ساختمان و مسکن

- ۶۰- تسهیلات پرداختی به بخش ساختمان و مسکن
- ۶۱- سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری
- ۶۱- پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری
- ۶۲- ساختمان‌های شروع شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری
- ۶۳- ساختمان‌های تکمیل شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری
- ۶۴- شاخص‌های ساختمانی

جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی

- ۶۴- ۳۱- توزیع جمعیت کل کشور برحسب مناطق شهری و روستایی
- ۶۵- ۳۲- میزان حداقل مزد اسمی و واقعی ماهانه
- ۶۵- ۳۳- شاخص‌های کیفیت آموزش در ایران
- ۶۵- ۳۴- دانش‌آموزان مدارس کشور
- ۶۶- ۳۵- تعداد مدارس، کلاس‌ها و کادر آموزشی
- ۶۶- ۳۶- ترکیب دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی
- ۶۶- ۳۷- دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی برحسب جنس
- ۶۷- ۳۸- دانش‌آموزان مدارس غیر دولتی در مقاطع مختلف تحصیلی
- ۶۷- ۳۹- دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی
- ۶۷- ۴۰- دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

بودجه و وضع مالی دولت

- ۶۸- ۴۱- وضع مالی دولت
- ۶۹- ۴۲- درآمدهای مالیاتی دولت
- ۷۰- ۴۳- سایر درآمدهای دولت
- ۷۱- ۴۴- واگذاری و تملک دارایی‌های مالی

بخش خارجی اقتصاد

- ۷۲- ۴۵- وزن صادرات گمرکی
- ۷۳- ۴۶- ارزش صادرات گمرکی
- ۷۴- ۴۷- وزن واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا
- ۷۵- ۴۸- ارزش واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا
- ۷۶- ۴۹- موازنه پرداخت‌ها

پول و اعتبار

- ۷۸- ۵۰- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های سیستم بانکی
- ۷۹- ۵۱- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۸۰- ۵۲- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی
- ۸۱- ۵۳- بدهی بخش غیر دولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی
- ۸۲- ۵۴- نقدینگی

تحولات بازار دارایی‌ها

- ۸۳- ۵۵- فعالیت بورس اوراق بهادار
- ۸۴- ۵۶- وضعیت انتشار اوراق مشارکت در سال ۱۳۹۵

روند قیمت‌ها

- ۸۵- ۵۷- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری
- ۸۶- ۵۸- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای تولیدکننده
- ۸۷- ۵۹- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاهای صادراتی ایران

تحلیل هزینه و رفاه خانوار

- ۸۸- ۶۰- متوسط هزینه ناخالص سالانه خانوار به قیمت‌های جاری در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه
- ۸۸- ۶۱- متوسط هزینه واقعی ناخالص سالانه خانوار در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه (۱۰۰=۱۳۹۰)

درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی
(به قیمت‌های جاری)

جدول شماره ۱

(هزار میلیارد ریال)

	سه‌م (درصد)		درصد تغییر		سال				
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	□۱۳۹۵	□۱۳۹۴	□۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
گروه کشاورزی	۱۰/۰	۱۰/۸	۵/۹	۶/۲	۱۲۶۷	۱۱۹۷	۱۱۲۷	۹۶۹	۵۵۹
گروه نفت	۱۲/۳	۹/۴	۵۰/۳	-۳۲/۲	۱۵۶۴	۱۰۴۱	۱۵۳۵	۱۶۷۱	۱۰۰۵
گروه صنایع و معادن	۲۲/۷	۲۴/۵	۶/۱	-۱۰/۱	۲۸۸۹	۲۷۲۳	۳۰۲۹	۲۵۸۸	۲۱۷۷
معادن	۰/۷	۰/۷	۶/۵	-۱۶/۶	۸۷	۸۱	۹۸	۹۳	۷۹
صنعت	۱۲/۳	۱۲/۷	۱۰/۸	-۱۰/۸	۱۵۶۴	۱۴۱۲	۱۵۸۴	۱۳۶۵	۱۰۶۰
برق، آب و گاز	۴/۵	۴/۸	۸/۴	۷/۱	۵۷۶	۵۳۲	۴۹۶	۳۸۰	۳۶۵
ساختمان	۵/۲	۶/۳	-۵/۱	-۱۸/۱	۶۶۲	۶۹۷	۸۵۱	۷۵۰	۶۷۲
گروه خدمات	۵۷/۱	۵۷/۳	۱۳/۸	۱۱/۰	۷۲۶۵	۶۳۸۱	۵۷۴۸	۴۸۰۲	۳۷۳۲
بازرگانی، رستوران و هتلداری	۱۳/۳	۱۳/۵	۱۲/۷	۰/۵	۱۶۹۰	۱۵۰۰	۱۴۹۲	۱۲۸۹	۹۶۱
حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۱۰/۵	۱۱/۰	۹/۵	۸/۳	۱۳۳۸	۱۲۲۲	۱۱۲۸	۹۲۴	۷۲۰
خدمات موسسات مالی و پولی	۳/۱	۲/۹	۲۳/۶	۱۷/۵	۳۹۶	۳۲۰	۲۷۳	۲۴۴	۲۴۳
خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی	۱۴/۵	۱۴/۸	۱۲/۰	۱۳/۶	۱۸۴۵	۱۶۴۷	۱۴۵۰	۱۲۱۹	۹۹۰
خدمات عمومی	۱۱/۷	۱۱/۲	۱۸/۹	۲۲/۲	۱۴۸۵	۱۲۴۹	۱۰۲۲	۸۰۱	۵۸۵
خدمات اجتماعی، شخصی و خانگی	۴/۰	۴/۰	۱۵/۱	۱۵/۷	۵۱۰	۴۴۳	۳۸۳	۳۲۵	۲۳۳
کسر می‌شود:									
کارمزد احتسابی	۲/۱	۱/۹	۲۳/۶	۱۹/۳	۲۶۲	۲۱۲	۱۷۸	۱۸۸	۱۸۹
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۴/۳	-۱/۲	۱۲۷۲۳	۱۱۱۲۹	۱۱۲۶۰	۹۸۴۳	۷۲۸۴
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (بدون نفت)	۸۷/۷	۹۰/۶	۱۰/۶	۳/۷	۱۱۱۵۹	۱۰۰۸۸	۹۷۲۵	۸۱۷۱	۶۲۷۹
خالص درآمد عوامل تولید از خارج					۴۰	۲۹	۳۴	۶۸	۵۲
خالص مالیات‌های غیر مستقیم					۴۲۸	۲۸۵	۲۵۷	۹۱	۵۸
تولید (درآمد) ناخالص ملی به قیمت بازار			۱۵/۳	-۰/۹	۱۳۱۹۱	۱۱۴۴۳	۱۱۵۵۲	۱۰۰۰۲	۷۳۹۴
کسر می‌شود:									
استهلاک سرمایه‌های ثابت			۸/۳	۳/۶	۲۳۷۸	۲۱۹۵	۲۱۲۰	۱۸۷۴	۱۳۲۷
خالص مالیات‌های غیر مستقیم					۴۲۸	۲۸۵	۲۵۷	۹۱	۵۸
درآمد ملی			۱۵/۹	-۲/۳	۱۰۳۸۵	۸۹۶۳	۹۱۷۵	۸۰۳۷	۶۰۰۸

درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی

(به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰)

جدول شماره ۲

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	□۱۳۹۵	□۱۳۹۴	□۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
۴/۲	۴/۶	۴۴۲	۴۲۴	۴۰۵	۳۸۵	۳۶۵	گروه کشاورزی
۶۱/۶	۷/۲	۱۵۲۴	۹۴۳	۸۸۰	۸۴۱	۸۸۷	گروه نفت
۲/۲	-۶/۱	۱۵۸۰	۱۵۴۶	۱۶۴۶	۱۵۶۱	۱۶۲۹	گروه صنایع و معادن
۲/۱	-۱۰/۵	۵۱	۵۰	۵۶	۵۴	۴۸	معادن
۶/۹	-۴/۶	۷۸۱	۷۳۱	۷۶۶	۷۱۰	۷۴۹	صنعت
۶/۸	۳/۳	۴۴۴	۴۱۶	۴۰۲	۳۷۲	۳۶۳	برق، آب و گاز
-۱۳/۱	-۱۷/۰	۳۰۳	۳۴۹	۴۲۱	۴۲۴	۴۶۸	ساختمان
۳/۶	-۲/۳	۳۳۱۶	۳۲۰۲	۳۲۷۷	۳۲۳۱	۳۱۵۹	گروه خدمات
۶/۲	-۶/۱	۷۲۸	۶۸۵	۷۲۹	۷۲۶	۷۲۸	بازرگانی، رستوران و هتلداری
۶/۷	-۶/۱	۶۴۳	۶۰۳	۶۴۲	۶۳۲	۶۲۶	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات
۱/۷	۱/۰	۲۴۸	۲۴۴	۲۴۱	۲۲۸	۲۱۵	خدمات موسسات مالی و پولی
۱/۸	۰/۸	۹۴۶	۹۲۹	۹۲۲	۸۹۸	۸۸۰	خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی
۲/۰	۱/۲	۵۶۹	۵۵۸	۵۵۱	۵۴۸	۵۲۴	خدمات عمومی
۰/۱	-۴/۴	۱۸۴	۱۸۳	۱۹۲	۱۹۹	۱۸۶	خدمات اجتماعی، شخصی و خانگی
							کسر می‌شود:
۱/۷	۲/۰	۱۷۲	۱۶۹	۱۶۵	۱۶۳	۱۶۶	کارمزد احتسابی
۱۲/۵	-۱/۶	۶۶۹۱	۵۹۴۷	۶۰۴۳	۵۸۵۴	۵۸۷۳	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه
۳/۳	-۳/۱	۵۱۶۷	۵۰۰۳	۵۱۶۳	۵۰۱۳	۴۹۸۶	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (بدون نفت)
		۷	۵	۷	۱۷	۱۶	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
		۲۲۵	۱۵۲	۱۳۸	۵۴	۴۷	خالص مالیات‌های غیر مستقیم
		-۱۳۱۶	-۸۴۳	-۴۹۹	-۳۲۶	-۲۹۶	نتیجه رابطه مبادله بازرگانی
۶/۶	-۷/۵	۵۶۰۷	۵۲۶۲	۵۶۸۸	۵۶۰۰	۵۶۴۰	تولید (درآمد) ناخالص ملی به قیمت بازار
							کسر می‌شود:
۲/۸	۲/۷	۹۶۹	۹۴۳	۹۱۸	۸۹۲	۸۶۳	استهلاک سرمایه‌های ثابت
		۲۲۵	۱۵۲	۱۳۸	۵۴	۴۷	خالص مالیات‌های غیر مستقیم
۵/۹	-۱۰/۱	۴۴۱۳	۴۱۶۷	۴۶۳۲	۴۶۵۴	۴۷۳۱	درآمد ملی

جدول شماره ۳

هزینه ناخالص ملی (به قیمت‌های جاری)

(هزار میلیارد ریال)

سال	درصد تغییر		سهام (درصد)		□ ۱۳۹۵	□ ۱۳۹۴	□ ۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴						
	۴۹/۴	۵۰/۳	۱۳/۱	۷/۶	۶۴۹۵	۵۷۴۱	۵۳۳۴	۴۵۲۷	۳۵۰۰	هزینه‌های مصرفی خصوصی
	۱۳/۳	۱۲/۷	۲۰/۹	۲۲/۴	۱۷۵۲	۱۴۴۹	۱۱۸۴	۹۱۸	۶۹۴	هزینه‌های مصرفی دولتی
	۲۰/۳	۲۲/۷	۲/۷	-۱۳/۶	۲۶۶۴	۲۵۹۴	۳۰۰۰	۲۵۲۲	۲۰۷۹	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
	۷/۸	۸/۲	۹/۲	-۱۱/۹	۱۰۲۴	۹۳۸	۱۰۶۵	۸۵۳	۶۴۸	ماشین‌آلات
					∞	۸۱۷	۹۴۲	۷۵۴	۵۷۱	بخش خصوصی
					∞	۱۲۱	۱۲۳	۹۹	۷۷	بخش دولتی
	۱۲/۵	۱۴/۵	-۱/۰	-۱۴/۵	۱۶۴۰	۱۶۵۶	۱۹۳۶	۱۶۶۸	۱۴۳۱	ساختمان
					∞	۱۰۸۳	۱۳۱۲	۱۲۱۹	۱۰۶۹	بخش خصوصی
					∞	۵۷۳	۶۲۴	۴۴۹	۳۶۲	بخش دولتی
	۱۵/۴	۱۳/۸			۲۰۳۱	۱۵۷۷	۱۸۰۶	۱۶۲۷	۱۰۰۴	تغییر در موجودی انبار(۱)
	۱/۶	۰/۵			۲۱۰	۵۴	۱۹۳	۳۴۱	۶۵	خالص صادرات کالاها و خدمات
	۲۲/۴	۱۹/۷	۳۰/۷	-۱۵/۴	۲۹۴۶	۲۲۵۴	۲۶۶۵	۲۶۷۰	۱۷۷۲	صادرات کالاها و خدمات
	۲۰/۸	۱۹/۳	۲۴/۴	-۱۱/۰	۲۷۳۷	۲۲۰۰	۲۴۷۲	۲۳۲۹	۱۷۰۷	واردات کالاها و خدمات
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۵/۲	-۰/۹	۱۳۱۵۱	۱۱۴۱۴	۱۱۵۱۷	۹۹۳۴	۷۳۴۲	هزینه ناخالص داخلی
					۴۰	۲۹	۳۴	۶۸	۵۲	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
			۱۵/۳	-۰/۹	۱۳۱۹۱	۱۱۴۴۳	۱۱۵۵۲	۱۰۰۰۲	۷۳۹۴	هزینه (تولید) ناخالص ملی به قیمت بازار
										کسر می‌شود:
			۸/۳	۳/۶	۲۳۷۸	۲۱۹۵	۲۱۲۰	۱۸۷۴	۱۳۲۷	استهلاک سرمایه‌های ثابت
					۴۲۸	۲۸۵	۲۵۷	۹۱	۵۸	خالص مالیات‌های غیر مستقیم
			۱۵/۹	-۲/۳	۱۰۳۸۵	۸۹۶۳	۹۱۷۵	۸۰۳۷	۶۰۰۸	درآمد ملی

۱- شامل اشتباهات آماری است.

هزینه ناخالص ملی
(به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰)

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	□۱۳۹۵	□۱۳۹۴	□۱۳۹۳	۱۳۹۲	
۳/۸	-۳/۵	۲۷۲۳	۲۶۲۳	۲۷۱۸	۲۶۶۴	۲۷۱۴	هزینه‌های مصرفی خصوصی
۳/۷	۴/۸	۶۷۰	۶۴۶	۶۱۶	۵۹۲	۵۸۷	هزینه‌های مصرفی دولتی
-۳/۷	-۱۲/۰	۱۱۶۸	۱۲۱۳	۱۳۷۹	۱۲۷۹	۱۳۸۷	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
۵/۶	-۱۵/۲	۳۶۱	۳۴۲	۴۰۳	۳۶۶	۴۰۶	ماشین‌آلات
		∞	۲۹۸	۳۵۷	۳۲۴	۳۵۸	بخش خصوصی
		∞	۴۴	۴۷	۴۳	۴۸	بخش دولتی
-۷/۴	-۱۰/۷	۸۰۷	۸۷۱	۹۷۶	۹۱۳	۹۸۱	ساختمان
		∞	۵۸۶	۶۶۸	۶۷۵	۷۳۰	بخش خصوصی
		∞	۲۸۵	۳۰۷	۲۳۸	۲۵۱	بخش دولتی
		۹۳۶	۷۵۰	۸۹۴	۹۱۹	۸۹۷	تغییر در موجودی انبار(۱)
		۱۴۱۹	۸۶۷	۵۷۳	۴۵۶	۳۳۵	خالص صادرات کالاها و خدمات
۴۱/۳	۱۲/۱	۲۰۰۵	۱۴۱۸	۱۲۶۵	۱۱۸۰	۱۲۱۸	صادرات کالاها و خدمات
۶/۱	-۲۰/۲	۵۸۶	۵۵۲	۶۹۲	۷۲۵	۸۸۳	واردات کالاها و خدمات
۱۳/۴	-۱/۳	۶۹۱۶	۶۰۹۹	۶۱۸۱	۵۹۰۹	۵۹۲۰	هزینه ناخالص داخلی
		-۱۳۱۶	-۸۴۳	-۴۹۹	-۳۲۶	-۲۹۶	نتیجه رابطه مبادله بازرگانی
		۷	۵	۷	۱۷	۱۶	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
۶/۶	-۷/۵	۵۶۰۷	۵۲۶۲	۵۶۸۸	۵۶۰۰	۵۶۴۰	هزینه (تولید) ناخالص ملی به قیمت بازار کسر می‌شود:
۲/۸	۲/۷	۹۶۹	۹۴۳	۹۱۸	۸۹۲	۸۶۳	استهلاک سرمایه‌های ثابت
		۲۲۵	۱۵۲	۱۳۸	۵۴	۴۷	خالص مالیات‌های غیر مستقیم
۵/۹	-۱۰/۱	۴۴۱۳	۴۱۶۷	۴۶۳۲	۴۶۵۴	۴۷۳۱	درآمد ملی

۱- شامل اشتباهات آماری است.

مصرف انرژی‌های اولیه جهان

(میلیون تن معادل نفت)

	۲۰۱۶						۲۰۱۵						
	جمع کل	سایر انرژی‌های تجدیدپذیر	برق آبی	انرژی هسته‌ای	زغال سنگ	گاز طبیعی	جمع کل	سایر انرژی‌های تجدیدپذیر	برق آبی	انرژی هسته‌ای	زغال سنگ	گاز طبیعی	نفت
آمریکای شمالی	۲۷۸۸/۹	۹۷/۱	۱۵۳/۹	۲۱۷/۴	۳۸۶/۹	۸۸۶/۸	۲۷۹۲/۴	۸۳/۶	۱۴۸/۲	۲۱۵/۳	۴۲۴/۲	۸۸۱/۲	۱۰۴۰/۰
ایالات متحده آمریکا	۲۲۷۲/۷	۸۳/۸	۵۹/۲	۱۹۱/۸	۳۵۸/۴	۷۱۶/۳	۲۲۷۵/۹	۷۱/۵	۵۵/۸	۱۸۹/۹	۳۹۱/۸	۷۱۰/۵	۸۵۶/۵
کانادا	۳۲۹/۷	۹/۲	۸۷/۸	۲۳/۲	۱۸/۷	۸۹/۹	۳۲۷/۷	۸/۵	۸۵/۴	۲۲/۸	۱۹/۶	۹۲/۲	۹۹/۱
مکزیک	۱۸۶/۵	۴/۱	۶/۸	۲/۴	۹/۸	۸۰/۶	۱۸۸/۸	۳/۷	۷/۰	۲/۶	۱۲/۷	۷۸/۴	۸۴/۴
آمریکای جنوبی و مرکزی	۷۰۵/۳	۲۸/۲	۱۵۶/۰	۵/۵	۳۴/۷	۱۵۴/۷	۷۱۰/۴	۲۴/۰	۱۵۲/۹	۵/۰	۳۵/۹	۱۵۸/۳	۳۳۴/۴
اروپا و آسیای میانه	۲۸۶۷/۱	۱۴۴/۰	۲۰۱/۸	۲۵۸/۲	۴۵۱/۶	۹۲۶/۹	۲۸۴۶/۶	۱۴۱/۶	۱۹۴/۷	۲۶۳/۹	۴۷۱/۳	۹۰۹/۲	۸۶۵/۹
کشورهای مستقل مشترک‌المنافع	۹۶۵/۶	۰/۷	۵۶/۲	۶۳/۳	۱۵۷/۹	۴۹۲/۰	۹۶۷/۴	۰/۶	۵۱/۷	۶۴/۷	۱۵۸/۹	۴۹۹/۸	۱۹۱/۶
نروژ	۴۸/۶	۰/۵	۳۲/۴	۰/۰	۰/۸	۴/۴	۴۷/۲	۰/۶	۳۱/۱	۰/۰	۰/۸	۴/۴	۱۰/۳
انگلستان	۱۸۸/۱	۱۷/۵	۱/۲	۱۶/۲	۱۱/۰	۶۹/۰	۱۹۰/۹	۱۷/۵	۱/۴	۱۵/۹	۲۳/۰	۶۱/۳	۷۱/۸
سایر	۱۶۶۵/۰	۱۲۵/۳	۱۱۲/۰	۱۷۸/۷	۲۸۱/۹	۳۶۱/۵	۱۶۴۱/۲	۱۲۲/۹	۱۱۰/۵	۱۸۳/۳	۲۸۸/۶	۳۴۳/۷	۵۹۲/۲
خاورمیانه	۸۹۵/۱	۰/۷	۴/۷	۱/۴	۹/۳	۴۶۱/۱	۸۷۴/۶	۰/۵	۵/۹	۰/۸	۱۰/۲	۴۴۴/۳	۴۱۲/۸
آفریقا	۴۴۰/۱	۵/۰	۲۵/۸	۳/۶	۹۵/۹	۱۲۴/۳	۴۳۳/۵	۴/۲	۲۶/۹	۲/۸	۹۵/۳	۱۲۲/۲	۱۸۲/۱
آسیا پاسیفیک	۵۵۷۹/۷	۱۴۴/۵	۳۶۸/۱	۱۰۵/۹	۲۷۵۳/۶	۶۵۰/۳	۵۴۴۷/۴	۱۱۲/۷	۳۵۴/۷	۹۵/۰	۲۷۴۷/۷	۶۳۱/۶	۱۵۰۵/۸
جمع کل جهان	۱۳۲۷۶/۳	۴۱۹/۶	۹۱۰/۳	۵۹۲/۱	۳۷۳۲/۰	۳۲۰۴/۱	۴۴۱۸/۲	۳۶۶/۷	۸۸۳/۳	۵۸۲/۷	۳۷۸۴/۷	۳۱۴۶/۷	۴۳۴۱/۰
کل غیر اوپک	۱۲۳۸۹/۴	۴۱۹/۲	۸۹۰/۰	۵۹۰/۷	۳۷۲۸/۷	۲۷۳۰/۲	۴۰۳۰/۶	۱۲۲۳/۹	۳۶۶/۴	۸۵۸/۹	۳۷۸۱/۴	۲۶۸۸/۸	۳۹۵۴/۵
کشورهای عضو OECD	۵۵۲۹/۱	۲۷۰/۱	۳۱۶/۸	۴۴۶/۸	۹۱۳/۳	۱۴۹۵/۲	۲۰۸۶/۸	۵۵۰۵/۵	۲۴۸/۹	۳۰۹/۹	۴۴۶/۷	۹۷۲/۷	۲۰۶۲/۴
اوپک (۱)	۸۸۶/۹	۰/۴	۲۰/۳	۱/۴	۳/۳	۴۷۳/۹	۳۸۷/۶	۸۷۳/۲	۰/۳	۲۴/۴	۰/۸	۳/۳	۳۸۶/۵
ایران	۲۷۰/۷	۰/۱	۲/۹	۱/۴	۱/۷	۱۸۰/۷	۸۳/۸	۲۶۲/۸	۰/۱	۴/۱	۰/۸	۱/۶	۸۴/۵

ماخذ: نشریه آماری BP، سال ۲۰۱۷
 ۱- عراق، آنگولا، لیبی و نیجریه را شامل نمی‌شود.

ذخایر اثبات شده نفت خام جهان

(میلیارد بشکه)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال			۲۰۱۰	۲۰۰۰		
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴				
۱۳/۳	۱۳/۴	۰/۰	-۴/۴	۲۲۷/۵	۲۲۷/۵	۲۳۷/۹	۲۲۱/۹	۶۸/۹	آمریکای شمالی
۲/۸	۲/۸	۰/۰	-۱۲/۷	۴۸/۰	۴۸/۰	۵۵/۰	۳۵/۰	۳۰/۴	ایالات متحده آمریکا
۱۰/۰	۱۰/۱	۰/۰	-۰/۴	۱۷۱/۵	۱۷۱/۵	۱۷۲/۲	۱۷۵/۲	۱۸/۳	کانادا
۰/۵	۰/۵	۰/۰	-۲۵/۹	۸/۰	۸/۰	۱۰/۸	۱۱/۷	۲۰/۲	مکزیک
۱۹/۲	۱۹/۵	-۰/۳	-۰/۸	۳۲۷/۹	۳۲۹/۰	۳۳۱/۷	۳۲۴/۲	۹۷/۹	آمریکای جنوبی و مرکزی
۹/۵	۹/۲	۴/۳	۰/۲	۱۶۱/۵	۱۵۴/۹	۱۵۴/۶	۱۳۸/۰	۱۰۷/۹	اروپا و آسیای میانه
۸/۷	۸/۳	۵/۰	-۰/۶	۱۴۸/۲	۱۴۱/۱	۱۴۱/۹	۱۲۳/۹	۸۷/۷	کشورهای مستقل مشترک المنافع
۰/۴	۰/۵	-۵/۰	۲۳/۱	۷/۶	۸/۰	۶/۵	۶/۸	۱۱/۴	نروژ
۰/۱	۰/۱	۰/۰	-۱۰/۷	۲/۵	۲/۵	۲/۸	۲/۸	۴/۷	انگلستان
۰/۲	۰/۲	-۳/۰	-۲/۹	۳/۲	۳/۳	۳/۴	۴/۵	۴/۱	سایر
۴۷/۷	۴۷/۵	۱/۳	-۰/۱	۸۱۳/۵	۸۰۳/۰	۸۰۳/۸	۷۶۵/۹	۶۹۲/۹	خاورمیانه
۷/۵	۷/۶	-۰/۲	-۰/۸	۱۲۸/۰	۱۲۸/۲	۱۲۹/۲	۱۲۵/۰	۹۳/۴	آفریقا
۲/۸	۲/۹	-۰/۸	-۱/۰	۴۸/۴	۴۸/۸	۴۹/۳	۴۱/۷	۴۲/۹	آسیا پاسیفیک
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۰/۹	-۰/۹	۱۷۰۶/۷	۱۶۹۱/۵	۱۷۰۶/۵	۱۶۱۶/۷	۱۱۰۴/۵	جمع کل جهان
۲۸/۵	۲۸/۴	۱/۰	-۲/۹	۴۸۶/۲	۴۸۱/۲	۴۹۵/۴	۴۵۳/۴	۲۵۸/۷	کل غیر اوپک
۱۴/۳	۱۴/۵	-۰/۲	-۳/۷	۲۴۴/۰	۲۴۴/۵	۲۵۳/۹	۲۳۹/۱	۹۳/۳	کشورهای عضو OECD
۷۱/۵	۷۱/۶	۰/۸	-۰/۱	۱۲۲۰/۵	۱۲۱۰/۳	۱۲۱۱/۱	۱۱۶۳/۳	۸۴۵/۸	اوپک
۹/۳	۹/۴	۰/۰	۰/۴	۱۵۸/۴	۱۵۸/۴	۱۵۷/۸	۱۵۱/۲	۹۹/۵	ایران

ماخذ: نشریه آماری BP، سال ۲۰۱۷

تولید نفت جهان (۱)

(هزار بشکه در روز)

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال			۲۰۱۰	۲۰۰۰		
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴				
۲۰/۹	۲۱/۵	-۲/۳	۴/۸	۱۹۲۷۰	۱۹۷۳۳	۱۸۸۳۳	۱۳۸۴۳	۱۳۹۰۴	آمریکای شمالی
۱۳/۴	۱۳/۹	-۳/۲	۸/۳	۱۲۲۵۴	۱۲۷۵۷	۱۱۷۷۹	۷۵۵۲	۷۷۳۳	ایالات متحده آمریکا
۴/۸	۴/۸	۱/۶	۲/۸	۴۴۶۰	۴۳۸۹	۴۲۷۱	۳۳۳۲	۲۷۲۱	کانادا
۲/۷	۲/۸	-۵/۱	-۷/۱	۲۴۵۶	۲۵۸۷	۲۷۸۴	۲۹۵۹	۳۴۵۰	مکزیک
۸/۱	۸/۵	-۳/۷	۱/۳	۷۴۷۴	۷۷۶۱	۷۶۵۹	۷۳۶۷	۶۸۱۳	آمریکای جنوبی و مرکزی
۱۹/۲	۱۹/۱	۱/۴	۱/۶	۱۷۷۱۶	۱۷۴۷۹	۱۷۲۰۶	۱۷۷۵۵	۱۴۹۵۱	اروپا و آسیای میانه
۱۵/۳	۱۵/۲	۱/۵	-۰/۹	۱۴۱۴۱	۱۳۹۳۲	۱۳۸۱۰	۱۳۵۵۸	۸۰۱۴	کشورهای مستقل مشترک المنافع
۲/۲	۲/۱	۲/۴	۳/۱	۱۹۹۵	۱۹۴۸	۱۸۸۹	۲۱۳۷	۳۳۴۶	نروژ
۱/۱	۱/۱	۵/۲	۱۳/۰	۱۰۱۳	۹۶۳	۸۵۲	۱۳۵۷	۲۶۶۷	انگلستان
۰/۶	۰/۷	-۱۰/۸	-۲/۹	۵۶۷	۶۳۶	۶۵۵	۷۰۳	۹۲۴	سایر
۳۴/۵	۳۲/۸	۵/۷	۵/۴	۳۱۷۸۹	۳۰۰۶۵	۲۸۵۱۵	۲۵۷۶۳	۲۳۵۱۶	خاورمیانه
۸/۶	۹/۰	-۴/۹	-۰/۱	۷۸۹۲	۸۲۹۷	۸۳۰۷	۱۰۱۲۳	۷۸۰۴	آفریقا
۸/۷	۹/۱	-۴/۳	-۰/۷	۸۰۱۰	۸۳۶۹	۸۳۰۷	۸۴۲۰	۷۹۲۸	آسیا پاسیفیک
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۰/۵	۳/۲	۹۲۱۵۰	۹۱۷۰۴	۸۸۸۲۶	۸۳۲۷۱	۷۴۹۱۷	جمع کل جهان
۵۷/۳	۵۸/۴	-۱/۵	۲/۵	۵۲۷۹۲	۵۳۵۷۱	۵۲۲۵۳	۴۸۱۷۴	۴۳۷۷۱	کل غیر اوپک
۲۵/۱	۲۵/۷	-۲/۰	۴/۵	۲۳۱۲۲	۲۳۵۹۶	۲۲۵۸۸	۱۸۵۶۰	۲۱۵۲۱	کشورهای عضو OECD
۴۲/۷	۴۱/۶	۳/۲	۴/۳	۳۹۳۵۸	۳۸۱۳۳	۳۶۵۷۳	۳۵۰۹۷	۳۱۱۴۵	اوپک
۵/۰	۴/۲	۱۸/۰	۴/۶	۴۶۰۰	۳۸۹۷	۳۷۲۵	۴۳۵۶	۳۸۵۵	ایران

ماخذ: نشریه آماری BP، سال ۲۰۱۷
 ۱- شامل NGL، پلمه سنگ نفتی (Shale oil) و شن‌های آغشته به نفت (Oil sands) نیز می‌باشد.

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال							
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۰	۲۰۰۰	
	۲۴/۷	۲۵/۰	۰/۴	۱/۴	۲۳۸۴۳	۲۳۷۵۳	۲۳۴۲۱	۲۳۴۶۴	۲۳۵۴۸	آمریکای شمالی
	۲۰/۳	۲۰/۶	۰/۵	۲/۲	۱۹۶۳۱	۱۹۵۳۱	۱۹۱۰۶	۱۹۱۳۴	۱۹۷۰۱	ایالات متحده آمریکا
	۲/۴	۲/۴	۱/۹	-۳/۱	۲۳۴۳	۲۲۹۹	۲۳۷۲	۲۳۱۶	۱۹۳۷	کانادا
	۱/۹	۲/۰	-۲/۸	-۱/۰	۱۸۶۹	۱۹۲۳	۱۹۴۳	۲۰۱۴	۱۹۱۰	مکزیک
	۷/۲	۷/۵	-۲/۳	-۰/۴	۶۹۷۶	۷۱۳۹	۷۱۷۱	۶۲۲۲	۴۹۰۷	آمریکای جنوبی و مرکزی
	۱۹/۵	۱۹/۴	۱/۹	۰/۹	۱۸۷۹۳	۱۸۴۵۰	۱۸۲۸۷	۱۹۰۵۷	۱۹۵۶۴	اروپا و آسیای میانه
	۴/۴	۴/۴	۱/۵	-۳/۸	۴۲۲۳	۴۱۶۱	۴۳۲۶	۳۹۶۳	۳۶۲۳	کشورهای مستقل مشترک المنافع
	۰/۳	۰/۳	۱/۷	۲/۶	۲۴۲	۲۳۸	۲۳۲	۲۳۵	۲۰۱	نروژ
	۱/۷	۱/۶	۲/۰	۳/۶	۱۵۹۷	۱۵۶۵	۱۵۱۱	۱۵۸۸	۱۶۹۷	انگلستان
	۱۳/۲	۱۳/۱	۲/۰	۲/۲	۱۲۷۳۱	۱۲۴۸۶	۱۲۲۱۸	۱۳۲۷۱	۱۴۰۴۳	سایر
	۹/۸	۹/۸	۱/۴	۱/۳	۹۴۳۱	۹۳۰۰	۹۱۸۰	۷۸۶۱	۴۷۱۶	خاورمیانه
	۴/۱	۴/۱	۱/۸	۲/۵	۳۹۳۷	۳۸۶۶	۳۷۷۱	۳۴۶۳	۲۴۵۸	آفریقا
	۳۴/۸	۳۴/۲	۳/۳	۴/۲	۳۳۵۷۷	۳۲۴۹۴	۳۱۱۹۵	۲۷۷۶۶	۲۱۱۴۷	آسیا پاسیفیک
	۴/۲	۴/۴	-۲/۵	-۳/۸	۴۰۳۷	۴۱۳۹	۴۳۰۲	۴۴۷۳	۵۵۷۷	ژاپن
	۱۲/۸	۱۲/۶	۳/۳	۶/۹	۱۲۳۸۱	۱۱۹۸۶	۱۱۲۰۹	۹۲۷۲	۴۷۷۲	چین
	۱۷/۸	۱۷/۲	۴/۸	۴/۴	۱۷۱۵۹	۱۶۳۶۹	۱۵۶۸۳	۱۴۰۲۱	۱۰۷۹۸	سایر
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱/۶	۲/۱	۹۶۵۵۸	۹۵۰۰۳	۹۳۰۲۵	۸۷۸۳۳	۷۶۳۴۰	جمع کل جهان
	۹۰/۸	۹۰/۷	۱/۷	۲/۲	۸۷۷۱۶	۸۶۲۱۰	۸۴۳۳۷	۸۱۴۶۲	۷۱۸۷۶	کل غیر اوپک
	۴۷/۹	۴۸/۲	۰/۹	۱/۳	۴۶۲۱۷	۴۵۷۸۵	۴۵۱۸۴	۴۶۴۶۰	۴۷۶۷۲	کشورهای عضو OECD
	۹/۲	۹/۳	۰/۶	۱/۲	۸۸۴۲	۸۷۹۳	۸۶۸۸	۶۳۷۱	۴۴۶۴	اوپک (۲)
	۱/۹	۱/۹	-۰/۱	-۵/۷	۱۸۴۸	۱۸۵۰	۱۹۶۱	۱۹۳۶	۱۳۰۱	ایران (۳)

ماخذ: نشریه آماری BP، سال ۲۰۱۷

۱- شامل تقاضای داخلی نفت، سوخت‌های هوایی و دریایی، سوخت پالایشگاه‌ها و ضایعات نفتی می‌باشد.

۲- عراق، آنگولا، لیبی و نیجریه را شامل نمی‌شود.

۳- آمار منتشر شده از سوی BP به میزان قابل ملاحظه‌ای بیشتر از ارقام منتشر شده توسط وزارت نفت است که علت آن می‌تواند برآوردی بودن آمار BP باشد.

تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک (۱)

(هزار بشکه در روز)

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال							
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۰	۲۰۰۰	
	۷۷/۶	۷۵/۵	۶/۰	۶/۰	۳۰۵۳۷	۲۸۸۰۰	۲۷۱۷۶	۲۴۰۲۸	۲۱۵۴۳	اعضای خاورمیانه
	۳۱/۴	۳۱/۴	۳/۰	۴/۲	۱۲۳۴۹	۱۱۹۸۶	۱۱۵۰۵	۱۰۰۷۵	۹۴۹۱	عربستان سعودی
	۱۱/۷	۱۰/۲	۱۸/۰	۴/۶	۴۶۰۰	۳۸۹۷	۳۷۲۵	۴۳۵۶	۳۸۵۵	ایران
	۱۱/۳	۱۰/۶	۱۰/۸	۲۲/۷	۴۴۶۵	۴۰۳۱	۳۲۸۵	۲۴۹۰	۲۶۱۴	عراق
	۸/۰	۸/۰	۲/۷	-۱/۱	۳۱۵۱	۳۰۶۸	۳۱۰۱	۲۵۳۶	۲۲۰۶	کویت
	۱۰/۳	۱۰/۳	۳/۷	۶/۹	۴۰۷۳	۳۹۲۸	۳۶۷۴	۲۸۹۵	۲۶۲۰	امارات متحده عربی
	۴/۸	۵/۰	۰/۵	۰/۲	۱۸۹۹	۱۸۹۰	۱۸۸۶	۱۶۷۶	۷۵۷	قطر
	۲۲/۴	۲۴/۵	-۵/۵	-۰/۷	۸۸۲۰	۹۳۳۲	۹۳۹۵	۱۱۰۶۹	۹۶۰۲	سایر اعضا
	۶/۱	۶/۹	-۸/۹	-۱/۸	۲۴۱۰	۲۶۴۴	۲۶۹۲	۲۸۳۸	۳۲۳۹	ونزوئلا
	۵/۲	۶/۱	-۱۱/۹	-۰/۸	۲۰۵۳	۲۳۲۹	۲۳۴۷	۲۵۲۳	۲۱۵۵	نیجریه
	۱/۴	۱/۴	۰/۴	-۲/۵	۵۴۵	۵۴۲	۵۵۷	۴۸۸	۴۰۹	اکوادور
	۱/۱	۱/۱	-۱/۴	-۱۳/۳	۴۲۶	۴۳۲	۴۹۸	۱۶۵۹	۱۴۷۵	لیبی
	۴/۰	۴/۱	۱/۳	-۲/۰	۱۵۷۹	۱۵۵۸	۱۵۸۹	۱۶۹۸	۱۵۷۸	الجزایر
	۴/۶	۴/۸	-۱/۰	۶/۷	۱۸۰۷	۱۸۲۶	۱۷۱۲	۱۸۶۳	۷۴۶	آنگولا
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳/۲	۴/۳	۳۹۳۵۸	۳۸۱۳۳	۳۶۵۷۳	۳۵۰۹۷	۳۱۱۴۵	جمع کل (۲)

ماخذ: نشریه آماری BP، سال ۲۰۱۷

۱- شامل NGL، پلمه سنگ نفتی (Shale Oil) و شن‌های آغشته به نفت (Oil Sands) نیز می‌باشد.

۲- براساس آمار مندرج در گزارش ماهانه بازار نفت اوپک (فوریه ۲۰۱۷)، طی سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶، تولید مایعات گاز طبیعی (NGL) و نفت غیر متعارف (Non-conventional Oils) در کشورهای عضو اوپک به ترتیب ۵/۹ و ۶/۱ میلیون بشکه در روز بوده است.

جدول شماره ۱۰

متوسط قیمت‌های نك محموله‌ای (Spot) نفت خام

(بشکه - دلار)

آمریکا	انگلیس	سید نفتی اوپک	امارات متحده عربی	عربستان سعودی	ایران	متوسط	سبک	سنگین	سال
WTI	برنت	(۱)	دوبی	سبک	متوسط	متوسط	(درجه)	(درجه)	
(۴۰/۰ درجه)	(۲۸/۰ درجه)		(۳۲/۴ درجه)	(۳۴/۲ درجه)					
۳۱/۴۶	۳۰/۷۵	۲۶/۵۰	۲۶/۸۱	۲۶/۳۵	۲۶/۲۱	۲۴/۰۷	۲۸/۳۴	۲۸/۳۴	ژانویه
۳۰/۳۳	۳۲/۴۶	۲۸/۷۲	۲۹/۴۴	۲۸/۷۷	۲۸/۷۲	۲۷/۲۸	۳۰/۱۶	۳۰/۱۶	فوریه
۳۷/۷۷	۳۸/۵۱	۳۴/۶۵	۳۵/۱۵	۳۴/۷۴	۳۴/۶۶	۳۳/۲۳	۳۶/۰۸	۳۶/۰۸	مارس
۴۰/۹۵	۴۱/۴۸	۳۷/۸۶	۳۹/۰۰	۳۸/۲۲	۳۷/۸۷	۳۶/۶۵	۳۹/۰۹	۳۹/۰۹	آوریل
۴۶/۸۴	۴۶/۸۳	۴۳/۲۱	۴۴/۲۹	۴۳/۴۸	۴۳/۱۶	۴۱/۶۷	۴۴/۶۵	۴۴/۶۵	مه
۴۸/۷۴	۴۸/۲۸	۴۵/۸۴	۴۶/۲۵	۴۶/۲۸	۴۵/۵۳	۴۴/۶۸	۴۶/۳۸	۴۶/۳۸	ژوئن
۴۴/۹۰	۴۵/۰۰	۴۲/۶۸	۴۲/۶۴	۴۳/۱۴	۴۲/۵۷	۴۱/۵۹	۴۳/۵۴	۴۳/۵۴	ژوئیه
۴۴/۷۵	۴۵/۸۵	۴۳/۱۰	۴۳/۵۸	۴۳/۴۷	۴۲/۹۲	۴۲/۱۷	۴۳/۶۶	۴۳/۶۶	اوت
۴۵/۱۶	۴۶/۶۹	۴۲/۸۹	۴۳/۶۷	۴۲/۷۰	۴۲/۸۱	۴۱/۳۹	۴۴/۲۳	۴۴/۲۳	سپتامبر
۴۹/۸۹	۴۹/۷۴	۴۷/۸۷	۴۸/۹۴	۴۸/۲۶	۴۷/۶۵	۴۷/۳۰	۴۷/۹۹	۴۷/۹۹	اکتبر
۴۵/۶۷	۴۵/۱۳	۴۳/۲۲	۴۳/۹۸	۴۳/۳۲	۴۲/۹۴	۴۲/۴۲	۴۳/۴۵	۴۳/۴۵	نوامبر
۵۲/۰۲	۵۳/۵۷	۵۱/۶۷	۵۲/۰۸	۵۱/۹۲	۵۱/۶۳	۵۱/۴۱	۵۱/۸۵	۵۱/۸۵	دسامبر
۴۳/۲۱	۴۳/۶۹	۴۰/۶۸	۴۱/۳۲	۴۰/۸۹	۴۰/۵۵	۳۹/۴۹	۴۱/۶۲	۴۱/۶۲	متوسط سال ۲۰۱۶
سال ۲۰۱۷									
۵۲/۵۰	۵۴/۵۸	۵۲/۴۰	۵۳/۷۱	۵۲/۲۹	۵۲/۱۳	۵۱/۹۰	۵۲/۳۵	۵۲/۳۵	ژانویه
۵۳/۴۰	۵۵/۰۶	۵۳/۳۷	۵۴/۴۱	۵۳/۶۳	۵۲/۷۶	۵۳/۱۶	۵۲/۳۵	۵۲/۳۵	فوریه
۴۹/۵۸	۵۱/۶۰	۵۰/۳۲	۵۱/۲۱	۵۰/۶۸	۴۹/۷۰	۵۰/۲۷	۴۹/۱۳	۴۹/۱۳	مارس
۴۷/۸۷	۴۸/۶۵	۴۶/۲۰	۴۶/۹۸	۴۶/۴۵	۴۵/۹۷	۴۵/۳۸	۴۶/۵۶	۴۶/۵۶	متوسط تقریبی سال ۱۳۹۵ (۲)

ماخذ: بولتن ماهانه اوپک، آوریل ۲۰۱۷

۱- شامل ۱۲ نوع نفت خام به شرح: سبک عربستان، سبک بصره (عراق)، مری ونزولا، سبک بونی نیجریه، اس سیدر لیبی، سنگین ایران، صادراتی کویت، مارین قطر، موربان امارات متحده عربی، مخلوط صحاران الجزایر، اورینت اکوادور و گراسول آنگولا می‌باشد.

۲- میانگین سه ماهه دوم، سوم و چهارم سال ۲۰۱۶ و سه ماهه اول سال ۲۰۱۷ می‌باشد.

جدول شماره ۱۱

صادرات نفت ایران

(هزار بشکه در روز)

سه‌م (درصد)		درصد تغییر		سال		سال		سال	
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۹۳/۶	۸۹/۱	۴۸/۶	۶/۸	۲۱۳۱	۱۴۳۴	۱۳۴۳	۱۶۰۶	۱۸۰۳	نفت خام
۶/۴	۱۰/۹	-۱۶/۷	۴۷/۵	۱۴۶	۱۷۶	۱۱۹	۹۹	۱۰۴	فرآورده‌های نفتی
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴۱/۵	۱۰/۱	۲۲۷۷	۱۶۱۰	۱۴۶۲	۱۷۰۵	۱۹۰۷	جمع کل

ماخذ: وزارت نفت

جدول شماره ۱۲

مصرف داخلی فرآورده‌های نفتی

(هزار بشکه در روز)

	سهام (درصد)		درصد تغییر		سال				
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
نفت گاز	۳۲/۲	۳۵/۴	-۱۱/۵	۳/۶	۴۸۵	۵۴۸	۵۲۹	۵۷۶	۵۷۰
نفت کوره	۲۲/۶	۲۱/۱	۴/۳	-۱۳/۶	۳۴۰	۳۲۶	۳۷۸	۴۲۸	۴۰۵
بنزین موتور	۲۹/۵	۲۹/۹	-۴/۱	۶/۸	۴۴۴	۴۶۳	۴۳۳	۴۶۵	۴۴۸
نفت سفید	۸/۷	۸/۲	۳/۲	-۷/۳	۱۳۰	۱۲۶	۱۳۶	۱۴۹	۱۴۷
گاز مایع	۲/۱	۱/۶	۲۷/۳	-۲۳/۱	۳۲	۲۵	۳۲	۵۳	۵۶
سایر فرآورده‌ها	۴/۸	۳/۷	۲۶/۵	۱۳/۹	۷۳	۵۷	۵۰	۵۹	۶۵
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۲/۷	-۰/۸	۱۵۰۳	۱۵۴۵	۱۵۵۸	۱۷۳۱	۱۶۹۲

ماخذ: وزارت نفت

جدول شماره ۱۳

مصرف گاز طبیعی

(میلیارد متر مکعب)

	سهام (درصد)		درصد تغییر		سال				
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
خانگی، تجاری و صنعتی	۵۰/۷	۴۹/۴	۱۰/۱	-۰/۶	۹۸/۱	۸۹/۱	۸۹/۶	۸۸/۱	۸۳/۲
نیروگاه‌ها	۳۱/۶	۳۲/۲	۵/۴	۱۶/۱	۶۱/۱	۵۸/۰	۵۰/۰	۳۶/۲	۳۹/۳
صنایع عمده	۱۷/۷	۱۸/۴	۳/۶	۱/۹	۳۴/۳	۳۳/۱	۳۲/۵	۲۹/۷	۲۹/۵
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۷/۳	۴/۸	۱۹۳/۵	۱۸۰/۳	۱۷۲/۱	۱۵۴/۱	۱۵۲/۰

ماخذ: شرکت ملی گاز ایران

جدول شماره ۱۴

صادرات و واردات گاز طبیعی

(میلیارد متر مکعب)

	درصد تغییر		سال				
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
صادرات	۰/۳	-۶/۵	۹/۱	۹/۱	۹/۷	۹/۳	۹/۳
واردات	-۳۱/۵	۱۳/۸	۵/۹	۸/۶	۷/۵	۵/۴	۴/۷
خالص صادرات	☐	-۷۷/۰	۳/۲	-۰/۵	۲/۲	۳/۹	۴/۷

ماخذ: شرکت ملی گاز ایران

جدول شماره ۱۵

تولید برق

(میلیون کیلو وات ساعت)

بخش خصوصی	سال		درصد تغییر		سهام(درصد)		۱۳۹۱	۱۳۹۲(۱)	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵					
بخش خصوصی	۲۶۵۶۰	۱۲۶۱۲۳	۱۵۱۰۳۵	۱۵۴۴۲۲	۴/۱	۲/۲	۵۳/۴	۵۳/۸	۵۳/۴	۵۳/۸	۵۳/۴
چرخه ترکیبی	۸۴۹	۶۵۶۲۱	۷۷۹۷۵	۸۰۸۲۴	۵/۴	۳/۷	۲۷/۹	۲۷/۸	۲۷/۹	۲۷/۸	۲۷/۹
گازی	۲۴۹۵۸	۳۸۵۷۷	۵۰۰۳۰	۵۱۱۵۱	۴/۴	۲/۲	۱۷/۷	۱۷/۸	۱۷/۷	۱۷/۸	۱۷/۷
بخاری	۷۳۰	۲۱۸۴۰	۲۲۹۱۳	۲۲۲۸۴	-۰/۹	-۲/۷	۷/۷	۸/۲	۷/۷	۸/۲	۷/۷
بادی، خورشیدی و بیوگازی	۲۳	۸۶	۱۱۷	۱۶۳	۱۳/۷	۳۹/۵	۰/۱	*	۰/۱	*	۰/۱
وزارت نیرو	۲۱۶۹۷۶	۱۲۹۷۶۲	۱۲۳۰۶۶	۱۲۳۱۵۸	۰/۱	۴/۲	۴۴/۴	۴۳/۹	۴۴/۴	۴۳/۹	۴۴/۴
چرخه ترکیبی	۷۹۶۸۵	۲۱۵۱۴	۲۲۸۶۳	۲۳۰۳۵	-۰/۴	-۰/۳	۸/۰	۸/۲	۸/۰	۸/۲	۸/۰
گازی	۳۴۲۴۹	۲۳۴۷۲	۲۱۶۱۸	۲۱۳۴۰	-۱/۳	-۰/۷	۷/۳	۷/۶	۷/۳	۷/۶	۷/۳
بخاری	۸۸۴۷۵	۶۵۲۶۶	۶۰۰۳۷	۶۱۶۶۹	۲/۷	-۱/۵	۲۱/۰	۲۲/۰	۲۱/۰	۲۲/۰	۲۱/۰
آبی، دیزلی، بادی و اتمی	۱۴۵۶۶	۱۹۵۱۰	۱۸۵۴۸	۱۷۱۸۸	-۷/۳	۳۵/۶	۸/۱	۶/۱	۸/۱	۶/۱	۸/۱
صنایع بزرگ	۱۰۷۴۰	۶۵۴۹	۶۲۷۰	۶۴۴۰	۲/۷	۰/۷	۲/۲	۲/۳	۲/۲	۲/۳	۲/۲
جمع کل	۲۵۴۲۷۶	۲۶۲۴۳۴	۲۷۴۴۳۸	۲۸۰۶۳۳	۲/۳	۳/۱	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: وزارت نیرو

۱- در سال ۱۳۹۲، تعدادی از نیروگاه‌های وزارت نیرو به بخش خصوصی واگذار شد.

جدول شماره ۱۶

مصرف برق (۱)

(میلیون کیلو وات ساعت)

خانگی	سال		درصد تغییر		سهام(درصد)		۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵					
خانگی	۶۱۳۵۱	۶۴۳۷۹	۷۱۱۶۳	۷۶۱۰۳	۶/۹	۳/۰	۳۳/۰	۳۳/۵	۳۳/۰	۳۳/۵	۳۳/۰
صنعتی	۶۷۱۰۷	۷۰۷۳۴	۷۴۴۵۶	۷۲۲۲۷	-۳/۰	۷/۴	۳۲/۷	۳۱/۸	۳۲/۷	۳۱/۸	۳۲/۷
عمومی	۱۷۸۱۰	۱۷۸۳۳	۱۹۷۶۷	۲۲۱۹۶	۱۲/۳	۳/۲	۹/۷	۹/۸	۹/۷	۹/۸	۹/۷
تجاری	۱۲۵۹۹	۱۳۳۷۸	۱۵۴۰۴	۱۶۶۸۰	۸/۳	۵/۶	۷/۴	۷/۳	۷/۴	۷/۳	۷/۴
کشاورزی	۳۱۶۴۷	۳۳۱۲۶	۳۵۱۸۸	۳۶۰۸۹	۲/۶	۰/۴	۱۵/۳	۱۵/۹	۱۵/۳	۱۵/۹	۱۵/۳
روشنایی معابر	۳۶۳۵	۳۷۶۵	۳۸۳۷	۴۰۱۷	۴/۷	۱۷/۰	۲/۰	۱/۸	۲/۰	۱/۸	۲/۰
جمع کل	۱۹۴۱۴۹	۲۰۳۲۱۵	۲۱۹۸۱۴	۲۲۷۳۱۱	۳/۴	۴/۵	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: وزارت نیرو

۱- فروش برق به مشترکان

جدول شماره ۱۷

صادرات و واردات برق

(میلیون کیلو وات ساعت)

صادرات	سال		درصد تغییر		۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۴	۱۳۹۵					
صادرات	۱۱۰۲۹	۱۱۵۸۶	۹۶۶۰	۹۸۸۰	۶۶۴۱	۵/۸	-۳۲/۸	۵/۸	-۳۲/۸
واردات	۳۸۹۷	۳۷۰۷	۳۷۷۲	۴۱۴۸	۴۲۶۸	۶/۴	۲/۹	۶/۴	۲/۹
خالص صادرات	۷۱۳۲	۷۸۷۹	۵۸۸۸	۵۷۳۲	۲۳۷۳	-۲/۷	-۵۸/۶	-۲/۷	-۵۸/۶

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۸

تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی بر حسب نوع عقود اسلامی

(میلیارد ریال)

	سهام (درصد)		درصد تغییر		سال			۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳			
قرض الحسنه	۲/۹	۱/۳	۱۶۵/۵	-۳۲/۸	۹۵۲۶	۳۵۸۸	۵۳۳۶	۲۷۰۵	۵۰۷۱	
فروش اقساطی	۲۱/۲	۲۶/۱	-۳/۴	-۱۸/۹	۷۰۸۵۱	۷۳۳۷۲	۹۰۴۲۳	۸۶۲۱۹	۶۱۱۹۵	
مشارکت مدنی	۶۶/۴	۶۴/۰	۲۳/۳	۳۲/۰	۲۲۱۵۰۹	۱۷۹۶۶۰	۱۳۶۰۸۲	۱۰۲۴۹۶	۷۹۱۹۳	
مضاربه	۲/۸	۳/۱	۵/۹	*	۹۲۵۴	۸۷۳۹	۸۷۳۵	۹۰۸۶	۱۱۵۱۸	
سلف	۰/۹	۲/۴	-۵۷/۱	-۹/۰	۲۸۸۶	۶۷۳۴	۷۳۹۸	۶۱۷۷	۷۰۱۴	
جعاله	۰/۶	۱/۲	-۴۲/۴	-۱۹/۴	۱۹۲۷	۳۳۴۸	۴۱۵۶	۲۸۳۳	۸۰۹	
اجاره به شرط تملیک	۰/۳	۰/۳	۴۲/۱	-۳۲/۹	۱۱۶۸	۸۲۲	۱۲۲۴	۷۱۴	۷۵۷	
خرید دین و مرابحه	۵/۰	۱/۶	۲۶۹/۴	□	۱۶۶۷۳	۴۵۱۴	۲۹۸	۰	۰	
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۸/۹	۱۰/۷	۳۳۳۷۹۴	۲۸۰۷۷۷	۲۵۳۶۵۲	۲۱۰۲۳۱	۱۶۵۵۵۶	

ماخذ: بانک کشاورزی

جدول شماره ۱۹

برآورد تولید و سطح زیر کشت محصولات عمده زراعی و باغی

(هزار هکتار - هزار تن)

	۱۳۹۴-۹۵		۱۳۹۳-۹۴		تولیدات زراعی
	تولید	سطح زیر کشت	تولید	سطح زیر کشت	
گندم	۱۴۵۹۲	۵۹۲۹	۱۱۵۲۲	۵۷۱۶	
جو	۳۷۲۴	۱۷۶۰	۳۲۰۲	۱۷۶۳	
شلتوک برنج	۲۹۲۱	۵۹۶	۲۳۴۸	۵۳۰	
ذرت دانه‌ای	۱۱۷۱	۱۵۹	۱۱۶۹	۱۶۶	
پنبه	۱۶۱	۷۱	۱۷۵	۷۲	
نیشکر	۷۴۸۰	۹۰	۷۴۰۷	۸۷	
چغندر قند	۵۹۶۶	۱۱۰	۵۵۹۴	۱۰۵	
دانه‌های روغنی	۳۳۲	۲۰۹	۲۶۰	۱۵۸	
توتون و تنباکو	۲۱	۱۱	۲۴	۱۰	
حبوبات	۶۷۱	۷۸۷	۵۱۹	۷۱۲	
سیب‌زمینی	۴۹۹۵	۱۵۹	۵۱۴۱	۱۶۰	
پیاز	۲۴۰۱	۶۲	۲۴۲۶	۶۴	
تولیدات باغی					
مرکبات	۵۰۷۳	۲۵۷	۴۳۴۵	۲۴۷	
انگور	۳۴۵۰	۲۸۹	۳۱۶۷	۲۷۷	
سیب	۳۴۳۴	۲۱۷	۳۴۸۲	۲۰۹	
پسته	۳۰۴	۳۵۹	۲۶۱	۳۳۵	
برگ سبز چای	۱۴۴	۲۰	۸۸	۲۸	

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

جدول شماره ۲۱ قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی (کیلوگرم-ریال)

درصد تغییر	سال زراعی		
	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۳-۹۴	
۱۰/۰	۱۲۷۰۵	۱۱۵۵۰	گندم
۱۰/۰	۱۳۰۶۸	۱۱۸۸۰	گندم دوروم
۹/۰	۱۰۰۲۸	۹۲۰۰	جو
۱۵/۰	۳۶۸۰۰	۳۲۰۰۰	برنج خزر
۱۱/۰	۳۱۶۳۵	۲۸۵۰۰	برنج سفیدرود
۵/۰	۲۶۲۵۰	۲۵۰۰۰	برنج نعمت و ندا
۸/۰	۱۰۳۶۸	۹۶۰۰	ذرت دانه‌ای
۸/۰	۲۹۱۶	۲۷۰۰	چغندر قند
۱۴/۰	۲۴۵۱۰	۲۱۵۰۰	دانه آفتابگردان
۱۵/۰	۲۲۶۵۵	۱۹۷۰۰	دانه سویا
۱۵/۰	۲۵۳۰۰	۲۲۰۰۰	دانه کلزا
θ	∞	۲۱۸۰۰	چای(برگ سبز درجه یک)
۱۵/۰	۲۶۴۵۰	۲۳۰۰۰	عدس
۱۵/۰	۲۴۱۵۰	۲۱۰۰۰	لوبیا قرمز
۱۴/۰	۲۳۹۴۰	۲۱۰۰۰	لوبیا چیتی
۱۲/۰	۲۴۶۴۰	۲۲۰۰۰	نخود
۱۰/۰	۳۹۶۰	۳۶۰۰	سیبزمینی پاییزه
۱۰/۰	۲۶۴۰	۲۴۰۰	پیاز(پاییزه)
۱۵/۰	۲۹۳۲۵	۲۵۵۰۰	وش پنبه

ماخذ: مصوبات هیات وزیران

عملکرد در واحد سطح محصولات

درصد تغییر	سال زراعی		
	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۳-۹۴	
۲۲/۱	۲۴۶۱	۲۰۱۶	گندم
۱۶/۵	۲۱۱۷	۱۸۱۶	جو
۱۰/۶	۴۹۰۱	۴۴۳۰	شلتوک برنج
۵/۰	۷۳۸۴	۷۰۳۳	ذرت دانه‌ای
-۶/۶	۲۲۸۲	۲۴۴۳	پنبه
-۱/۷	۸۳۵۱۰	۸۴۹۸۲	نیشکر
۱/۶	۵۴۱۳۳	۵۳۲۶۰	چغندر قند
-۳/۳	۱۵۸۹	۱۶۴۳	دانه‌های روغنی
-۱۸/۹	۱۹۱۸	۲۳۶۳	توتون و تنباکو
۱۷/۰	۸۵۲	۷۲۸	حبوبات
-۲/۱	۳۱۴۰۵	۳۲۰۸۵	سیبزمینی
۱/۲	۳۸۵۳۵	۳۸۰۹۵	پیاز
۱۲/۰	۱۹۷۰۴	۱۷۵۹۷	مرکبات
۴/۲	۱۱۹۲۰	۱۱۴۳۴	انگور
-۵/۴	۱۵۸۰۱	۱۶۶۹۸	سیب
۸/۹	۸۴۸	۷۷۹	پسته
۱۲۵/۲	۷۲۰۴	۳۲۰۰	برگ سبز چای

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

۱- نسبت اعداد کامل تولید به سطح زیر کشت بارور

(هزار تن)

تولید محصولات دامی

جدول شماره ۲۲

سهم(درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴					
۶/۱	۶/۲	۲/۱	۲/۷	۸۲۳	۸۰۶	۷۸۵	۷۵۵	۷۴۷	گوشت قرمز
۷۱/۲	۶۹/۹	۵/۶	۳/۹	۹۶۵۳	۹۱۴۰	۸۸۰۰	۸۲۶۸	۷۹۵۱	شیر خام
۱۵/۳	۱۶/۲	-۲/۵	۴/۴	۲۰۶۹	۲۱۲۲	۲۰۳۳	۱۹۶۷	۱۸۷۱	گوشت مرغ
۶/۹	۷/۱	۱/۰	-۰/۶	۹۴۰	۹۳۱	۹۲۵	۸۹۳	۹۱۳	تخم مرغ
۰/۶	۰/۶	۵/۳	-۰/۵	۸۲	۷۷	۷۸	۷۵	۷۱	عسل
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳/۷	۳/۶	۱۳۵۶۷	۱۳۰۷۶	۱۲۶۲۱	۱۱۹۵۸	۱۱۵۵۳	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی، معاونت امور دام

جدول شماره ۲۳

تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
	۳۵/۷	۲۳/۱	۴۴/۸	۳۳/۰	۲۶/۸	۱۸/۳	۱۶/۵	بانک صنعت و معدن
	۳۲/۰	۱۴/۵	۱۶۰۹/۲	۱۲۱۹/۵	۱۰۶۴/۹	۷۰۶/۰	۶۱۹/۳	شبکه بانکی
	۰/۱	۰/۲	۲/۸	۲/۷	۲/۵	۲/۶	۲/۷	سهم بانک صنعت و معدن از کل تسهیلات شبکه بانکی (۱)

۱- تغییرات برحسب واحد درصد می باشد.

جدول شماره ۲۴

عملکرد صنایع پتروشیمی (۱) (۲)

درصد تغییر	سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
	۹/۱	۴/۳	۵۰۶۱۴	۴۶۴۱۱	۴۴۵۱۱	۴۰۵۷۴	۴۱۰۶۴	تولید (هزار تن)
								صادرات
	۱۰/۹	۱۸/۴	۲۰۸۵۱	۱۸۸۰۹	۱۵۸۸۶	۱۲۸۲۷	۱۵۷۵۷	مقدار (هزار تن)
	۲/۳	-۶/۷	۹۸۰۳	۹۵۸۶	۱۰۲۷۳	۹۸۶۹	۱۲۰۶۱	ارزش (میلیون دلار)
								فروش داخلی
	۱۶/۰	-۱۴/۵	۱۶۲۰۴	۱۳۹۶۸	۱۶۳۳۳	۱۴۵۲۵	۱۳۲۷۳	مقدار (هزار تن)
	۲۲/۳	-۲۷/۶	۲۹۷۸۲۶	۲۴۱۴۸۵	۳۳۳۴۸۹	۳۱۳۷۶۵	۱۷۴۷۷۷	ارزش (میلیارد ریال)
	۱۱/۶	-۷/۷	۳۰۰۰۴	۲۶۸۸۶	۲۹۱۳۲	۲۵۱۲۱	۲۵۱۳۷	ارزش کل صادرات صنعتی (میلیون دلار)
	-	-	۳۲/۷	۳۵/۷	۳۵/۳	۳۹/۳	۴۸/۰	سهم ارزش صادرات پتروشیمی از کل صادرات صنعتی (درصد)

ماخذ: گزارش عملکرد شرکت ملی صنایع پتروشیمی

۱- شامل عملکرد مجتمع های تولیدی شرکت ملی صنایع پتروشیمی و مجتمع های پتروشیمی واگذار شده و خصوصی می باشد.

۲- چون بخشی از تولیدات صنایع پتروشیمی به عنوان محصول واسطه ای در این صنایع به کار می رود، حجم تولیدات پتروشیمی همواره از مجموع مقدار صادرات و فروش داخلی بیشتر است.

جدول شماره ۲۵

تسهیلات پرداختی به بخش ساختمان و مسکن

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
	۱۲/۵	-۱۱/۳	۱۶۶/۰	۱۴۷/۵	۱۶۶/۳	۱۱۵/۱	۱۳۴/۰	بانک مسکن
	۱۶/۲	۶/۶	۵۰۱/۲	۴۳۱/۱	۴۰۴/۵	۲۸۷/۱	۲۶۴/۱	شبکه بانکی
	-۱/۱	-۶/۹	۳۳/۱	۳۴/۲	۴۱/۱	۴۰/۱	۵۰/۷	سهم بانک مسکن از کل تسهیلات شبکه بانکی (۱)

۱- تغییرات برحسب واحد درصد می باشد.

سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری (۱)

جدول شماره ۲۶

(میلیارد ریال)

(به قیمت‌های جاری)

سهم(درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	□۱۳۹۵	▲۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
۲۲/۱	۲۵/۵	-۲۵/۶	-۱۲/۹	۱۳۳۱۹۴	۱۷۸۹۰۵	۲۰۵۴۴۵	۱۸۳۰۱۸	۱۶۸۶۷۳	تهران
۴۱/۱	۴۰/۰	-۱۱/۹	-۱۶/۵	۲۴۷۲۵۴	۲۸۰۶۲۴	۳۳۶۱۵۲	۳۰۵۵۷۳	۲۰۵۹۹۲	شهرهای بزرگ
۳۶/۸	۳۴/۵	-۸/۳	-۱۰/۰	۲۲۱۷۸۱	۲۴۱۹۵۲	۲۶۸۹۶۶	۲۶۵۵۹۲	۲۳۷۸۵۹	سایر مناطق شهری
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱۴/۱	-۱۳/۵	۶۰۲۲۲۹	۷۰۱۴۸۱	۸۱۰۵۶۳	۷۵۴۱۸۲	۶۱۲۵۲۵	کل مناطق شهری

۱- بدون در نظر گرفتن ارزش زمین است.

پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری

جدول شماره ۲۷

سهم(درصد)	درصد تغییر		سال					
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	▲۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲

تعداد(فقره)

۷/۶	۷/۹	۷/۵	-۲۰/۶	۸۶۶۸	۸۰۶۱	۱۰۱۵۵	۲۱۱۵۰	۲۵۶۵۵	تهران
۲۲/۴	۲۶/۸	-۶/۴	-۱۰/۷	۲۵۴۹۶	۲۷۲۴۵	۳۰۵۰۵	۴۷۷۳۱	۵۰۵۹۶	شهرهای بزرگ
۷۰/۰	۶۵/۲	۲۰/۴	-۱۳/۶	۷۹۶۷۶	۶۶۱۹۹	۷۶۵۸۹	۱۰۳۷۶۶	۱۱۰۵۵۸	سایر مناطق شهری
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۲/۲	-۱۳/۴	۱۱۳۸۴۰	۱۰۱۵۰۵	۱۱۷۲۴۹	۱۷۲۶۴۷	۱۸۶۸۰۹	کل مناطق شهری

برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها(هزار متر مربع)

۲۰/۹	۲۰/۰	۷/۷	-۲۴/۲	۱۳۳۵۳	۱۲۴۰۲	۱۶۳۵۳	۳۲۴۸۹	۳۲۰۲۲	تهران
۳۰/۰	۳۵/۶	-۱۳/۱	-۸/۹	۱۹۱۵۵	۲۲۰۳۵	۲۴۱۸۲	۴۲۲۹۴	۳۹۱۱۲	شهرهای بزرگ
۴۹/۱	۴۴/۴	۱۴/۲	-۱۲/۹	۳۱۴۰۸	۲۷۵۰۸	۳۱۵۸۳	۴۵۷۹۲	۴۵۴۳۸	سایر مناطق شهری
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳/۲	-۱۴/۱	۶۳۹۱۶	۶۱۹۴۶	۷۲۱۱۷	۱۲۰۵۷۵	۱۱۶۵۷۲	کل مناطق شهری

متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان(متر مربع)

		۰/۱	-۴/۵	۱۵۴۱	۱۵۳۹	۱۶۱۰	۱۵۳۶	۱۲۴۸	تهران
		-۷/۱	۲/۰	۷۵۱	۸۰۹	۷۹۳	۸۸۶	۷۷۳	شهرهای بزرگ
		-۵/۱	۰/۸	۳۹۴	۴۱۶	۴۱۲	۴۴۱	۴۱۱	سایر مناطق شهری
		-۸/۰	-۰/۸	۵۶۱	۶۱۰	۶۱۵	۶۹۸	۶۲۴	کل مناطق شهری

ساختمان‌های شروع شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری

سه‌م (درصد)		درصد تغییر		سال					تعداد (دستگاه)
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
تعداد (دستگاه)									
۷/۶	۷/۸	-۱۴/۶	-۴۰/۱	۷۱۷۹	۸۴۰۷	۱۴۰۳۱	۱۷۶۱۱	۲۷۱۰۷	تهران
۳۰/۸	۲۸/۳	-۴/۹	-۳۶/۳	۲۹۰۱۱	۳۰۴۹۲	۴۷۸۴۶	۶۱۹۹۴	۶۲۹۶۰	شهرهای بزرگ
۶۱/۶	۶۴/۰	-۱۵/۹	-۲۷/۹	۵۸۰۴۲	۶۹۰۰۶	۹۵۷۵۴	۱۱۵۴۸۸	۱۳۵۷۴۹	سایر مناطق شهری
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱۲/۷	-۳۱/۵	۹۴۲۳۲	۱۰۷۹۰۵	۱۵۷۶۳۱	۱۹۵۰۹۲	۲۲۵۸۱۷	کل مناطق شهری
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها (هزار متر مربع)									
۱۶/۳	۲۲/۹	-۴۰/۱	-۱۹/۲	۹۴۷۸	۱۵۸۲۷	۱۹۵۹۸	۲۰۶۶۳	۲۷۱۹۴	تهران
۳۸/۲	۳۶/۷	-۱۱/۹	-۳۲/۹	۲۲۳۰۴	۲۵۳۰۴	۳۷۶۸۴	۴۵۰۴۹	۴۱۸۸۰	شهرهای بزرگ
۴۵/۵	۴۰/۴	-۴/۹	-۲۴/۱	۲۶۵۳۳	۲۷۹۰۶	۳۶۷۴۳	۴۲۳۵۱	۴۷۹۰۸	سایر مناطق شهری
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱۵/۵	-۲۶/۶	۵۸۳۱۵	۶۹۰۳۷	۹۴۰۲۵	۱۰۸۰۶۳	۱۱۶۹۸۱	کل مناطق شهری
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان (متر مربع)									
		-۲۹/۸	۳۴/۷	۱۳۲۰	۱۸۸۲	۱۳۹۷	۱۱۷۳	۱۰۰۳	تهران
		-۷/۴	۵/۴	۷۶۹	۸۳۰	۷۸۸	۷۲۷	۶۶۵	شهرهای بزرگ
		۱۳/۰	۵/۴	۴۵۷	۴۰۴	۳۸۴	۳۶۷	۳۵۳	سایر مناطق شهری
		-۳/۳	۷/۳	۶۱۹	۶۴۰	۵۹۶	۵۵۴	۵۱۸	کل مناطق شهری

ساختمان‌های تکمیل شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری

تعداد(دستگاه)	سال		درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
تهران	۱۹۰۱۷	۲۸۵۲۳	۱۸۲۸۵	۱۱۹۸۵	۹۸۸۵	۱۰/۱
شهرهای بزرگ	۵۶۸۷۴	۵۸۶۲۲	۶۰۱۵۳	۴۴۶۶۶	۲۸۵۰۶	۲۹/۱
سایر مناطق شهری	۱۳۰۴۲۳	۱۳۱۳۴۰	۱۱۸۵۰۰	۸۷۷۰۶	۵۹۵۷۲	۶۰/۸
کل مناطق شهری	۲۰۶۳۱۵	۲۱۸۴۸۴	۱۹۶۹۳۸	۱۴۴۳۵۸	۹۷۹۶۳	۱۰۰/۰
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها(هزار متر مربع)						
تهران	۱۸۹۹۴	۲۷۱۳۸	۲۰۱۲۵	۱۴۴۱۱	۱۳۹۱۳	۲۲/۰
شهرهای بزرگ	۳۴۲۳۳	۴۰۴۱۴	۴۳۰۱۸	۳۶۴۳۹	۲۳۰۲۷	۳۶/۵
سایر مناطق شهری	۵۲۸۳۴	۵۲۳۹۹	۴۴۹۶۰	۳۷۴۵۳	۲۶۲۲۰	۴۱/۵
کل مناطق شهری	۱۰۶۰۶۱	۱۱۹۹۵۱	۱۰۸۱۰۳	۸۸۲۰۴	۶۳۱۶۰	۱۰۰/۰
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان(متر مربع)						
تهران	۹۹۹	۹۵۱	۱۱۰۱	۱۱۹۴	۱۴۰۸	۱۷/۹
شهرهای بزرگ	۶۰۲	۶۸۹	۷۱۵	۸۱۶	۸۰۸	-۱/۰
سایر مناطق شهری	۴۰۵	۳۹۹	۳۷۹	۴۲۷	۴۴۰	۳/۱
کل مناطق شهری	۵۱۴	۵۴۹	۵۴۹	۶۱۱	۶۴۵	۵/۵

شاخص‌های ساختمانی

(۱۳۹۰=۱۰۰)

درصد تغییر	سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		۱۳۹۱
	۹/۲	۱۲/۹	۲۷۰/۲	۲۴۷/۵	۲۱۹/۲	۱۸۲/۸	۱۳۳/۹	شاخص خدمات ساختمانی
	۷/۵	۹/۴	۲۴۱/۰	۲۲۴/۲	۲۰۴/۹	۱۷۳/۴	۱۳۰/۳	شاخص مزد یک روز بنای سفت کار
	۵/۶	۸/۰	۲۵۶/۲	۲۴۲/۶	۲۲۴/۷	۱۹۰/۷	۱۴۴/۰	شاخص مزد یک روز کارگر ساده ساختمانی
	۱۱/۵	۱۴/۴	۲۹۷/۰	۲۶۶/۳	۲۳۲/۸	۱۹۵/۲	۱۴۰/۶	شاخص اجرت نقاش
	۱۱/۹	۱۳/۶	۳۱۰/۴	۲۷۷/۳	۲۴۴/۲	۲۰۶/۰	۱۴۱/۴	شاخص اجرت آسفالت کار
	۹/۷	۱۴/۵	۲۸۲/۴	۲۵۷/۴	۲۲۴/۹	۱۸۰/۱	۱۳۰/۵	شاخص اجرت مقنی
	۷/۰	۱۰/۵	۲۴۴/۰	۲۲۸/۰	۲۰۶/۴	۱۷۱/۳	۱۲۹/۸	شاخص اجرت سیمان کار
	۷/۵	۱۴/۱	۲۵۴/۲	۲۳۶/۶	۲۰۷/۴	۱۶۹/۴	۱۲۵/۵	شاخص اجرت کاشی کار
	۹/۰	۱۱/۵	۲۵۸/۴	۲۳۷/۰	۲۱۲/۵	۱۷۶/۶	۱۳۲/۵	شاخص اجرت گچ کار
	۸/۵	۱۶/۶	۲۵۷/۲	۲۳۷/۱	۲۰۳/۴	۱۷۰/۴	۱۲۸/۸	شاخص اجرت کارگر ماهر لوله کش
	۱۲/۳	۱۶/۰	۳۰۱/۶	۲۶۸/۶	۲۳۱/۶	۱۹۴/۲	۱۳۵/۰	شاخص اجرت کارگر ماهر برق کار
	۵/۲	-۶/۲	۱۹۲/۴	۱۸۲/۹	۱۹۴/۹	۱۸۷/۲	۱۴۷/۵	شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی
	۵/۸	-۱۱/۴	۱۹۲/۴	۱۸۱/۸	۲۰۵/۲	۲۰۶/۰	۱۶۴/۴	شاخص بهای تولیدکننده مصالح فلزی
	۴/۳	۲/۲	۱۹۲/۳	۱۸۴/۴	۱۸۰/۴	۱۶۰/۸	۱۲۳/۸	شاخص بهای تولیدکننده مصالح غیر فلزی

توزیع جمعیت کل کشور برحسب مناطق شهری و روستایی

(هزار نفر)

سهم (درصد)	سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	(۱)۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		۱۳۹۱
	۷۴/۰	۷۲/۸	۵۹۱۴۷	۵۷۳۳۷	۵۶۴۰۸	۵۵۵۰۶	۵۴۶۱۲	مناطق شهری
	۲۶/۰	۲۷/۲	۲۰۷۷۹	۲۱۴۴۶	۲۱۴۴۸	۲۱۴۳۶	۲۱۴۲۶	مناطق روستایی (۲)
	۳۲/۳	۳۱/۴	۲۵۷۹۱	۲۴۷۰۱	۲۳۸۱۸	۲۳۸۳۵	۲۳۴۷۶	جمعیت فعال
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۷۹۹۲۶	۷۸۷۷۳	۷۷۸۵۶	۷۶۹۴۲	۷۶۰۳۸	جمعیت کل کشور

ماخذ: مرکز آمار ایران

۱- مربوط به ارقام سرشماری است و با سال‌های قبل قابل مقایسه نمی‌باشد.

۲- شامل جمعیت غیر ساکن نیز می‌باشد.

جدول شماره ۲۲

میزان حداقل مزد اسمی و واقعی ماهانه

(هزار ریال)

	سال				
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
حداقل مزد اسمی	۳۸۹۷	۴۸۷۱	۶۰۸۹	۷۱۲۴	۸۱۲۲
متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی	۱۳۰/۵	۱۷۵/۹	۲۰۳/۲	۲۲۷/۵	۲۴۸/۰
حداقل مزد واقعی	۲۹۸۶	۲۷۶۹	۲۹۹۶	۳۱۳۲	۳۲۷۵

ماخذ: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

جدول شماره ۲۳

شاخص‌های کیفیت آموزش در ایران (۱)

(نفر)

	درصد تغییر	سال تحصیلی				
		□ ۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۳-۹۴	۱۳۹۲-۹۳	۱۳۹۱-۹۲
دانش آموز به مدرسه	۲/۲	۱۲۲/۱	۱۱۹/۵	۱۱۶/۷	۱۱۶/۶	۱۱۶/۱
دانش آموز به کلاس	۲/۰	۲۳/۲	۲۲/۷	۲۲/۶	۲۲/۱	۲۲/۶
دانش آموز به معلم	۵/۲	۱۷/۸	۱۶/۹	۱۶/۰	۱۵/۴	۱۵/۰

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
 ۱- در محاسبه شاخص‌های کیفیت آموزش، دانش‌آموزان بزرگسال در نظر گرفته نشده‌اند.

جدول شماره ۲۴

دانش‌آموزان مدارس کشور

(هزار نفر)

	سهم (درصد)		درصد تغییر		سال تحصیلی				
	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	□ ۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۳-۹۴	۱۳۹۲-۹۳	۱۳۹۱-۹۲
کودکستان یا آمادگی	۵/۹	۵/۰	۲۱/۶	۲/۳	۸۳۷	۶۸۸	۶۷۳	۵۳۲	۴۵۹
ابتدایی	۵۴/۱	۵۳/۸	۳/۰	۳/۲	۷۶۴۹	۷۴۲۳	۷۱۹۴	۷۰۱۸	۶۸۵۱
راهنمایی تحصیلی (۱)	۲۲/۰	۲۲/۲	۱/۹	۴۹/۲	۳۱۱۲	۳۰۵۴	۲۰۴۸	۲۰۷۱	۲۱۱۳
دبیرستان (۲)	۱۱/۱	۱۱/۲	۱/۴	-۳۸/۲	۱۵۶۵	۱۵۴۴	۲۴۹۶	۲۵۱۱	۲۵۱۰
مدارس فنی و حرفه‌ای	۲/۱	۲/۱	۳/۰	-۳/۱	۲۹۴	۲۸۵	۲۹۵	۳۱۸	۳۲۶
کار و دانش	۲/۳	۲/۹	-۱۷/۸	-۱/۸	۳۳۰	۴۰۱	۴۰۸	۴۵۹	۴۴۲
سایر	۲/۵	۲/۹	-۸/۵	-۱۰/۹	۳۶۰	۳۹۴	۴۴۲	۴۲۴	۴۵۲
جمع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۶	۱/۷	۱۴۱۴۷	۱۳۷۸۹	۱۳۵۵۵	۱۳۳۳۴	۱۳۲۲۸

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
 ۱- از سال تحصیلی ۱۳۹۲-۹۳، به دوره متوسطه اول تغییر نام یافته است.
 ۲- از سال تحصیلی ۱۳۹۴-۹۵، به دوره متوسطه دوم تغییر نام یافته و شامل رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش نمی‌باشد.

جدول شماره ۲۵

تعداد مدارس، کلاس‌ها و کادر آموزشی

	سه‌م (درصد)		درصد تغییر		سال تحصیلی				
	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	□ ۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۳-۹۴	۱۳۹۲-۹۳	۱۳۹۱-۹۲
مدارس									
مناطق شهری	۴۹/۹	۴۹/۲	۲/۱	۰/۹	۵۶۳۱۷	۵۵۱۵۱	۵۴۶۴۱	۵۲۷۸۷	۵۱۸۷۲
مناطق روستایی	۵۰/۱	۵۰/۸	-۰/۷	-۱/۴	۵۶۵۹۱	۵۶۹۷۸	۵۷۷۶۴	۵۷۹۱۸	۵۸۱۶۳
کل کشور	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۰/۷	-۰/۲	۱۱۲۹۰۸	۱۱۲۱۲۹	۱۱۲۴۰۵	۱۱۰۷۰۵	۱۱۰۰۳۵
کلاس‌ها									
مناطق شهری	۷۰/۹	۷۰/۳	۱/۹	۰/۹	۴۲۲۱۰۲	۴۱۴۳۹۹	۴۱۰۵۳۲	۴۰۸۳۲۱	۳۸۷۸۵۲
مناطق روستایی	۲۹/۱	۲۹/۷	-۱/۳	۳/۴	۱۷۲۹۶۱	۱۷۵۱۹۵	۱۶۹۴۲۸	۱۷۵۰۰۲	۱۷۶۲۵۹
کل کشور	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۰/۹	۱/۷	۵۹۵۰۶۳	۵۸۹۵۹۴	۵۷۹۹۶۰	۵۸۳۳۲۳	۵۶۴۱۱۱
کادر آموزشی آموزشگاه‌ها(نفر)									
مناطق شهری	۶۹/۰	۶۹/۶	-۳/۰	-۲/۹	۵۳۵۴۱۵	۵۵۱۹۲۱	۵۶۸۶۶۹	۵۸۴۳۵۶	۵۸۰۰۴۶
مناطق روستایی	۳۱/۰	۳۰/۴	-۰/۲	-۳/۶	۲۴۰۷۷۲	۲۴۱۳۴۱	۲۵۰۴۶۹	۲۵۵۸۷۷	۲۶۹۳۵۸
کل کشور	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۲/۲	-۳/۲	۷۷۶۱۸۷	۷۹۳۲۶۲	۸۱۹۱۳۸	۸۴۰۲۳۳	۸۴۹۴۰۴

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

جدول شماره ۳۶

ترکیب دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی

	□ ۱۳۹۵-۹۶		۱۳۹۴-۹۵	
	کل	روستایی	کل	شهری
ابتدایی	۱۰۰/۰	۲۸/۵	۱۰۰/۰	۲۹/۱
متوسطه اول	۱۰۰/۰	۲۱/۷	۱۰۰/۰	۲۱/۸
متوسطه دوم(۱)	۱۰۰/۰	۱۰/۰	۱۰۰/۰	۹۰/۰
جمع	۱۰۰/۰	۲۳/۲	۱۰۰/۰	۲۳/۴

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- شامل دانش‌آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۷

دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی بر حسب جنس

	درصد تغییر		□ ۱۳۹۵-۹۶		۱۳۹۴-۹۵	
	پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر
ابتدایی	۳/۱	۳/۰	۳۹۳۶/۷	۳۷۱۲/۱	۳۸۱۹/۵	۳۶۰۳/۰
متوسطه اول	۱/۹	۱/۹	۱۶۲۱/۱	۱۴۹۱/۱	۱۵۹۱/۳	۱۴۶۲/۱
متوسطه دوم(۱)	-۲/۸	-۰/۹	۱۰۹۹/۰	۱۰۸۹/۲	۱۱۳۰/۷	۱۰۹۹/۵
جمع	۱/۸	۲/۱	۶۶۵۶/۷	۶۲۹۲/۵	۶۵۴۱/۵	۶۱۶۵/۶

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- شامل دانش‌آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۸

دانش آموزان مدارس غیر دولتی در مقاطع مختلف تحصیلی

(هزار نفر)

سال تحصیلی	درصد تغییر		سهم در کل دانش آموزان (درصد)	
	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵
ابتدایی	۸۵۲/۶	۹۶۱/۶	۱۲/۸	۱۱/۵
متوسطه اول	۲۵۴/۹	۲۷۸/۰	۹/۱	۸/۳
متوسطه دوم (۱)	۲۴۷/۸	۲۴۳/۴	-۱/۸	۱۱/۱
جمع	۱۳۵۵/۲	۱۴۸۳/۰	۹/۴	۱۰/۷

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
۱- شامل دانش آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۹

دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی

(هزار نفر)

سال تحصیلی	درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵
۱۳۹۱-۹۲	۱۷۵/۱	۱۷۴/۸	-۱۶/۰	۴/۳
۱۳۹۲-۹۳	۳۴۵/۸	۳۷۶/۲	-۰/۵	۸/۱
۱۳۹۳-۹۴	۱۳۶۵/۲	۱۵۱۳/۶	-۴/۵	۳۳/۱
۱۳۹۴-۹۵	۳۰۶/۵	۳۰۳/۱	-۵/۴	۶/۲
۱۳۹۵-۹۶	۱۶۴۰/۳	۱۷۳۰/۱۰	-۸/۰	۳۵/۰
۱۳۹۶-۹۷	۱۷۳/۸	۱۶۳/۵	-۱۳/۵	۲/۷
۱۳۹۷-۹۸	۲۱۷/۵	۲۴۳/۲	-۱۴/۲	۶/۱
۱۳۹۸-۹۹	۱۴۳/۶	۱۸۰/۹	-۲۸/۵	۷/۵
۱۳۹۹-۱۴۰۰	۴۳۶۷/۹	۴۶۸۵/۴	-۹/۵	۳/۰
جمع	۴۰۸۳/۰	۴۳۴۸/۴	-۶/۱	۱۰۰/۰

ماخذ: وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری
۱- براساس طبقه‌بندی جدید یونسکو، در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶، تعداد گروه رشته‌های تحصیلی دانشجویان از ۸ به ۱۳ گروه افزایش یافته است. لذا به منظور مقایسه آمار تعداد دانشجویان گروه رشته‌های تحصیلی سال ۱۳۹۵-۹۶ با سالیان گذشته، اطلاعات برخی گروه‌ها تجمع شده است. به همین دلیل، تغییرات تعداد دانشجویان هر گروه رشته تحصیلی باید با احتیاط مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.
۲- در طبقه‌بندی جدید یونسکو، شامل گروه رشته‌های «علوم انسانی و هنر» و «زبان‌های خارجی» می‌باشد.
۳- در طبقه‌بندی جدید یونسکو، شامل گروه رشته‌های تحصیلی «علوم اجتماعی، روزنامه‌نگاری و اطلاعات»، «کسب و کار، اداری و قانون» و «مدیریت و علوم اداری» می‌باشد.
۴- در طبقه‌بندی جدید یونسکو، شامل گروه رشته‌های تحصیلی «فناوری اطلاعات و ارتباطات» و «مهندسی، تولید و ساخت» می‌باشد.
۵- در طبقه‌بندی جدید یونسکو، شامل گروه رشته‌های تحصیلی «خدمات» و «خدمات سلامت» می‌باشد.

جدول شماره ۴۰

دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

(هزار نفر)

سال تحصیلی	درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵	۱۳۹۵-۹۶	۱۳۹۴-۹۵
۱۳۹۱-۹۲	۶۳/۰	۷۷/۳	-۲/۹	۴/۴
۱۳۹۲-۹۳	۵۸۲/۲	۶۴۲/۷	۰/۰	۴۷/۰
۱۳۹۳-۹۴	۹۳/۹	۹۲/۱	-۷/۰	۵/۰
۱۳۹۴-۹۵	۷۰۵/۷	۶۷۸/۶	-۱۱/۶	۳۴/۱
۱۳۹۵-۹۶	۶۴/۶	۵۷/۴	-۱۱/۰	۲/۴
۱۳۹۶-۹۷	۷۲/۹	۸۷/۷	۰/۵	۷/۱
۱۳۹۷-۹۸	۱۵۸۲/۴	۱۶۳۶/۸	-۴/۶	۱۰۰/۰
جمع	۱۵۴۰/۵	۱۶۲۱/۸	-۴/۶	۱۵۴۰/۵

ماخذ: دانشگاه آزاد اسلامی

وضع مالی دولت

(به استثنای درآمدها و پرداخت‌های اختصاصی)

جدول شماره ۴۱

(میلیارد ریال)

سهام (درصد)	درصد تغییر		عملکرد سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	▲۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۹/۹	۱۵/۰	۱۴۵۹۸۷۵/۴	۱۱۲۳۷۴۵/۵	۹۷۷۵۹۳/۷	۷۱۷۳۸۴/۰	۵۶۸۲۰۳/۲	درآمدها
۶۹/۵	۷۰/۵	۲۸/۱	۱۱/۶	۱۰۱۴۷۰۴/۰	۷۹۱۸۹۰/۵	۷۰۹۶۵۱/۹	۴۹۴۲۴۹/۵	۳۹۵۱۶۶/۷	درآمدهای مالیاتی
۳۰/۵	۲۹/۵	۳۴/۱	۲۳/۹	۴۴۵۱۷۱/۵	۳۳۱۸۵۵/۰	۲۶۷۹۴۱/۸	۲۲۳۱۳۴/۵	۱۷۳۰۳۶/۵	سایر درآمدها
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۱/۳	۱۸/۷	۲۰۷۰۱۷۶/۵	۱۷۰۶۸۸۵/۴	۱۴۳۸۳۱۶/۰	۱۱۹۷۶۴۶/۹	۸۸۹۹۹۳/۲	پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری)
-	-	۴/۷	۲۶/۶	-۶۱۰۳۰۱/۱	-۵۸۳۱۳۹/۹	-۴۶۰۷۲۲/۴	-۴۸۰۲۶۲/۹	-۳۲۱۷۹۰/۰	تراز عملیاتی
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰/۳	۶/۶	۷۴۲۷۹۹/۲	۶۷۳۵۷۹/۰	۶۳۱۹۰۷/۲	۶۱۲۰۶۶/۶	۴۲۸۵۲۱/۴	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
۹۹/۵	۹۹/۵	۱۰/۲	۶/۵	۷۳۸۸۱۸/۶	۶۷۰۳۵۴/۳	۶۲۹۲۰۶/۳	۶۰۹۴۰۰/۰	۴۲۵۵۲۶/۵	فروش نفت و فرآورده‌های نفتی
۰/۵	۰/۵	۲۳/۰	۱۹/۴	۳۹۶۵/۰	۳۲۲۴/۶	۲۷۰۰/۹	۲۶۶۶/۶	۲۹۹۴/۹	فروش اموال منقول و غیر منقول
*	۰/۰	θ	θ	۱۵/۶	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	واگذاری طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
-	-	۵۴/۸	-۹/۲	۴۲۰۹۹۳/۶	۲۷۱۹۹۰/۴	۲۹۹۵۰۰/۱	۲۲۰۱۵۷/۲	۱۵۲۲۷۷/۴	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی)
-	-	-۱۹/۹	۲۰/۸	۳۲۱۸۰۵/۶	۴۰۱۵۸۸/۵	۳۳۲۴۰۷/۱	۳۹۱۹۰۹/۴	۲۷۶۲۴۴/۰	خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
-	-	۵۸/۹	۴۱/۵	-۲۸۸۴۹۵/۵	-۱۸۱۵۵۱/۳	-۱۲۸۳۱۵/۲	-۸۸۳۵۳/۵	-۴۵۵۴۶/۰	تراز عملیاتی و سرمایه‌ای (۱)
-	-	۱۸۵/۵	۲۶/۵	۶۲۷۴۰۰/۴	۲۱۹۷۵۳/۶	۱۷۳۷۴۲/۹	۱۴۷۳۲۳/۱	۶۷۶۹۶/۱	واگذاری دارایی‌های مالی
-	-	□	-۱۵/۹	۳۳۸۹۰۴/۹	۳۸۲۰۲/۳	۴۵۴۲۷/۷	۵۸۹۶۹/۶	۲۲۱۵۰/۱	تملک دارایی‌های مالی
-	-	۵۸/۹	۴۱/۵	۲۸۸۴۹۵/۵	۱۸۱۵۵۱/۳	۱۲۸۳۱۵/۲	۸۸۳۵۳/۵	۴۵۵۴۶/۰	خالص واگذاری دارایی‌های مالی

ماخذ: خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی
۱- تراز عملیاتی و سرمایه‌ای دولت از مجموع تراز عملیاتی و خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به دست می‌آید.

درآمدهای مالیاتی دولت
(به استثنای درآمدهای اختصاصی)

جدول شماره ۴۲

(میلیارد ریال)

سهام(درصد)	درصد تغییر		عملکرد سال						
	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۳۱/۳	۳۶/۳	۱۰/۴	۱۹/۸	۳۱۷۴۹۰/۴	۲۸۷۶۳۷/۳	۲۴۰۰۴۷/۵	۱۷۹۹۶۹/۳	۱۶۹۷۰۵/۷	مالیات اشخاص حقوقی
۱۱/۸	۱۱/۴	۳۲/۵	۱۴/۲	۱۲۰۰۷۲/۴	۹۰۶۴۹/۳	۷۹۳۹۲/۸	۵۷۹۹۰/۴	۶۶۳۸۷/۰	اشخاص حقوقی دولتی
۱۹/۵	۲۴/۹	۰/۲	۲۲/۶	۱۹۷۴۱۸/۰	۱۹۶۹۸۸/۰	۱۶۰۶۵۴/۷	۱۲۱۹۷۸/۹	۱۰۳۳۱۸/۶	اشخاص حقوقی غیر دولتی
۱۴/۷	۱۴/۹	۲۷/۰	۲۵/۳	۱۴۹۶۳۱/۹	۱۱۷۸۱۰/۵	۹۴۰۳۷/۸	۷۶۰۶۷/۸	۶۲۶۷۸/۱	مالیات بر درآمد
۹/۹	۹/۹	۲۸/۲	۲۷/۶	۱۰۰۹۱۵/۸	۷۸۷۳۶/۹	۶۱۷۱۲/۷	۴۹۹۳۹/۴	۳۹۴۹۷/۶	حقوق
۳/۹	۴/۰	۲۴/۹	۲۰/۳	۳۹۹۰۳/۲	۳۱۹۴۸/۷	۲۶۵۵۲/۹	۲۱۳۲۴/۰	۱۹۱۴۹/۷	مشاغل
۰/۸	۰/۸	۲۹/۳	۲۷/۵	۷۸۴۶/۷	۶۰۶۹/۰	۴۷۵۸/۲	۳۷۴۵/۶	۳۰۵۱/۲	مستغلات
۰/۱	۰/۱	-۹/۴	۴/۱	۹۵۶/۲	۱۰۵۶/۰	۱۰۱۴/۱	۱۰۵۸/۸	۹۷۹/۷	سایر(۱)
۲/۶	۳/۱	۱۰/۷	-۳/۸	۲۶۷۴۱/۳	۲۴۱۵۳/۲	۲۵۱۱۴/۶	۲۱۸۴۵/۶	۱۵۸۹۴/۰	مالیات بر ثروت
۰/۵	۰/۵	۲۰/۸	۱۵/۲	۴۵۸۸/۴	۳۷۹۷/۸	۳۲۹۷/۰	۲۷۹۱/۰	۲۳۱۸/۳	مالیات بر ارث
۰/۸	۰/۷	۳۰/۷	۱۳/۶	۷۷۴۳/۳	۵۹۲۴/۲	۵۲۱۴/۶	۴۱۲۹/۲	۳۶۱۹/۳	نقل و انتقالات سرقتی
۰/۴	۰/۹	-۴۵/۸	-۲۰/۰	۳۸۵۶/۷	۷۱۱۰/۱	۸۸۸۸/۲	۷۰۶۴/۶	۵۴۴۲/۵	حق تمبیر و اوراق بهادار
۱/۰	۰/۹	۴۴/۱	-۵/۱	۱۰۵۵۲/۸	۷۳۲۱/۱	۷۷۱۴/۷	۷۸۶۰/۸	۴۵۱۳/۹	سایر
۴۸/۷	۵۴/۳	۱۵/۰	۱۹/۶	۴۹۳۸۵۳/۶	۴۲۹۶۰۱/۱	۳۵۹۱۹۹/۹	۲۷۷۸۸۲/۷	۲۴۸۲۷۷/۹	جمع مالیات‌های مستقیم
۱۸/۰	۱۴/۶	۵۸/۳	-۱۳/۴	۱۸۲۹۳۸/۴	۱۱۵۵۴۲/۲	۱۳۳۴۲۵/۶	۸۰۳۹۷/۷	۷۶۴۰۲/۹	مالیات بر واردات
۱۷/۴	۱۳/۸	۶۱/۱	-۱۷/۴	۱۷۶۲۷۱/۶	۱۰۹۴۰۶/۱	۱۳۳۴۲۵/۶	۷۹۹۵۸/۴	۷۶۰۴۸/۸	حقوق ورودی
۰/۷	۰/۸	۸/۶	□	۶۶۶۶/۸	۶۱۳۶/۲	۱۰۰۰/۰	۴۳۹/۴	۳۵۴/۲	سایر(۲)
۳۳/۳	۳۱/۲	۳۶/۹	۱۳/۷	۳۳۷۹۱۳/۰	۲۴۶۷۴۷/۲	۲۱۷۰۲۶/۳	۱۳۵۹۶۹/۱	۷۰۴۸۵/۹	مالیات بر کالاها و خدمات
۵/۲	۴/۱	۶۲/۸	۰/۵	۵۲۶۶۵/۹	۳۲۳۴۱/۴	۳۲۱۸۷/۷	۲۱۴۰۷/۶	۷۳۹۳/۱	فراورده‌های نفتی
۲۲/۲	۲۴/۹	۱۳/۹	۱۸/۲	۲۲۴۸۹۹/۷	۱۹۷۴۱۶/۳	۱۶۷۰۴۰/۳	۱۰۳۲۰۱/۷	۵۴۱۲۸/۸	مالیات بر ارزش افزوده
۰/۳	۰/۳	۲۷/۵	۶/۵	۳۲۹۱/۴	۲۵۸۱/۱	۲۴۲۳/۵	۲۵۸۲/۱	۱۷۸۰/۸	فروش سیگار
۰/۶	۰/۷	۱۱/۴	-۸/۸	۶۱۶۶/۷	۵۵۳۷/۶	۶۰۷۰/۷	۳۷۷۲/۸	۲۴۱۱/۸	نقل و انتقالات اتومبیل
۰/۹	۰/۸	۶۰/۶	-۷/۰	۹۶۲۴/۳	۵۹۹۳/۵	۶۴۴۵/۸	۳۳۵۳/۰	۳۲۳۰/۹	مالیات شماره‌گذاری خودرو
۰/۳	۰/۳	۷/۸	۰/۹	۲۹۵۷/۹	۲۷۴۴/۴	۲۷۱۹/۶	۱۵۷۶/۹	۱۲۴۱/۳	عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور
۳/۸	*	□	-۴/۱	۳۸۳۰۶/۱	۱۳۳/۱	۱۳۸/۸	۷۴/۸	۲۹۹/۲	سایر(۳)
۵۱/۳	۴۵/۷	۴۳/۸	۳/۴	۵۲۰۸۵۰/۴	۳۶۳۲۸۹/۵	۳۵۰۴۵۱/۹	۲۱۶۳۶۶/۸	۱۴۶۸۸۸/۸	جمع مالیات‌های غیر مستقیم
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۸/۱	۱۱/۶	۱۰۱۴۷۰۴/۰	۷۹۱۸۹۰/۵	۷۰۹۶۵۱/۹	۴۹۴۲۴۹/۵	۳۹۵۱۶۶/۷	جمع کل

مأخذ: خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- در سال‌های ۹۵-۱۳۹۲، شامل مالیات موضوع ماده ۱۱۹ برنامه پنجم توسعه کشور می‌باشد.

۲- شامل حقوق ورودی دستگاه‌های اجرایی (جمععی - خرجی) نیز می‌باشد.

۳- شامل ۲ درصد مالیات سایر کالاها، مالیات حق اشتراک تلفن‌های خودکار و مالیات واگذاری تلفن همراه می‌باشد.

جدول شماره ۴۳

سایر درآمدهای دولت
(به استثنای درآمدهای اختصاصی)

(میلیارد ریال)

سهام (درصد)	درصد تغییر		عملکرد سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳		۱۳۹۲
۴۴/۲	۴۰/۴	۴۶/۵	-۱۶/۲	۱۹۶۵۹۵/۳	۱۳۴۱۵۵/۹	۱۶۰۱۷۱/۰	۹۹۱۰۱/۸	۹۷۶۸۶/۷	درآمدهای حاصل از مالکیت دولت
۳۳/۶	۲۶/۵	۷۰/۰	-۲۱/۹	۱۴۹۷۴۲/۹	۸۸۰۹۳/۸	۱۱۲۸۴۶/۲	۵۸۰۳۷/۴	۶۶۱۰۹/۹	سود سهام شرکتهای دولتی
۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۲	بهره وامهای دولت در خارج از کشور
۰/۱	۰/۱	-۱۰/۸	-۴۵/۵	۳۱۹/۰	۳۵۷/۵	۶۵۶/۵	۵۲۷/۴	۳۴۸/۶	درآمدهای حاصل از اجاره
۱۰/۵	۱۳/۸	۱/۸	-۲/۱	۴۶۵۳۳/۴	۴۵۷۰۴/۵	۴۶۶۶۸/۳	۴۰۵۳۷/۰	۳۱۲۲۸/۰	سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت
۱۳/۹	۱۶/۹	۱۰/۳	۱۲/۷	۶۱۹۸۹/۴	۵۶۲۱۴/۲	۴۹۸۸۸/۵	۴۶۲۲۱/۳	۲۷۱۲۵/۶	درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا
۱۳/۸	۱۶/۷	۱۰/۳	۱۲/۹	۶۱۲۹۱/۶	۵۵۵۷۳/۸	۴۹۲۲۹/۰	۴۵۵۵۹/۰	۲۶۸۹۳/۱	درآمد حاصل از خدمات
۷/۱	۹/۳	۱/۸	۱۲/۲	۳۱۴۷۳/۶	۳۰۹۲۹/۸	۲۷۵۷۵/۷	۲۶۵۴۲/۸	۱۳۵۷۶/۱	خدمات قضایی و ثبتی
۰/۳	۰/۵	-۳/۰	۲۴/۵	۱۵۳۱/۷	۱۵۷۸/۸	۱۲۶۸/۰	۱۱۳۹/۰	۹۴۶/۱	خدمات آموزشی و فرهنگی
*	*	۱۵/۴	۱۶/۲	۱۵۶/۷	۱۳۵/۸	۱۱۶/۹	۳۴۴۰/۶	۳۰۸۴/۲	خدمات کشاورزی، صنعتی و معدنی
۶/۳	۶/۹	۲۲/۷	۱۳/۱	۲۸۱۲۹/۶	۲۲۹۲۹/۳	۲۰۲۷۸/۳	۱۴۴۳۶/۶	۷۶۱۹/۵	سایر
۰/۲	۰/۲	۹/۰	-۱/۴	۶۹۷/۸	۶۴۰/۵	۶۴۹/۵	۶۶۲/۳	۲۳۲/۵	درآمدهای حاصل از فروش کالاها
۱۰/۱	۱۵/۸	-۱۴/۰	۱۴۲/۷	۴۴۹۶۱/۸	۵۲۳۰۴/۲	۲۱۵۵۴/۲	۱۷۸۹۲/۸	۱۱۷۶۴/۰	درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات
۴/۳	۶/۱	-۶/۳	۱۳/۳	۱۸۹۷۴/۲	۲۰۲۴۰/۵	۱۷۸۶۳/۹	۱۳۹۱۸/۶	۸۴۱۱/۲	جرایم رانندگی
۰/۱	۰/۲	-۱۸/۷	-۴۶/۳	۴۶۵/۷	۵۷۲/۶	۱۰۶۶/۴	۹۱۷/۵	۵۷۶/۹	درآمدهای حاصل از مبارزه با مواد مخدر
*	*	۸/۶	-۴/۷	۹۶/۴	۸۸/۷	۹۳/۱	۷۳/۸	۵۸/۱	جرایم و مجازاتهای موضوع قانون کار، ورود و اقامت غیر مجاز
۵/۷	۹/۵	-۱۹/۰	□	۲۵۴۲۵/۶	۳۱۴۰۲/۴	۲۵۳۰/۸	۲۹۸۳/۰	۲۷۱۷/۸	سایر
۳۱/۸	۲۶/۹	۵۸/۸	۱۴۵/۵	۱۴۱۶۳۴/۹	۸۹۱۸۰/۷	۳۶۳۲۸/۱	۵۹۹۱۸/۵	۳۶۴۶۰/۲	درآمدهای متفرقه
*	*	-۴۴/۸	-۳۹/۱	۴۶/۶	۸۴/۴	۱۳۸/۷	۱۱۱/۹	۲۱۱/۰	درآمد حاصل از حق اشتراک اراضی
*	*	-۳/۸	۲۲/۶	۱۲۸/۳	۱۳۳/۳	۱۰۸/۷	۸۵/۰	۱۰۶/۲	درآمد حاصل از اجرای قانون ایمنی راهها و راه آهن
۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۳۲۵۷۷/۲	۳۷۱/۹	مابهالتفاوت نرخ فروش ارز حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی
۳۱/۸	۲۶/۸	۵۹/۰	۱۴۶/۶	۱۴۱۴۵۰/۰	۸۸۹۶۳/۰	۳۶۰۸۰/۷	۲۷۱۴۴/۴	۳۵۷۷۱/۷	سایر
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳۴/۱	۲۳/۹	۴۴۵۱۷۱/۵	۳۳۱۸۵۵/۰	۲۶۷۹۴۱/۸	۲۲۳۱۳۴/۵	۱۷۳۰۳۶/۵	جمع کل

ماخذ: خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی

واگذاری و تملک دارایی‌های مالی

(میلیارد ریال)

سهام (درصد)		درصد تغییر		عملکرد سال					
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	▲۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۸۵/۵	۲۶/۵	۶۲۷۴۰۰/۴	۲۱۹۷۵۳/۶	۱۷۳۷۴۲/۹	۱۴۷۳۲۳/۱	۶۷۶۹۶/۱	واگذاری دارایی‌های مالی
۰/۰	*	-۱۰۰/۰	-۹۵/۵	۰/۰	۳۰/۵	۶۷۱/۵	۱۵۴۱/۶	۱۱۳۵/۳	استفاده از منابع خارجی
۰/۰	۰/۰	θ	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۶۷۱/۵	۱۵۴۱/۶	۱۱۳۲/۸	استفاده از تسهیلات خارجی
۰/۰	۰/۰	θ	θ	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۸۲/۵	وصولی از محل تسهیلات بانک جهانی
۰/۰	۰/۰	θ	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۶۷۱/۵	۱۵۴۱/۶	۹۵۰/۳	وصولی از محل سایر بانک‌ها و منابع خارجی
۰/۰	*	-۱۰۰/۰	□	۰/۰	۳۰/۵	—	۰/۰	۲/۵	دریافت اصل وام‌های خارجی دولت
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۸۵/۵	۲۷/۰	۶۲۷۴۰۰/۴	۲۱۹۷۲۳/۲	۱۷۳۰۷۱/۴	۱۴۵۷۸۱/۵	۶۶۵۶۰/۸	استفاده از منابع داخلی
۸۵/۷	۴۷/۸	۴۱۱/۶	□	۵۳۷۵۷۱/۵	۱۰۵۰۷۵/۰	۹۶۴۷/۰	۰/۰	۰/۰	فروش اوراق مالی اسلامی
۱۲/۵	۴۵/۳	-۲۱/۲	-۳۵/۶	۷۸۴۰۰/۴	۹۹۴۳۸/۵	۱۵۴۴۴۵/۴	۱۱۴۴۳۶/۴	۵۱۶۳۹/۴	وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی (۱)
۱۱/۸	۴۱/۸	-۱۹/۳	-۲۱/۶	۷۴۱۱۶/۵	۹۱۸۵۵/۳	۱۱۷۱۸۵/۲	۸۱۴۱۴/۱	۵۱۶۳۶/۹	منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی
۰/۶	۱/۲	۵۶/۴	-۶۴/۶	۳۹۶۷/۳	۲۵۳۶/۶	۷۱۶۹/۰	۳۳۰۲۲/۴	۰/۰	واگذاری سهام شرکت‌های دولتی (جمعی - خرجی)
									اقساط واگذاری شرکت‌های تابعه و وابسته به
*	*	۴۷۱/۴	-۹۹/۸	۲۶۶/۲	۴۶/۶	۳۰۰۹۱/۳	۰/۰	۰/۰	وزارتخانه‌های نفت، نیرو و ...
*	۲/۳	-۹۹/۰	θ	۵۰/۴	۵۰۰۰/۰	۰/۰	۰/۹	۲/۵	سایر
۰/۳	۰/۷	-۱/۲	۳۷/۲	۱۵۸۱/۷	۱۶۰۰/۷	۱۱۶۶/۹	۶۵۰/۲	۵۵۸/۶	منابع حاصل از دریافت وام‌های داخلی دولت
۰/۶	۲/۱	-۱۷/۲	-۴۰/۴	۳۸۵۲/۷	۴۶۵۵/۱	۷۸۱۲/۱	۳۰۶۹۳/۹	۱۴۳۶۲/۸	منابع حاصل از برگشتی سال‌های قبل
۱/۰	۴/۱	-۳۳/۱	θ	۵۹۹۴/۰	۸۹۵۳/۸	۰/۰	۰/۰	۰/۰	منابع حاصل از استفاده از صندوق توسعه ملی
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	□	-۱۵/۹	۳۳۸۹۰۴/۹	۳۸۲۰۲/۳	۴۵۴۲۷/۷	۵۸۹۶۹/۶	۲۲۱۵۰/۱	تملك دارایی‌های مالی
۰/۰	۰/۰	θ	θ	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۸۶۲۴/۷	موجودی حساب درآمد عمومی (حساب شماره ۸۰۰۱)
۱۵/۳	۰/۰	θ	θ	۵۱۴۶۱/۳	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	بازپرداخت سررسید اسناد خزانه اسلامی
۸۴/۸	۱۰۰/۰	□	-۱۵/۹	۲۸۷۴۴۳/۶	۳۸۲۰۲/۳	۴۵۴۲۷/۷	۵۸۹۶۹/۶	۳۵۲۵/۴	سایر
-	-	۵۸/۹	۴۱/۵	۲۸۸۴۹۵/۵	۱۸۱۵۵۱/۳	۱۲۸۳۱۵/۲	۸۸۳۵۳/۵	۴۵۵۴۶/۰	خالص واگذاری دارایی‌های مالی

ماخذ: خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی
 ۱- شامل منابع حاصل از واگذاری معادن و طرح‌های عمرانی می‌باشد.

وزن صادرات گمرکی

(هزار تن)

کالاهای سنتی و کشاورزی	سال		درصد تغییر		سهام (درصد)	
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
میوه‌های تازه و خشک	۱۴۶۴	۱۴۴۳	۱۵۰۸	۱۹۱۴	۲۶۰۹	۲۶۰۹
پسته	۱۲۹	۱۲۱	۱۸۳	۱۳۱	۶۰	۶۰
انگور تازه و کشمش	۱۵۳	۱۴۷	۱۲۹	۱۶۳	۴۳	۴۳
خرما	۱۳۹	۱۴۷	۱۷۱	۲۰۹	۲۲۵	۲۲۵
سیب درختی	۳۹۹	۲۰۶	۴۳۴	۳۲۱	۲۵۹	۲۵۹
فرش دستبافت	۶	۵	۵	۶	۴۱	۴۱
حیوانات زنده	۶	۳	۳۳	۵۱	۹۶	۹۶
سبزیجات و نباتات	۱۵۴۳	۱۱۹۰	۱۹۲۴	۱۹۳۲	۲۳۹۶	۲۳۹۶
زعفران	۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۱	۲۴/۱	۲۴/۱
انواع پوست و چرم	۲۸	۲۶	۲۹	۲۲	۲۲/۲	۲۲/۲
روده	۳	۳	۳	۴	۱۲/۹	۱۲/۹
سایر	۷۱۷	۷۹۶	۹۵۶	۹۱۵	۴۳	۴۳
کلوخه‌های کانی فلزی	۲۱۸۸۳	۲۷۸۸۵	۱۹۹۰۲	۱۴۷۰۲	۲۲۹۵۲	۲۲۹۵۲
کالاهای صنعتی	۴۴۲۸۴	۴۹۷۵۰	۵۶۷۴۴	۵۸۰۸۸	۸۲۹۷۴	۸۲۹۷۴
فراآورده‌های حاصل از نفت و گاز	۷۱۲۵	۷۳۵۹	۹۹۵۶	۱۳۴۸۰	۳۰۸۳۳	۳۰۸۳۳
گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی	۲۹۷۶	۳۲۰۸	۵۱۹۱	۷۲۱۳	۱۷۷۸۳	۱۷۷۸۳
نفتالین و سایر مخلوط‌های هیدروکربورهای بودار	۶۷	۱۰۲	۲۰۰	۳۲۷	۴۶۲	۴۶۲
روغن‌های سبک و فراآورده‌ها	۱۲۹۴	۱۰۴۰	۱۱۰۶	۲۲۴۱	۸۶۷۳	۸۶۷۳
چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها	۱۹۰۲	۲۵۵۰	۳۸۴۵	۴۳۲۰	۶۵۰۵	۶۵۰۵
محصولات شیمیایی آلی	۵۲۲۷	۵۱۶۷	۶۶۷۸	۷۱۷۱	۱۲۲۱	۱۲۲۱
هیدروکربورهای حلقوی (بنزن، واکسیلن، تولوئن و ...)	۸۶۴	۸۸۹	۱۳۸۳	۱۷۱۸	۱۸۱۲	۱۸۱۲
متانول (الکل متیلیک) و اتیلن گلیکول	۳۵۱۴	۳۳۳۹	۴۲۵۷	۴۲۸۲	۵۱۱۸	۵۱۱۸
آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها	۳۰۱	۳۱۴	۲۱۲	۱۶۱	۳۳۸	۳۳۸
مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۲۴۱۵	۲۷۳۴	۳۰۳۷	۳۲۰۹	۳۶۱۱	۳۶۱۱
خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی	۱۹۳۲۹	۲۴۱۴۴	۲۴۸۲۴	۲۱۷۰۱	۲۴۲۲۰	۲۴۲۲۰
ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه	۴۰	۳۳	۴۲	۴۴	۴۲	۴۲
وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن	۱۰۹	۷۴	۶۵	۴۹	۳۵	۳۵
محصولات شیمیایی غیر آلی	۱۹۵۷	۱۸۸۹	۲۱۵۷	۲۰۳۶	۱۸۹۰	۱۸۹۰
اکسید و هیدروکسیدهای فلزی	۲۶۷	۱۷۰	۲۴۱	۲۰۸	۱۵۲	۱۵۲
آمونیاک	۴۴۸	۴۴۰	۷۲۳	۶۴۹	۷۳۸	۷۳۸
انواع گوگرد	۹۱۷	۹۱۶	۹۰۸	۸۷۴	۶۳۱	۶۳۱
فرش ماشینی و سایر کف پوش‌ها	۵۴	۶۰	۶۲	۵۴	۵۸	۵۸
زیورآلات و جواهرآلات	—	—	—	—	—	—
صابون، پودر و سایر مواد شوینده	۲۷۰	۲۹۳	۲۸۲	۲۹۰	۳۰۷	۳۰۷
کفش	۲۰	۲۰	۱۸	۱۶	۱۹	۱۹
سایر	۵۵۳۷	۵۱۱۴	۵۵۶۶	۵۵۵۸	۶۸۹۵	۶۸۹۵
کالاهای طبقه‌بندی نشده	۲	۲	۳	۳۶۹	۱	۱
جمع کل	۶۹۹۶۶	۸۱۱۰۳	۸۱۶۳۴	۷۷۵۹۶	۱۱۱۲۳۲	۱۱۱۲۳۲

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

سهام(درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	▲ ۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۱۵/۰	۱۴/۵	۶/۸	-۱۵/۵	۵۵۲۳	۵۱۷۰	۶۱۱۹	۴۵۹۴	۵۵۶۰	کالاهای سنتی و کشاورزی
۶/۱	۶/۱	۶/۱	-۲۲/۰	۲۲۵۷	۲۱۶۸	۲۷۷۹	۲۰۴۸	۲۴۸۲	میوه‌های تازه و خشک
۳/۵	۳/۴	۵/۹	-۲۷/۱	۱۲۷۳	۱۲۰۲	۱۶۴۹	۱۰۸۲	۱۱۳۹	پسته
-۰/۸	-۰/۷	۱۳/۰	-۱/۷	۲۹۶	۲۶۲	۲۶۷	۳۰۸	۳۷۵	انگور تازه و کشمش
-۰/۶	-۰/۷	-۱۰/۵	۳/۰	۲۰۹	۲۳۳	۲۲۶	۱۹۲	۱۸۲	خرما
-۰/۳	-۰/۴	-۱۶/۳	-۲۹/۷	۱۱۰	۱۳۲	۱۸۸	۱۱۲	۳۳۱	سیب درختی
۱/۰	-۰/۸	۲۳/۹	-۱۲/۱	۳۶۰	۲۹۱	۳۳۱	۳۱۵	۴۲۷	فرش دست‌بافت
-۰/۶	-۰/۷	-۶/۵	۵۰/۲	۲۱۹	۲۳۵	۱۵۶	۱۷	۲۸	حیوانات زنده
۱/۷	۲/۱	-۱۷/۸	-۸/۶	۶۱۵	۷۴۸	۸۱۸	۴۹۰	۷۳۳	سبزیجات و نباتات
-۰/۸	-۰/۵	۶۲/۴	-۲۲/۶	۲۸۶	۱۷۶	۲۲۸	۲۰۰	۴۱۹	زعفران
-۰/۲	-۰/۳	-۱۴/۶	-۳۷/۴	۹۰	۱۰۶	۱۶۹	۱۶۲	۲۲۷	انواع پوست و چرم
-۰/۲	-۰/۲	۱۸/۲	-۳۸/۴	۸۵	۷۲	۱۱۷	۱۱۶	۱۱۱	روده
۴/۴	۳/۹	۱۷/۲	-۹/۷	۱۶۱۰	۱۳۷۴	۱۵۲۱	۱۲۴۶	۱۱۳۳	سایر
۳/۰	۲/۰	۵۱/۸	-۴۳/۵	۱۱۰۳	۷۲۷	۱۲۸۷	۱۷۴۹	۱۱۶۹	کلوخه‌های کانی فلزی
۸۱/۷	۷۵/۵	۱۱/۶	-۷/۷	۳۰۰۴	۲۶۸۸۶	۲۹۱۳۲	۲۵۱۲۱	۲۵۱۳۷	کالاهای صنعتی
۲۶/۴	۲۰/۲	۳۴/۶	-۳/۶	۹۶۸۶	۷۱۹۸	۷۴۶۵	۵۴۱۹	۵۱۴۹	فراورده‌های حاصل از نفت و گاز
۱۴/۴	۱۱/۰	۳۵/۲	-۱۱/۸	۵۲۹۶	۳۹۱۶	۴۴۴۱	۲۸۳۳	۲۴۶۲	گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی
-۰/۵	-۰/۴	۲۱/۷	۳۱/۰	۱۸۵	۱۵۲	۱۱۶	۴۲	۲۷	نفتالین و سایر مخلوط‌های هیدروکربورهای بودار
۸/۹	۴/۵	۱۰۱/۶	۴۹/۳	۳۲۵۳	۱۶۱۴	۱۰۸۱	۱۰۲۷	۱۲۵۳	روغن‌های سبک و فرآورده‌ها
۸/۲	۷/۷	۸/۹	-۱/۷	۲۹۹۹	۲۷۵۳	۲۸۰۱	۲۲۴۲	۱۸۰۴	چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها
۱۰/۰	۱۰/۴	-۰/۱	-۱۶/۰	۳۶۸۸	۳۶۹۳	۴۳۹۸	۳۴۸۳	۳۴۳۲	محصولات شیمیایی آلی
۳/۶	۴/۰	-۷/۲	-۱۴/۴	۱۳۳۱	۱۴۳۴	۱۶۷۶	۱۱۳۱	۱۰۴۲	هیدروکربورهای حلقوی (بنزن، واکسیلن‌ها، تولوئن و ...)
۳/۹	۳/۶	۱۲/۰	-۲۷/۲	۱۴۱۷	۱۲۶۵	۱۷۳۹	۱۴۴۳	۱۵۷۴	متانول (الکل متیلیک) و اتیلین گلیکول
۲/۱	۱/۲	۷۷/۷	-۴۱/۱	۷۷۴	۴۳۶	۷۳۹	۹۱۱	۹۱۷	آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها
۱۳/۵	۱۳/۳	۴/۱	-۶/۵	۴۹۴۰	۴۷۴۴	۵۰۷۵	۴۳۲۰	۳۶۴۳	مواد پلاستیکی و اشپای ساخته شده از این مواد
۳/۷	۴/۹	-۲۰/۸	-۸/۹	۱۳۷۶	۱۷۳۷	۱۹۰۶	۲۱۱۵	۱۸۷۵	خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی
-۰/۵	-۰/۵	-۵/۹	-۵/۳	۱۶۸	۱۷۹	۱۸۹	۱۶۰	۱۸۰	ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه
-۰/۴	-۰/۶	-۲۷/۱	-۲۹/۷	۱۵۳	۲۱۰	۲۹۸	۳۲۶	۵۵۷	وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن
۱/۱	۱/۵	-۲۱/۱	-۱۷/۳	۴۱۶	۵۲۷	۶۳۸	۵۰۶	۵۶۱	محصولات شیمیایی غیر آلی
-۰/۲	-۰/۲	-۱/۵	-۲۳/۲	۷۷	۷۹	۱۰۲	۸۴	۱۰۶	اکسید و هیدروکسیدهای فلزی
-۰/۵	-۰/۸	-۲۶/۲	-۲۵/۰	۱۹۹	۲۷۰	۳۶۰	۲۲۴	۲۳۰	آمونیاک
-۰/۱	-۰/۳	-۵۴/۸	*	۴۹	۱۰۷	۱۰۷	۱۳۱	۱۵۱	انواع گوگرد
-۰/۹	۱/۰	-۵/۲	-۳/۳	۳۳۳	۳۵۱	۳۶۳	۳۴۲	۳۹۳	فرش ماشینی و سایر کف‌پوش‌ها
*	*	۳/۶	-۹۶/۷	۱	۱	۲۸	۵۷	۶۲۳	زیورآلات و جواهرآلات
-۰/۶	-۰/۶	۴/۷	۳/۴	۲۲۷	۲۱۷	۲۱۰	۲۲۱	۲۰۶	صابون، پودر و سایر مواد شوینده
-۰/۳	-۰/۳	۱/۳	-۱۳/۳	۱۰۱	۱۰۰	۱۱۵	۱۱۸	۱۳۰	کفش
۱۴/۰	۱۳/۳	۸/۵	-۳/۴	۵۱۴۲	۴۷۴۰	۴۹۰۷	۴۸۹۹	۵۶۶۸	سایر
-۰/۳	۷/۹	-۹۶/۷	□	۹۳	۲۸۲۷	۱۷	۸۹	۷۰۰	کالاهای طبقه‌بندی نشده
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳/۱	-۲/۶	۳۶۷۲۳	۳۵۶۰۹	۳۶۵۵۵	۳۱۵۵۲	۳۲۵۶۷	جمع کل

وزن واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا

(هزار تن)

سهم(درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۵	۱۳۹۴ ▲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱		
۴۲/۲	۴۴/۶	-۹/۹	-۲۶/۳	۱۴۱۰۹	۱۵۶۶۰	۲۱۲۳۸	۱۶۲۲۸	۲۰۱۰۷	مواد غذایی و حیوانات زنده
۰/۲	۰/۲	-۱/۹	۸/۷	۵۷	۵۸	۵۴	۷۱	۸۴	لبنیات و تخم‌مرغ
۳۰/۶	۳۴/۵	-۱۵/۹	-۲۸/۳	۱۰۲۰۴	۱۲۱۳۹	۱۶۹۲۸	۱۰۶۲۷	۱۴۶۲۷	غلات و فرآورده‌های آن
۲/۱	۱/۶	۲۵/۶	-۳۵/۴	۷۰۰	۵۵۷	۸۶۳	۱۶۰۹	۱۷۰۸	شکر و فرآورده‌های آن و عسل
۰/۴	۰/۳	۱۴/۴	۵/۷	۱۲۳	۱۰۸	۱۰۲	۱۱۹	۱۰۵	قهوه، چای، کاکائو، ادویه‌جات و سایر محصولات مشابه
۲/۹	۲/۶	۷/۴	۴۳/۱	۹۸۴	۹۱۷	۶۴۱	۶۵۹	۶۲۱	میوه‌ها و سبزی‌ها
۶/۱	۵/۴	۸/۴	-۲۹/۰	۲۰۴۱	۱۸۸۲	۲۶۵۱	۳۱۴۳	۲۹۶۲	سایر
۰/۲	۰/۱	۲۹/۴	۳/۵	۵۹	۴۶	۴۴	۵۰	۸۷	نوشابه‌ها و دخانیات
۱۲/۸	۱۲/۳	-۰/۷	-۷/۶	۴۲۸۸	۴۳۱۷	۴۶۷۴	۲۰۵۸	۱۵۱۶	مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی
۰/۳	۰/۳	۵/۷	-۵/۷	۹۶	۹۱	۹۶	۱۱۱	۹۳	کائوچوی خام
۰/۸	۰/۵	۳۴/۰	-۸/۳	۲۵۶	۱۹۱	۲۰۹	۲۲۳	۲۳۰	الیاف نساجی ذکر نشده
۰/۸	۱/۱	-۲۷/۹	۸۹/۳	۲۶۹	۳۷۳	۱۹۷	۲۴۷	۲۲۱	انواع کودهای خام و مواد معدنی
۱۱/۰	۱۰/۴	۰/۱	-۱۲/۲	۳۶۶۶	۳۶۶۱	۴۱۷۲	۱۴۷۶	۹۷۲	سایر
۶/۴	۵/۲	۱۷/۰	-۲۲/۴	۲۱۳۲	۱۸۲۲	۲۳۴۹	۲۱۸۵	۲۰۵۸	مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن
۳/۰	۳/۲	-۹/۹	-۲۲/۳	۱۰۱۲	۱۱۲۴	۱۴۴۶	۱۶۳۹	۱۶۱۵	روغن‌های گیاهی و حیوانی
۳/۰	۳/۲	-۹/۹	-۲۲/۳	۱۰۱۱	۱۱۲۳	۱۴۴۵	۱۶۳۸	۱۶۱۴	روغن‌های گیاهی
*	*	۱۶/۰	-۱۸/۰	۱	۱	۱	۱	۲	سایر
۶/۴	۶/۰	۲/۴	-۱۴/۷	۲۱۵۲	۲۱۰۲	۲۴۶۳	۲۴۲۶	۲۰۰۲	مواد شیمیایی
۲/۳	۲/۰	۵/۴	-۰/۶	۷۵۷	۷۱۸	۷۲۲	۷۸۴	۶۲۶	مواد و ترکیبات شیمیایی
۰/۳	۰/۲	۲۷/۴	۲/۱	۱۰۳	۸۱	۷۹	۸۳	۷۴	موادی که در رنگرزی و دباغی به کار می‌رود
۰/۱	۰/۱	۶۱/۵	-۲۶/۹	۳۳	۲۱	۲۸	۲۹	۲۵	محصولات پزشکی و دارویی
۲/۵	۲/۱	۱۱/۲	۵/۴	۸۳۷	۷۵۲	۷۱۴	۷۰۹	۸۹۹	مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ‌های مصنوعی
۰/۷	۰/۶	۱۵/۴	-۱۷/۱	۲۲۵	۱۹۵	۲۳۵	۲۳۵	۲۳۲	مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده
۰/۶	۱/۰	-۴۱/۰	-۵۱/۰	۱۹۸	۳۳۵	۶۸۴	۵۸۶	۱۴۷	سایر
۲۲/۵	۲۳/۲	-۷/۵	-۳/۲	۷۵۳۰	۸۱۳۹	۸۴۰۴	۷۲۹۲	۱۰۱۲۳	کالاهایی که طبقه‌بندی آنها برحسب ماده به کار رفته در آنها صورت گرفته است
۲/۹	۲/۸	-۱/۴	-۱/۷	۹۷۳	۹۸۷	۱۰۰۴	۱۲۷۱	۹۴۲	کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آنها
۱/۱	۰/۸	۳۵/۰	-۱۰/۷	۳۷۴	۲۷۷	۳۱۰	۳۲۳	۲۵۲	انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته آن
۱/۳	۱/۱	۸/۵	-۱۶/۶	۴۲۹	۳۹۵	۴۷۴	۲۷۲	۵۰۷	کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی
۱۲/۱	۱۳/۸	-۱۶/۴	-۲/۱	۴۰۵۳	۴۸۴۶	۴۹۵۰	۳۹۷۷	۶۹۲۷	آهن و فولاد
۵/۱	۴/۶	۴/۱	-۱/۹	۱۷۰۱	۱۶۳۴	۱۶۶۶	۱۴۴۹	۱۴۹۶	سایر
۵/۸	۵/۰	۹/۲	-۲۰/۵	۱۹۲۹	۱۷۶۶	۲۲۲۱	۱۶۱۱	۱۷۷۷	ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل
۲/۹	۲/۸	-۱/۵	-۱/۴/۹	۹۶۱	۹۷۵	۱۱۴۷	۷۷۳	۸۸۸	ماشین‌آلات غیر الکتریکی
۱/۱	۰/۹	۸/۳	-۲۱/۳	۳۵۷	۳۳۰	۴۱۹	۴۳۱	۴۴۲	ماشین‌آلات، دستگاه‌ها و ابزارهای الکتریکی
۱/۸	۱/۳	۳۲/۴	-۲۹/۶	۶۱۰	۴۶۱	۶۵۵	۴۰۸	۴۴۷	وسایل حمل و نقل
۰/۵	۰/۴	۱۶/۹	-۹/۴	۱۸۲	۱۵۶	۱۷۲	۱۲۸	۱۸۹	کالاهای ساخته شده متفرقه
۰/۱	۰/۱	۰/۵	-۱/۷	۳۶	۳۶	۳۶	۳۱	۳۶	لوازم علمی و حرفه‌ای
۰/۴	۰/۳	۱۷/۵	-۵/۹	۱۱۷	۱۰۰	۱۰۶	۷۶	۹۴	اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده
۰/۱	۰/۱	۴۳/۰	-۳۱/۵	۲۹	۲۰	۳۰	۲۲	۵۹	سایر
*	۰/۱	-۷۱/۸	۳۷۸/۱	۶	۲۱	۴	۶۶	۶	کالاهایی که براساس نوع طبقه‌بندی نشده‌اند
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۵/۰	-۱۸/۳	۳۳۲۹۹	۳۵۱۵۲	۴۳۰۱۶	۳۳۶۸۴	۳۹۴۸۱	جمع کل

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

سهم(درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	▲۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
۱۴/۵	۱۶/۲	-۵/۸	-۳۳/۳	۶۳۴۵	۶۷۳۳	۱۰۰۹۱	۱۰۶۳۲	۱۱۵۱۷	مواد غذایی و حیوانات زنده
۰/۶	۰/۶	-۰/۳	-۸/۵	۲۵۴	۲۵۵	۲۷۹	۳۶۹	۳۶۶	لبنیات و تخم‌مرغ
۶/۴	۸/۳	-۱۹/۰	-۴۴/۴	۲۸۰۶	۳۴۶۳	۶۲۲۹	۵۵۵۳	۶۳۷۰	غلات و فرآورده‌های آن
۰/۸	۰/۵	۷۳/۰	-۵۰/۷	۳۵۰	۲۰۲	۴۱۰	۸۶۴	۱۱۰۴	شکر و فرآورده‌های آن و عسل
۱/۰	۱/۰	۱۲/۳	-۰/۴	۴۴۵	۳۹۶	۳۹۸	۴۸۳	۴۰۶	قهوه، چای، کاکائو، ادویه‌جات و سایر محصولات مشابه
۱/۹	۱/۹	۶/۱	۳۱/۶	۸۴۷	۷۹۹	۶۰۷	۶۶۲	۴۹۹	میوه‌ها و سبزی‌ها
۳/۸	۳/۹	۱/۵	-۲۵/۴	۱۶۴۲	۱۶۱۸	۲۱۶۸	۲۷۰۲	۲۷۴۲	سایر
۰/۷	۰/۶	۲۷/۸	-۳/۳	۳۰۵	۲۳۹	۲۴۷	۲۹۰	۲۸۹	نوشابه‌ها و دخانیات
۵/۹	۵/۷	۹/۲	۱/۱	۲۵۷۹	۲۳۶۳	۲۳۳۸	۲۱۱۰	۱۸۰۵	مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی
۰/۴	۰/۴	۰/۸	-۲۷/۷	۱۶۱	۱۶۰	۲۲۱	۳۵۳	۳۴۵	کائوچوی خام
۱/۱	۱/۰	۲۲/۲	-۲۵/۹	۴۸۹	۴۰۰	۵۴۰	۶۰۸	۶۳۶	الیاف نساجی ذکر نشده
۰/۲	۰/۲	-۱۲/۰	۱۰/۳	۸۵	۸۵	۷۷	۹۹	۹۵	انواع کودهای خام و مواد معدنی
۴/۲	۴/۱	۸/۰	۱۴/۵	۱۸۵۴	۱۷۱۸	۱۵۰۰	۱۰۵۱	۷۲۸	سایر
۲/۳	۲/۲	۱۳/۶	-۴۹/۴	۱۰۱۸	۸۹۶	۱۷۷۰	۱۶۰۰	۱۵۳۸	مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن
۲/۰	۲/۴	-۱۱/۰	-۳۲/۵	۸۷۷	۹۸۵	۱۴۵۸	۱۸۵۰	۲۰۴۱	روغن‌های گیاهی و حیوانی
۲/۰	۲/۴	-۱۱/۰	-۳۲/۵	۸۷۳	۹۸۰	۱۴۵۳	۱۸۴۴	۲۰۳۵	روغن‌های گیاهی
*	*	-۵/۰	-۱۲/۷	۴	۴	۵	۶	۵	سایر
۱۳/۸	۱۴/۱	۲/۹	-۱۷/۳	۶۰۱۶	۵۸۴۹	۷۰۶۹	۷۲۸۱	۶۷۷۳	مواد شیمیایی
۲/۹	۳/۱	-۲/۱	-۱۶/۹	۱۲۴۶	۱۲۷۲	۱۵۳۱	۱۵۷۴	۱۴۴۴	مواد و ترکیبات شیمیایی
۰/۷	۰/۷	۱۷/۴	-۱۳/۵	۳۲۸	۲۷۹	۳۲۲	۳۱۹	۲۹۸	موادی که در رنگرزی و دباغی به کار می‌رود
۳/۸	۴/۰	۰/۶	-۹/۸	۱۶۶۷	۱۶۵۸	۱۸۳۸	۲۱۳۱	۱۷۵۱	محصولات پزشکی و دارویی
۳/۳	۳/۶	-۱/۷	-۱۶/۳	۱۴۵۹	۱۴۸۴	۱۷۷۲	۱۸۱۹	۲۰۸۲	مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ‌های مصنوعی
۱/۸	۱/۵	۲۱/۴	-۲۹/۲	۷۷۴	۶۳۸	۹۰۱	۸۱۱	۸۳۲	مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده
۱/۲	۱/۲	۴/۵	-۲۶/۳	۵۴۲	۵۱۹	۷۰۴	۶۲۶	۳۶۵	سایر
۱۵/۸	۱۶/۹	-۱/۲	-۲۱/۵	۶۹۳۲	۷۰۰۳	۸۹۱۵	۸۳۳۱	۱۰۶۳۱	کالاهایی که طبقه‌بندی آنها برحسب ماده به کار رفته در آنها
۲/۲	۲/۴	-۲/۸	-۱۵/۴	۹۵۹	۹۸۶	۱۱۶۵	۱۴۷۵	۱۲۱۲	صورت گرفته است
۲/۲	۱/۶	۴۶/۱	-۱۸/۸	۹۵۴	۶۵۳	۸۰۴	۸۴۹	۶۴۲	کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آنها
۱/۳	۱/۰	۳۴/۸	-۲۱/۷	۵۷۵	۴۲۷	۵۴۵	۴۷۰	۵۴۰	انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته آن
۵/۷	۷/۴	-۱۸/۸	-۲۶/۶	۲۵۰۹	۳۰۸۹	۴۲۱۰	۳۶۸۴	۶۱۲۱	کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی
۴/۴	۴/۵	۴/۱	-۱۵/۶	۱۹۲۵	۱۸۴۹	۲۱۹۱	۱۸۵۲	۳۱۱۵	آهن و فولاد
۴۰/۵	۳۶/۳	۱۷/۳	-۲۴/۳	۱۷۷۰۴	۱۵۰۹۰	۱۹۹۳۵	۱۵۶۷۱	۱۶۲۷۱	سایر
۱۶/۸	۱۷/۷	-۰/۷	-۱۸/۳	۷۳۲۱	۷۳۷۲	۹۰۲۰	۷۲۶۰	۷۵۷۹	ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل
۱۱/۵	۹/۰	۳۴/۲	-۲۷/۴	۵۰۳۴	۳۷۵۱	۵۱۶۷	۴۹۲۷	۴۸۴۵	ماشین‌آلات، دستگاه‌ها و ابزارهای الکتریکی
۱۲/۲	۹/۶	۳۴/۸	-۳۱/۰	۵۳۵۰	۳۹۶۸	۵۷۴۷	۳۴۴۴	۳۸۴۷	وسایل حمل و نقل
۴/۰	۳/۵	۲۰/۵	-۷/۷	۱۷۳۸	۱۴۴۲	۱۵۶۲	۱۵۷۱	۱۵۳۶	کالاهای ساخته شده متفرقه
۲/۱	۲/۰	۹/۲	-۳/۶	۹۲۴	۸۴۶	۸۷۷	۸۱۲	۷۴۵	لوازم علمی و حرفه‌ای
۱/۶	۱/۳	۲۷/۱	-۱۱/۴	۶۸۰	۵۳۵	۶۰۴	۶۰۹	۵۹۹	اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده
۰/۳	۰/۱	۱۱۹/۲	-۲۳/۹	۱۳۵	۶۲	۸۱	۱۴۹	۱۹۳	سایر
۰/۴	۲/۳	-۸۰/۹	۴۰۸/۲	۱۷۹	۹۴۰	۱۸۵	۳۷۴	۱۰۴۹	کالاهایی که براساس نوع طبقه‌بندی نشده‌اند
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵/۲	-۲۲/۵	۴۳۶۸۴	۴۱۵۳۹	۵۳۵۶۹	۴۹۷۰۹	۵۳۴۵۱	جمع کل

موازنه پرداخت‌ها

(میلیون دلار)

درصد تغییر	سال			سال				
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	□۱۳۹۵	▲۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		۱۳۹۱
☒	-۹۰/۹		۱۶۳۸۸	۱۲۳۷	۱۳۵۷۱	۲۵۱۰۵	۲۳۳۶۲	حساب جاری
	۳۱/۱	-۲۶/۲	-۳۷۹۷۶	-۲۸۹۷۲	-۳۹۲۳۹	-۳۶۱۷۳	-۴۲۰۶۹	حساب جاری غیر نفتی
	۲۸۹/۳	-۷۰/۴	۲۰۸۴۳	۵۳۵۴	۱۸۰۶۰	۲۹۳۳۶	۲۸۵۶۳	حساب کالا
	۳۳/۳	-۲۹/۲	۸۳۹۷۸	۶۲۹۹۵	۸۸۹۷۶	۹۲۹۱۰	۹۷۲۹۶	صادرات کالا(فوب)
	۷۵/۱	-۴۲/۵	۵۵۷۵۲	۳۱۸۴۸	۵۵۴۰۶	۶۴۵۴۰	۶۸۰۸۳	صادرات نفتی(۱)
	-۹/۴	-۷/۲	۲۸۲۲۶	۳۱۱۴۷	۳۳۵۶۹	۲۸۳۶۹	۲۹۲۱۳	صادرات غیر نفتی
	۹/۵	-۱۸/۷	۶۳۱۳۵	۵۷۶۴۱	۷۰۹۱۵	۶۳۵۸۴	۶۸۷۳۴	واردات کالا(فوب)
	-۱۵/۳	-۳۶/۹	۱۳۸۸	۱۶۳۹	۲۵۹۷	۳۲۶۳	۲۶۵۲	گاز و فرآورده‌های نفتی(۲)
	۱۰/۳	-۱۸/۰	۶۱۷۴۷	۵۶۰۰۳	۶۸۳۱۸	۶۰۳۲۱	۶۶۰۸۲	سایر کالاها
	۲۴/۲	-۳۰/۴	-۵۹۴۱	-۴۷۸۵	-۶۸۷۷	-۶۸۲۰	-۷۳۵۹	حساب خدمات
	-۹/۲	۴/۹	۱۰۰۶۰	۱۱۰۸۵	۱۰۵۷۲	۹۳۷۴	۸۴۸۳	صادرات خدمات
	-۴/۵	-۱۴/۹	۳۷۵۴	۳۹۳۰	۴۶۱۷	۳۷۱۷	۳۳۹۱	حمل و نقل
	-۴۷/۶	۷/۶	۲۰۱	۳۸۳	۳۵۶	۲۵۲	۱۳۸	مسافر
	۶/۷	-۲۰/۷	۳۲۹۵	۳۰۸۷	۳۸۹۵	۳۱۸۳	۲۹۹۴	بار
	-۴۳/۹	۲۵/۷	۲۵۸	۴۶۰	۳۶۶	۲۸۲	۲۵۸	سایر
	-۱۵/۴	۱۴/۳	۳۷۱۳	۴۳۸۸	۳۸۴۱	۳۰۵۴	۲۳۴۵	مسافرت
	-۱۵/۲	۲۰/۵	۶۹۰	۸۱۴	۶۷۵	۵۵۶	۴۹۳	تجاری
	-۱۵/۴	۱۲/۹	۳۰۲۳	۳۵۷۵	۳۱۶۶	۲۴۹۷	۱۸۵۲	شخصی
	-۵۲/۷	۱۱۱/۴	۵۸	۱۲۲	۵۸	۷۵	۶۲	خدمات ارتباطی
	۸/۸	۷۳/۵	۱۳۹۷	۱۲۸۴	۷۴۰	۱۵۱۴	۱۶۴۷	خدمات ساختمانی
	-۲۱/۳	-۷/۳	۴۴	۵۵	۶۰	۴۷	۴۶	خدمات بیمه
	-۳/۰	-۲/۶	۱۰۴	۱۰۷	۱۱۰	۹۵	۹۸	خدمات مالی(بجز بیمه)
	-۶۸/۲	۵۴/۸	۱۰۷	۳۳۸	۲۱۸	۱۲۶	۱۰۶	خدمات کامپیوتری و اطلاعاتی
	-۳/۰	-۲/۶	۱۲	۱۲	۱۳	۱۱	۱۱	مالکیت معنوی و حق امتیازها
	-۳/۰	-۲/۶	۳۹۵	۴۰۸	۴۱۹	۳۶۱	۳۷۳	سایر خدمات تجاری
	-۳/۰	-۲/۶	۱۹۰	۱۹۶	۲۰۱	۱۷۴	۱۷۹	خدمات شخصی، فرهنگی و تفریحی
	۱۷/۲	-۱۷/۵	۲۸۷	۲۴۵	۲۹۷	۲۰۰	۲۲۶	خدمات دولتی
	۰/۸	-۹/۱	۱۶۰۰۱	۱۵۸۷۰	۱۷۴۵۰	۱۶۱۹۴	۱۵۸۴۳	واردات خدمات
	-۳۵/۱	۳/۴	۲۴۵۳	۳۷۸۱	۳۶۵۶	۲۶۶۷	۲۹۳۰	حمل و نقل
	-۳۱/۶	-۱/۹	۴۵۶	۶۶۶	۶۷۸	۶۲۵	۶۱۰	مسافر
	۱۲/۱	-۴۰/۵	۱۲۲۴	۱۰۹۲	۱۸۳۷	۱۱۲۴	۱۵۱۲	بار

۶۱/۸-	۷۷/۳	۷۷۳	۲۰۲۳	۱۱۴۱	۹۱۹	۸۰۹	سایر
۴/۹	-۴/۹	۹۴۳۷	۸۹۹۲	۹۴۵۲	۸۸۳۹	۷۸۲۵	مسافرت
-۱۸/۲	۲۲/۷	۱۵۸۷	۱۹۴۰	۱۵۸۱	۱۴۷۵	۱۳۸۶	تجاری
۱۱/۳	-۱۰/۴	۷۸۴۹	۷۰۵۲	۷۸۷۱	۷۳۶۴	۶۴۳۹	شخصی
۷/۵	-۶/۹	۱۴۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۸۳	۲۷۵	خدمات ارتباطی
۱۴۶/۲	-۴۷/۹	۱۳۱۵	۵۳۴	۱۰۲۶	۱۶۷۶	۱۶۳۴	خدمات ساختمانی(فنی و مهندسی)
-۲۷/۸	-۲۷/۴	۲۰	۲۸	۳۸	۲۷	۳۰	خدمات بیمه
۵/۲	-۲۲/۵	۳۹۳	۳۷۴	۴۸۲	۴۴۷	۵۸۸	خدمات مالی(بجز بیمه)
۵/۲	-۲۲/۵	۲۷۱	۲۵۸	۳۳۲	۳۰۸	۳۳۱	خدمات کامپیوتری و اطلاعاتی
۵/۲	-۲۲/۵	۱۳۱	۱۲۵	۱۶۱	۱۴۹	۱۶۰	مالکیت معنوی و حق امتیازها
۶/۲	-۲۱/۶	۷۵۴	۷۱۰	۹۰۵	۸۳۳	۸۹۰	سایر خدمات تجاری
۵/۲	-۲۲/۵	۲۱۸	۲۰۸	۲۶۸	۲۴۹	۲۶۷	خدمات شخصی، فرهنگی و تفریحی
۱۸/۸	-۲۶/۰	۸۶۹	۷۳۲	۹۹۰	۸۱۶	۹۱۰	خدمات دولتی
۲۸۵/۱	-۸۶/۹	۹۲۸	۲۴۱	۱۸۴۵	۲۰۳۴	۱۶۴۹	حساب درآمد
۳۰/۴	-۴۴/۱	۲۵۳۶	۱۹۴۶	۳۴۷۸	۳۲۰۹	۳۱۱۲	دریافت
۱۴/۴	-۷/۹	۴۰۴	۳۵۴	۳۸۴	۳۵۱	۳۲۰	جبران خدمات کارگران
۳۳/۹	-۴۸/۵	۲۱۳۲	۱۵۹۲	۳۰۹۴	۲۸۵۸	۲۷۹۳	درآمد سرمایه‌گذاری
-۵/۷	۴/۴	۱۶۰۸	۱۷۰۵	۱۶۳۳	۱۱۷۵	۱۴۶۳	پرداخت
-۱۴/۵	۵۶/۸	۳۹۱	۴۵۸	۲۹۲	۲۹۰	۴۱۷	جبران خدمات کارگران
-۲/۴	-۷/۰	۱۲۱۷	۱۲۴۷	۱۳۴۱	۸۸۶	۱۰۴۶	هزینه سرمایه‌گذاری
۳۰/۶	-۲۱/۴	۵۵۸	۴۲۷	۵۴۳	۵۶۵	۵۰۹	حساب انتقالات جاری
۴/۶	۳/۳	۱۰۰۰	۹۵۶	۹۲۵	۹۱۵	۸۸۵	دریافت
۰/۰	۰	۱	۱	۰	۰	۴	دولت
۴/۶	۳/۳	۱۰۰۰	۹۵۶	۹۲۵	۹۱۵	۸۸۲	سایر بخش‌ها
-۱۶/۴	۳۸/۴	۴۴۳	۵۳۰	۳۸۳	۳۴۹	۳۷۶	پرداخت
۹/۱	-۳/۴	۱۰۹	۱۰۰	۱۰۳	۵۹	۱۰۵	دولت
-۲۲/۳	۵۳/۹	۳۳۴	۴۳۰	۲۷۹	۲۹۰	۲۷۱	سایر بخش‌ها
۰	۰	-۱۰۶۲۲	۱۱۳	-۸۰۰۲	-۲۲۵۱۰	-۲۲۱۶۱	حساب مالی و سرمایه
۶۳/۶	-۳۴/۸	-۷۰۹	-۴۳۳	-۶۶۴	-۵۴۱	-۸۱۵	حساب سرمایه
۰	۰	-۹۹۱۳	۵۴۷	-۷۳۳۷	-۲۱۹۶۹	-۲۱۳۴۶	حساب مالی(۳)
۳۲۷/۰	-۷۵/۸	-۵۷۶۶	-۱۳۵۰	-۵۵۶۹	-۲۵۹۵	-۱۲۰۱	اشتباهات و از قلم افتادگی‌ها

۱- ارزش نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (تعرفه‌های ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) صادر شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، گاز ایران و پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های پتروشیمی و سایرین(گمرکی و غیر گمرکی)
 ۲- ارزش فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (تعرفه‌های ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) وارد شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، گاز ایران و پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و سایرین(گمرکی و غیر گمرکی)
 ۳- شامل تغییرات حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی و دارایی‌های خارجی بانک مرکزی می‌باشد.

جدول شماره ۵۰

خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های سیستم بانکی (۱)

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	مانده در پایان سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲ ^(۲)	۱۳۹۱	
								دارایی‌ها
*	۱۵/۶	۵۸۲۳/۵	۵۸۲۳/۰	۵۰۳۵/۳	۵۰۵۶/۹	۲۲۷۳/۶		دارایی‌های خارجی
۲۶/۴	۱۸/۶	۲۱۹۷/۵	۱۷۳۸/۶	۱۴۶۶/۰	۱۱۰۹/۶	۹۱۰/۴		بدهی بخش دولتی
۲۹/۴	۲۰/۸	۱۸۵۷/۹	۱۴۳۵/۴	۱۱۸۸/۴	۸۸۶/۶	۶۹۹/۰		دولت
۱۲/۰	۹/۲	۳۳۹/۶	۳۰۳/۲	۲۷۷/۶	۲۲۳/۰	۲۱۱/۴		شرکت‌ها و موسسات دولتی
۲۴/۷	۱۶/۷	۹۱۷۷/۲	۷۳۶۲/۲	۶۳۰۹/۱	۵۴۰۸/۲	۴۱۳۹/۰		بدهی بخش غیر دولتی
۸/۲	۳۴/۳	۸۲۹۸/۴	۷۶۶۷/۹	۵۷۰۸/۰	۴۴۷۹/۷	۲۹۹۲/۰		سایر
۱۲/۹	۲۲/۰	۲۵۴۹۶/۶	۲۲۵۹۱/۷	۱۸۵۱۸/۴	۱۶۰۵۴/۳	۱۰۳۱۴/۹		جمع
۱۹/۰	۲۲/۰	۳۲۷۳/۷	۲۷۵۰/۷	۲۲۵۴/۱	۱۸۹۱/۴	۱۳۴۵/۵		اقلام زیر خط
۱۳/۵	۲۲/۰	۲۸۷۷۰/۳	۲۵۳۴۲/۴	۲۰۷۷۲/۶	۱۷۹۴۵/۶	۱۱۶۶۰/۵		جمع دارایی‌ها
								بدهی‌ها
۲۳/۲	۳۰/۰	۱۲۵۳۳/۹	۱۰۱۷۲/۸	۷۸۲۳/۹	۶۳۹۵/۵	۴۶۰۷/۱		نقدینگی
۱۹/۳	۱۳/۲	۱۶۳۰/۳	۱۳۶۷/۰	۱۲۰۷/۶	۱۱۹۶/۰	۱۱۳۶/۸		پول
۲۳/۸	۳۳/۱	۱۰۹۰۳/۶	۸۸۰۵/۸	۶۶۱۶/۳	۵۱۹۹/۵	۳۴۷۰/۳		شبه پول
-۳/۳	-۱۷/۵	۶۱۴/۴	۶۳۵/۵	۷۷۰/۱	۶۲۵/۶	۴۰۷/۷		وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی
-۴/۵	-۱۸/۵	۵۶۶/۷	۵۹۳/۴	۷۲۸/۵	۵۹۴/۱	۳۸۹/۶		دولت
۱۳/۳	۱/۲	۴۷/۷	۴۲/۱	۴۱/۶	۳۱/۵	۱۸/۱		شرکت‌ها و موسسات دولتی
-۱۲/۷	۷/۰	۷۱۷/۲	۸۲۱/۸	۷۶۸/۱	۸۰۰/۱	۵۷۴/۶		حساب سرمایه
-۱/۴	۱۱/۶	۳۳۱۰/۹	۳۳۵۸/۷	۳۰۰۸/۶	۳۰۲۲/۸	۱۳۷۳/۸		وام‌ها و اعتبارات دریافتی از خارج و سپرده‌های ارزی
-۸۴/۰	-۵۲/۸	۰/۴	۲/۵	۵/۳	۳/۰	۱/۵		پیش پرداخت اعتبارات اسنادی بخش دولتی
۹/۵	۲۳/۷	۸۳۱۹/۸	۷۶۰۰/۴	۶۱۴۲/۴	۵۲۰۷/۲	۳۳۵۰/۲		سایر
۱۲/۹	۲۲/۰	۲۵۴۹۶/۶	۲۲۵۹۱/۷	۱۸۵۱۸/۴	۱۶۰۵۴/۳	۱۰۳۱۴/۹		جمع
۱۹/۰	۲۲/۰	۳۲۷۳/۷	۲۷۵۰/۷	۲۲۵۴/۱	۱۸۹۱/۴	۱۳۴۵/۵		اقلام زیر خط
۱۳/۵	۲۲/۰	۲۸۷۷۰/۳	۲۵۳۴۲/۴	۲۰۷۷۲/۶	۱۷۹۴۵/۶	۱۱۶۶۰/۵		جمع بدهی‌ها

۱- شامل شعب خارج بانک‌های تجاری نمی‌باشد.

۲- در سال ۱۳۹۲، آمار ۶ بانک ایران زمین، قرض الحسنه رسالت، خاورمیانه، بین‌المللی کیش، ایران و ونزوئلا و قوامین و ۴ موسسه اعتباری پیشگامان آتی، صالحین، ملل (عسکریه) و کوثر به آمارهای پولی و بانکی کشور اضافه شده است. در ضمن، بانک قرض الحسنه مهر نیز از اسفند ماه ۱۳۹۲ از شمول بانک‌های تخصصی خارج و به طبقه بانک‌های غیر دولتی اضافه شده است.

درصد تغییر		مانده در پایان سال					
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
							دارایی‌ها
-۳/۵	۱۲/۵	۳۳۹۴/۱	۳۵۱۷/۵	۳۱۲۶/۲	۳۰۱۴/۲	۱۲۸۶/۲	دارایی‌های خارجی
۶۳/۷	۱۹/۱	۵۰/۱	۳۰/۶	۲۵/۷	۲۹/۰	۱۸/۸	اسکناس و مسکوک
۱۰/۷	۲۲/۲	۵۷۶/۱	۵۲۰/۳	۴۲۵/۷	۳۴۹/۹	۳۱۴/۳	بدهی بخش دولتی
۱۲/۲	۳۳/۰	۲۷۳/۸	۲۴۴/۱	۱۸۳/۶	۱۵۸/۳	۱۳۱/۶	دولت
۹/۴	۱۴/۱	۳۰۲/۳	۲۷۶/۲	۲۴۲/۱	۱۹۱/۷	۱۸۲/۷	شرکت‌ها و موسسات دولتی
۱۹/۲	-۲/۵	۹۹۶/۹	۸۳۶/۳	۸۵۸/۰	۶۰۲/۶	۴۸۸/۳	بدهی بانک‌ها
۳۳/۸	۸/۸	۲۹/۷	۲۲/۲	۲۰/۴	۱۵/۴	۵۳/۴	سایر
۲/۴	۱۰/۶	۵۰۴۶/۹	۴۹۲۶/۹	۴۴۵۶/۰	۴۰۱۱/۲	۲۱۶۱/۰	جمع
-۱۸/۹	-۲۲/۶	۱۰/۳	۱۲/۷	۱۶/۴	۱۴/۰	۶/۴	اقلام زیر خط
۲/۴	۱۰/۴	۵۰۵۷/۲	۴۹۳۹/۶	۴۴۷۲/۵	۴۰۲۵/۲	۲۱۶۷/۵	جمع دارایی‌ها
							بدهی‌ها
۹/۷	۹/۰	۵۳۵/۱	۴۸۷/۶	۴۴۷/۵	۴۲۰/۹	۳۹۰/۴	اسکناس و مسکوک
۵/۸	۵/۷	۳۹۳/۳	۳۷۱/۹	۳۵۱/۷	۳۳۴/۱	۳۳۰/۲	در دست اشخاص
۷/۸	۲۱/۴	۹۱/۷	۸۵/۱	۷۰/۱	۵۷/۸	۴۱/۴	نزد بانک‌ها
۶۳/۷	۱۹/۱	۵۰/۱	۳۰/۶	۲۵/۷	۲۹/۰	۱۸/۸	نزد بانک مرکزی
۲۲/۰	۲۱/۰	۱۳۱۳/۳	۱۰۷۶/۶	۸۸۹/۷	۷۹۳/۰	۶۰۴/۲	سپرده‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری
۲۳/۰	۱۹/۹	۱۲۵۳/۹	۱۰۱۹/۶	۸۵۰/۴	۶۷۷/۹	۴۹۱/۵	قانونی
۴/۲	۴۵/۰	۵۹/۴	۵۷/۰	۳۹/۳	۱۱۵/۱	۱۱۲/۷	دیداری(۱)
۱۰/۵	-۱۳/۸	۳۷۳/۵	۳۳۸/۱	۳۹۲/۴	۳۱۱/۲	۲۶۸/۳	سپرده‌های بخش دولتی
۱۰/۱	-۱۵/۶	۳۲۵/۸	۲۹۶/۰	۳۵۰/۸	۲۷۹/۷	۲۵۰/۱	دولت
۱۳/۳	۱/۲	۴۷/۷	۴۲/۱	۴۱/۶	۳۱/۵	۱۸/۱	شرکت‌ها و موسسات دولتی
۸/۴	۸/۵	۸۹/۵	۸۲/۶	۷۶/۱	۷۱/۸	۶۶/۸	حساب سرمایه(۲)
-۷/۱	۲/۶	۱۴۶۹/۵	۱۵۸۱/۱	۱۵۴۱/۵	۱۳۳۶/۰	۵۱۷/۰	بدهی‌های ارزی
-۸۴/۰	-۵۲/۸	۰/۴	۲/۵	۵/۳	۳/۰	۱/۵	پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بخش دولتی
-۶/۸	۲۳/۱	۱۲۶۵/۶	۱۳۵۸/۴	۱۱۰۳/۵	۱۰۷۵/۳	۳۱۲/۸	سایر
۲/۴	۱۰/۶	۵۰۴۶/۹	۴۹۲۶/۹	۴۴۵۶/۰	۴۰۱۱/۲	۲۱۶۱/۰	جمع
-۱۸/۹	-۲۲/۶	۱۰/۳	۱۲/۷	۱۶/۴	۱۴/۰	۶/۴	اقلام زیر خط
۲/۴	۱۰/۴	۵۰۵۷/۲	۴۹۳۹/۶	۴۴۷۲/۵	۴۰۲۵/۲	۲۱۶۷/۵	جمع بدهی‌ها

۱- شامل سپرده‌های ارزی دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی نیز می‌باشد. بخشی از سپرده‌های دیداری (سپرده ویژه) که مربوط به رعایت جوانب شرعی انتشار اوراق مشارکت بانک مرکزی است از سپرده‌های دیداری کسر و به سایر بدهی‌ها اضافه شده است.

۲- شامل اندوخته قانونی و احتیاطی نیز می‌باشد.

خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی(۱)

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر		مانده در پایان سال					
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲ ^(۲)	۱۳۹۱	
دارایی‌ها							
۵/۴	۲۰/۸	۲۴۲۹/۴	۲۳۰۵/۵	۱۹۰۹/۱	۲۰۴۲/۷	۹۸۷/۴	دارایی‌های خارجی
۷/۸	۲۱/۴	۹۱/۷	۸۵/۱	۷۰/۱	۵۷/۸	۴۱/۴	اسکناس و مسکوک
۲۲/۰	۲۱/۰	۱۳۱۳/۳	۱۰۷۶/۶	۸۸۹/۷	۷۹۳/۰	۶۰۴/۲	سپرده نزد بانک مرکزی
۲۳/۰	۱۹/۹	۱۲۵۳/۹	۱۰۱۹/۶	۸۵۰/۴	۶۷۷/۹	۴۹۱/۵	قانونی
۴/۲	۴۵/۰	۵۹/۴	۵۷/۰	۳۹/۳	۱۱۵/۱	۱۱۲/۷	دیداری(۳)
۳۳/۱	۱۷/۱	۱۶۲۱/۴	۱۳۱۸/۳	۱۰۴۰/۳	۷۵۹/۶	۵۹۶/۱	بدهی بخش دولتی
۳۳/۰	۱۸/۶	۱۵۸۴/۱	۱۱۹۱/۳	۱۰۰۴/۸	۷۲۸/۳	۵۶۷/۴	دولت(۴)
۲۸/۱	-۲۳/۹	۳۷/۳	۲۷/۰	۳۵/۵	۳۱/۳	۲۸/۷	شرکت‌ها و موسسات دولتی
۲۴/۷	۱۶/۷	۹۱۷۷/۲	۷۳۶۲/۲	۶۳۰۹/۱	۵۴۰۸/۲	۴۱۳۹/۰	بدهی بخش غیر دولتی
۳/۶	۴۶/۱	۵۸۱۶/۷	۵۶۱۷/۱	۳۸۴۴/۱	۲۹۸۱/۹	۱۷۸۵/۹	سایر
۱۵/۸	۲۵/۶	۲۰۴۴۹/۷	۱۷۶۶۴/۸	۱۴۰۶۲/۴	۱۲۰۴۳/۱	۸۱۵۳/۹	جمع
۱۹/۲	۲۲/۴	۳۲۶۳/۴	۲۷۳۸/۰	۲۲۳۷/۷	۱۸۷۷/۴	۱۳۳۹/۱	اقلام زیر خط
۱۶/۲	۲۵/۲	۲۳۷۱۳/۱	۲۰۴۰۲/۸	۱۶۳۰۰/۱	۱۳۹۲۰/۴	۹۴۹۳/۰	جمع دارایی‌ها
بدهی‌ها							
۲۳/۹	۳۱/۲	۱۲۱۴۰/۶	۹۸۰۰/۹	۷۴۷۲/۲	۶۰۶۱/۴	۴۲۷۶/۹	سپرده‌های بخش غیر دولتی
۲۴/۳	۱۶/۳	۱۲۳۷/۰	۹۹۵/۱	۸۵۵/۹	۸۶۱/۹	۸۰۶/۶	دیداری
۲۳/۶	۳۴/۲	۱۰۱۲۳/۱	۸۱۸۷/۴	۶۱۰۰/۹	۴۷۵۶/۹	۳۰۶۰/۰	سرمایه‌گذاری مدت‌دار
۲۸/۳	۲۰/۲	۶۰۲/۹	۴۶۹/۸	۳۹۰/۹	۳۳۸/۵	۳۱۰/۳	قرض الحسنه(۵)
۱۹/۵	۱۹/۴	۱۷۷/۶	۱۴۸/۶	۱۲۴/۵	۱۰۴/۱	۱۰۰/۰	سایر
۱۹/۲	-۲/۵	۹۹۶/۹	۸۳۶/۳	۸۵۸/۰	۶۰۲/۶	۴۸۸/۳	بدهی به بانک مرکزی
-۱۹/۰	-۲۱/۳	۲۴۰/۹	۲۹۷/۴	۳۷۷/۷	۳۱۴/۴	۱۳۹/۵	وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی
-۱۹/۰	-۲۱/۳	۲۴۰/۹	۲۹۷/۴	۳۷۷/۷	۳۱۴/۴	۱۳۹/۵	دولت
-۱۵/۱	۶/۸	۶۲۷/۷	۷۳۹/۲	۶۹۳/۰	۷۲۸/۳	۵۰۷/۸	حساب سرمایه
۳/۶	۲۱/۲	۱۸۴۱/۴	۱۷۷۷/۶	۱۴۶۷/۱	۱۶۸۶/۸	۸۵۶/۸	وام‌ها و سپرده‌های ارزی
۹/۲	۳۱/۹	۴۶۰۲/۲	۴۲۱۳/۴	۳۱۹۵/۴	۲۶۴۹/۵	۱۸۸۴/۷	سایر
۱۵/۸	۲۵/۶	۲۰۴۴۹/۷	۱۷۶۶۴/۸	۱۴۰۶۲/۴	۱۲۰۴۳/۱	۸۱۵۳/۹	جمع
۱۹/۲	۲۲/۴	۳۲۶۳/۴	۲۷۳۸/۰	۲۲۳۷/۷	۱۸۷۷/۴	۱۳۳۹/۱	اقلام زیر خط
۱۶/۲	۲۵/۲	۲۳۷۱۳/۱	۲۰۴۰۲/۸	۱۶۳۰۰/۱	۱۳۹۲۰/۴	۹۴۹۳/۰	جمع بدهی‌ها

۱- شامل شعب خارج بانک‌های تجاری نمی‌باشد.

۲- در سال ۱۳۹۲، آمار ۶ بانک ایران‌زمین، قرض‌الحسنه رسالت، خاورمیانه، بین‌المللی کیش، ایران و ونزوتلا و قوامین و ۴ موسسه اعتباری پیشگامان آتی، صالحین، ملل (عسکریه) و کوثر به آمارهای پولی و بانکی کشور اضافه شده است. در ضمن، بانک قرض‌الحسنه مهر نیز از اسفند ماه ۱۳۹۲ از شمول بانک‌های تخصصی خارج و به طبقه بانک‌های غیر دولتی اضافه شده است.

۳- شامل سپرده‌های ارزی دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی نیز می‌باشد.

۴- شامل اوراق مشارکت بخش دولتی نیز می‌باشد.

۵- شامل سپرده‌های صندوق پس‌انداز بانک مسکن نیز می‌باشد.

بدهی بخش غیر دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	مانده در پایان سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲ ^(۱)	۱۳۹۱	
	۲۴/۷	۱۶/۷	۹۱۷۷/۲	۷۳۶۲/۲	۶۳۰۹/۱	۵۴۰۸/۱	۴۱۳۹/۰	بانکها و موسسات اعتباری
	۲۴/۹	۱۶/۱	۸۶۹۲/۳	۶۹۶۲/۱	۵۹۹۵/۶	۵۱۴۱/۵	۳۹۲۰/۸	تسهیلات اعطایی ^(۲)
	۱/۱	۱۴/۵	۷۲/۷	۷۱/۹	۶۲/۸	۵۷/۰	۷۰/۴	وامها و اعتبارات پرداختی ^(۳)
	۲۵/۶	۳۰/۹	۴۱۲/۲	۳۲۸/۲	۲۵۰/۷	۲۰۹/۶	۱۴۷/۸	سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی
	۲۳/۰	۱۸/۵	۱۴۰۵/۰	۱۱۴۲/۵	۹۶۳/۹	۸۶۴/۰	۷۸۲/۵	بانکهای تجاری
	۲۲/۰	۱۶/۶	۱۳۰۹/۱	۱۰۷۲/۷	۹۲۰/۰	۸۳۵/۰	۷۵۰/۱	تسهیلات اعطایی
	-۱/۳	۶۹/۹	۳۰/۷	۳۱/۱	۱۸/۳	۱۴/۴	۱۷/۷	وامها و اعتبارات پرداختی
	۶۸/۵	۵۱/۲	۶۵/۲	۳۸/۷	۲۵/۶	۱۴/۶	۱۴/۷	سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی
	۱۳/۱	۱۳/۰	۲۰۶۴/۴	۱۸۲۳/۱	۱۶۱۳/۶	۱۴۰۹/۹	۱۲۲۱/۹	بانکهای تخصصی
	۱۲/۷	۱۲/۷	۲۰۲۸/۳	۱۸۰۰/۰	۱۵۹۷/۱	۱۳۹۶/۲	۱۲۰۸/۰	تسهیلات اعطایی
	-۲۳/۸	۱۳۳/۳	۳/۲	۴/۲	۱/۸	۱/۴	۲/۳	وامها و اعتبارات پرداختی
	۶۳/۵	۲۸/۶	۳۰/۹	۱۸/۹	۱۴/۷	۱۲/۳	۱۱/۶	سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی
	۲۹/۹	۱۷/۸	۵۷۰۹/۸	۴۳۹۶/۶	۳۷۳۱/۶	۳۱۳۴/۲	۲۱۳۴/۶	کل بانکهای غیر دولتی
	۳۰/۹	۱۷/۶	۵۳۵۴/۹	۴۰۸۹/۴	۳۴۷۸/۵	۲۹۱۰/۳	۱۹۶۲/۷	تسهیلات اعطایی
	۶/۰	-۱۴/۳	۳۸/۸	۳۶/۶	۴۲/۷	۴۱/۲	۵۰/۴	وامها و اعتبارات پرداختی
	۱۶/۸	۲۸/۶	۳۱۶/۱	۲۷۰/۶	۲۱۰/۴	۱۸۲/۷	۱۲۱/۵	سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی

۱- در سال ۱۳۹۲، آمار ۶ بانک ایران‌زمین، قرض‌الحسنه رسالت، خاورمیانه، بین‌المللی کیش، ایران و ونزولا و قوامین و ۴ موسسه اعتباری پیشگامان آتی، صالحین، ملل (عسکریه) و کوثر به آمارهای پولی و بانکی کشور اضافه شده است. در ضمن، بانک قرض‌الحسنه مهر نیز از اسفند ماه ۱۳۹۲ از شمول بانکهای تخصصی خارج و به طبقه بانکهای غیر دولتی اضافه شده است.

۲- منظور از تسهیلات اعطایی، تسهیلات اعطایی بانکها براساس قانون عملیات بانکی بدون ربا- بدون سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی- خرید دین و اموال معاملات می‌باشد.

۳- منظور از وامها و اعتبارات پرداختی، تسهیلات مربوط به بدهی مشتریان بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده، بدهکاران بابت ضمانت‌های پرداخت شده، بدهی مشتریان بابت مابه‌التفاوت نرخ ارز، اوراق مشارکت، مطالبات قدیم و سفته‌های واخواستی می‌باشد.

جدول شماره ۵۴

نقدینگی

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	مانده در پایان سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲ ^(۱)	۱۳۹۱	
	۱۹/۳	۱۳/۲	۱۶۳۰/۳	۱۳۶۷/۰	۱۲۰۷/۶	۱۱۹۶/۰	۱۱۳۶/۸	پول
	۵/۸	۵/۷	۳۹۳/۳	۳۷۱/۹	۳۵۱/۷	۳۳۴/۱	۳۳۰/۲	اسکناس و مسکوک در دست اشخاص
	۲۴/۳	۱۶/۳	۱۲۳۷/۰	۹۹۵/۱	۸۵۵/۹	۸۶۱/۹	۸۰۶/۶	سپرده‌های دیداری
	۱۹/۲	۷/۲	۳۹۶/۷	۳۳۲/۷	۳۱۰/۳	۲۸۷/۵	۲۸۶/۱	بانک‌های دولتی
	۲۶/۹	۲۱/۴	۸۴۰/۳	۶۶۲/۴	۵۴۵/۶	۵۷۴/۴	۵۲۰/۵	کل بانک‌های غیر دولتی
	۲۳/۸	۳۳/۱	۱۰۹۰۳/۶	۸۸۰۵/۸	۶۶۱۶/۳	۵۱۹۹/۵	۳۴۷۰/۲	شبه پول
	۲۸/۱	۳۰/۳	۳۰۶۴/۸	۲۳۹۳/۰	۱۸۳۶/۵	۱۴۲۷/۹	۱۱۹۰/۷	بانک‌های دولتی
	۲۲/۲	۳۴/۲	۷۸۳۸/۸	۶۴۱۲/۸	۴۷۷۹/۸	۳۷۷۱/۶	۲۲۷۹/۵	کل بانک‌های غیر دولتی
	۲۸/۳	۲۰/۲	۶۰۲/۹	۴۶۹/۸	۳۹۰/۹	۳۳۸/۵	۳۱۰/۳	سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز
	۳۰/۲	۱۹/۶	۲۴۹/۷	۱۹۱/۸	۱۶۰/۴	۱۴۶/۲	۱۵۱/۳	بانک‌های دولتی
	۲۷/۱	۲۰/۶	۳۵۳/۲	۲۷۸/۰	۲۳۰/۵	۱۹۲/۳	۱۵۹/۰	کل بانک‌های غیر دولتی
	۲۳/۶	۳۴/۲	۱۰۱۲۳/۱	۸۱۸۷/۴	۶۱۰۰/۹	۴۷۵۶/۹	۳۰۵۹/۹	سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار
	۲۸/۱	۳۱/۷	۲۷۴۸/۴	۲۱۴۵/۴	۱۶۲۸/۵	۱۲۴۳/۵	۹۹۳/۴	بانک‌های دولتی
	۲۲/۱	۳۵/۱	۷۳۷۴/۷	۶۰۴۲/۰	۴۴۷۲/۴	۳۵۱۳/۴	۲۰۶۶/۵	کل بانک‌های غیر دولتی
	۴۲/۹	۳۷/۴	۵۲۸۶/۲	۳۷۰۰/۲	۲۶۹۲/۵	۲۲۹۶/۶	۱۳۲۷/۳	کوتاه‌مدت
	۷/۸	۳۱/۷	۴۸۳۶/۹	۴۴۸۷/۲	۳۴۰۸/۴	۲۴۶۰/۳	۱۷۳۲/۶	بلندمدت
	۱۹/۵	۱۹/۴	۱۷۷/۶	۱۴۸/۶	۱۲۴/۵	۱۰۴/۱	۱۰۰/۰	سپرده‌های متفرقه (۲)
	۱۹/۵	۱۷/۲	۶۶/۷	۵۵/۸	۴۷/۶	۳۸/۲	۴۶/۰	بانک‌های دولتی
	۱۹/۵	۲۰/۷	۱۱۰/۹	۹۲/۸	۷۶/۹	۶۵/۹	۵۴/۰	کل بانک‌های غیر دولتی
	۲۳/۲	۳۰/۰	۱۲۵۳۳/۹	۱۰۱۷۲/۸	۷۸۲۳/۹	۶۳۹۵/۵	۴۶۰۷/۰	نقدینگی (۲)

۱- در سال ۱۳۹۲، آمار ۶ بانک ایران زمین، قرض‌الحسنه رسالت، خاورمیانه، بین‌المللی کیش، ایران و ونزوتلا و قوامین و ۴ موسسه اعتباری پیشگامان آتی، صالحین، ملل (عسکریه) و کوثر به آمارهای پولی و بانکی کشور اضافه شده است. در ضمن، بانک قرض‌الحسنه مهر نیز از اسفند ماه ۱۳۹۲ از شمول بانک‌های تخصصی خارج و به طبقه بانک‌های غیر دولتی اضافه شده است.

۲- شامل پیش‌دریافت اعتبارات اسنادی، سپرده‌های نقدی ضمانت‌نامه‌ها، وجوه اداره شده مصرف نشده، پیش‌دریافت بابت تسهیلات و وجوه صندوق بازنستگي و پس‌انداز کارکنان بانک‌ها و دولت می‌باشد.

درصد تغییر	سال							
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
سهام مورد معامله								
	۱۰/۹	۳۷/۹	۲۵۲/۶	۲۲۷/۸	۱۶۵/۲	۱۸۹/۷	۸۰/۲	تعداد(میلیارد سهم)
	۱۳/۶	-۱۲/۷	۵۳۷/۹	۴۷۳/۶	۵۴۲/۵	۹۶۴/۲	۲۵۷/۱	ارزش(هزار میلیارد ریال)
	۱۳/۷	۷/۸	۱۵/۷	۱۳/۸	۱۲/۸	۱۷/۱	۵/۲	دفعات معامله(میلیون دفعه)(۱)
شاخص قیمت سهام در پایان دوره								
	-۳/۷	۲۸/۳	۷۷۲۳۰	۸۰۲۱۹	۶۲۵۳۲	۷۹۰۱۵	۳۸۰۴۱	کل
	-۱۶/۷	۱۷/۱	۱۳۱۸۶۶	۱۵۸۲۲۵	۱۳۵۰۸۹	۱۵۷۶۲۸	۶۰۸۱۲	مالی
	-۱/۳	۳۰/۶	۶۶۱۰۰	۶۶۹۹۴	۵۱۲۹۶	۶۵۸۳۷	۳۲۸۹۲	صنعت
	-۶/۷	۲۶/۳	۳۰۳۵	۳۲۵۴	۲۵۷۶	۳۳۳۶	۱۶۱۸	پنجاه شرکت فعال تر(موزون)
	-۴/۵	۲۵/۸	۵۴۴۶۰	۵۷۰۰۴	۴۵۳۱۸	۵۸۶۰۷	۳۰۰۳۱	بازار اول
	-۲/۳	۳۳/۲	۱۶۶۳۷۱	۱۷۰۲۶۹	۱۲۷۸۴۱	۱۵۲۴۴۲	۶۲۸۴۰	بازار دوم
	-۶/۹	۲۳/۰	۳۲۲۰/۴	۳۴۶۱/۰	۲۸۱۳/۲	۳۸۶۶/۰	۱۷۰۷/۵	ارزش جاری سهام در پایان دوره(هزار میلیارد ریال)
	-۰/۴	۰/۸	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۱	۲۴۳	۲۳۹	تعداد روزهای فعالیت
	۱/۹	۱/۶	۳۲۵	۳۱۹	۳۱۴	۳۱۷	۳۲۲	تعداد شرکت‌های درج شده در تابلوها

ماخذ: سازمان بورس و شرکت بورس اوراق بهادار تهران
 ۱- ارقام براساس کل معاملات سهام و اوراق مشارکت می‌باشد.

وضعیت انتشار اوراق مشارکت^(۱) در سال ۱۳۹۵

محل	موضوع اوراق مشارکت	زمان انتشار	میزان انتشار (میلیارد ریال)	مبلغ فروش رفته (میلیارد ریال)	مدت اوراق(سال)	نرخ سود علی الحساب (درصد در سال)
اوراق مشارکت دولت						
دولتی - بودجه‌ای(۲)						
وزارت امور اقتصادی و دارایی(۳)	بند (ب) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۴/۷/۱۳	۱۰۸۶۹۷	۲۸۳۲۳	۴	۲۱
وزارت امور اقتصادی و دارایی(۳)	بند (ب) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۴/۹/۲۲	۱۰۸۶۹۷	۲۸۳۲۳	۴	۲۱
وزارت امور اقتصادی و دارایی(۳)	بند (ب) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۴/۱۲/۱	۲۴۰۰۰	۱۵۱۸۷	۴	۲۱
وزارت امور اقتصادی و دارایی(۳)	بند (ب) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۴/۱۲/۲۷	۶۰۰۰	۳۰۸۹	۴	۱۸
وزارت امور اقتصادی و دارایی(۴)	بند (ب) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۵/۴/۳۱	۴۷	۳۱	۳/۵	۱۶
وزارت امور اقتصادی و دارایی(۴)	بند (ب) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۵/۴/۳۱	۲۹۱۱	۲۴۲۹	۳/۵	۱۶
وزارت امور اقتصادی و دارایی(۴)	بند (ب) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۵/۴/۳۱	۱۱۰۰	۱۰۷۰	۳۹ ماه	۱۶
وزارت امور اقتصادی و دارایی(۴)	بند (ب) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۵/۴/۳۱	۶۳۹	۵۹۷	۳۹ ماه	۱۶
وزارت امور اقتصادی و دارایی	بند (ب) تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۵	۱۳۹۵/۹/۹	۵۰۰۰۰	۴۵۱۴	۴	۱۵
سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران	بند (الف) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۵	۱۳۹۵/۱۲/۲۱	۴۰۰۰	۲۰۰	۴	۱۶
شهرداری‌ها						
شهرداری مشهد(۳)	بند (د) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۴/۱۲/۲۷	۵۰۰۰	۴۹۵۰	۲	۱۸
شهرداری مشهد(۵)	بند (د) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۵/۵/۲۳	۶۰۰۰	۶۰۰۰	۴	۱۶
شهرداری تبریز(۴)	بند (د) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۵/۸/۱	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۴	۱۶
شهرداری تهران(۳)	بند (د) و (ه) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۳	۱۳۹۴/۱۲/۲۵	۵۴۰۰	۵۴۰۰	۴	۱۸
شهرداری شیراز	تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴	۱۳۹۵/۱۱/۳۰	۴۰۰۰	۴۰	۴	۱۶
شهرداری مشهد	تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۴ و تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۵	۱۳۹۵/۱۲/۲۱	۵۰۰۰	۱۰	۴	۱۶
شهرداری اصفهان	تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۵	۱۳۹۵/۱۲/۲۱	۲۵۰۰	۲	۲	۱۶
شهرداری اهواز	تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۵	۱۳۹۵/۱۲/۲۱	۳۰۰۰	.	۴	۱۶
شهرداری مشهد	بند ۱-۴۰ قانون بودجه سال ۱۳۹۲	۱۳۹۵/۱۲/۲۱	۴۰۰۰	۱۰	۴	۱۶
جمع کل			۱۴۵۵۹۷	۴۶۷۳۴		

ماخذ: قانون بودجه سال‌های ۹۵-۱۳۹۳

۱- فقط اوراق مشارکت منتشر شده با مجوز بانک مرکزی را شامل می‌شود.

۲- اوراق مشارکتی که در قوانین بودجه سالانه بازپرداخت اصل و سود آنها پیش‌بینی می‌گردد

۳- شامل فروش مجدد اوراق فروش رفته از محل قانون بودجه سال ۱۳۹۴، در سال ۱۳۹۵ می‌باشد.

۴- عرضه مجدد اوراق نافرورش مانده سال ۱۳۹۴ که به دلیل تغییر نرخ، تاریخ انتشار جدید به آنها اختصاص پیدا کرد

۵- انتشار جدید در سال ۱۳۹۵

درصد تغییر		سال					اهمیت نسبی
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	در سال پایه
گروه‌های اختصاصی							
۷/۰	۹/۲	۲۶۴/۲	۲۴۶/۹	۲۲۶/۲	۲۰۱/۲	۱۴۱/۸	۵۲/۶۸
شاخص کالا							
۱۱/۸	۱۵/۹	۲۲۹/۵	۲۰۵/۳	۱۷۷/۰	۱۴۶/۹	۱۱۷/۶	۴۷/۳۲
شاخص خدمت							
۹/۰	۱۱/۹	۲۴۸/۰	۲۲۷/۵	۲۰۳/۲	۱۷۵/۹	۱۳۰/۵	۱۰۰/۰۰
شاخص کل							
گروه‌های اصلی و منتخب فرعی							
۸/۲	۱۰/۴	۲۶۶/۷	۲۴۶/۵	۲۲۳/۴	۲۰۴/۹	۱۴۴/۶	۲۷/۳۸
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها							
۱۰/۱	۴/۳	۲۳۳/۶	۲۱۲/۲	۲۰۳/۳	۱۹۴/۰	۱۴۹/۰	۶/۱۲
گوشت							
۱۰/۳	۱۵/۹	۳۴۳/۶	۳۱۱/۵	۲۶۸/۸	۲۳۳/۸	۱۶۲/۷	۰/۷۳
ماهی و حیوانات دریایی							
۱۵/۹	۱۵/۴	۲۸۷/۶	۲۴۸/۱	۲۱۵/۰	۱۹۰/۹	۱۳۷/۳	۵/۰۵
غلات و نان							
۶/۶	۳/۳	۲۵۹/۹	۲۴۴/۰	۲۳۶/۱	۲۱۳/۲	۱۴۴/۴	۰/۹۴
روغن‌ها و چربی‌ها							
۰/۷	۱۴/۹	۲۶۱/۹	۲۶۰/۲	۲۲۶/۵	۲۱۱/۹	۱۳۹/۱	۵/۳۸
میوه‌ها و خشکبار							
۳/۴	۶/۳	۲۵۹/۷	۲۵۱/۱	۲۳۶/۳	۲۲۹/۰	۱۴۴/۷	۳/۴۲
انواع سبزی، حبوب و فرآورده‌های سبزی							
۵/۵	۹/۳	۲۶۳/۱	۲۴۹/۳	۲۲۸/۰	۲۰۰/۱	۱۵۳/۹	۳/۰۷
لبنیات و تخم پرندگان							
۱۰/۰	-۳/۱	۲۶۷/۹	۲۴۳/۵	۲۵۱/۳	۲۶۷/۶	۱۸۲/۵	۰/۳۵
دخانیات							
۹/۵	۱۲/۳	۱۹۴/۶	۱۷۷/۷	۱۵۸/۳	۱۳۵/۷	۱۱۲/۹	۳۲/۸۲
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها							
۹/۸	۱۲/۵	۱۹۴/۲	۱۷۶/۸	۱۵۷/۲	۱۳۶/۰	۱۱۲/۶	۷/۵۱
اجاره بهای مسکن غیر شخصی							
۱۰/۱	۱۲/۷	۱۹۴/۸	۱۷۶/۹	۱۵۶/۹	۱۳۵/۵	۱۱۲/۳	۲۰/۹۲
ارزش اجاری مسکن شخصی							
۹/۲	۱۲/۹	۲۷۰/۲	۲۴۷/۵	۲۱۹/۲	۱۸۲/۸	۱۳۳/۹	۱/۷۱
تعمیرات و خدمات ساختمانی							
۶/۶	۱۱/۶	۱۹۴/۶	۱۸۲/۶	۱۶۳/۶	۱۲۱/۲	۱۲۱/۰	۰/۵۳
آب							
۱/۵	۴/۷	۱۳۱/۴	۱۲۹/۴	۱۲۳/۶	۱۰۱/۸	۱۰۰/۸	۲/۱۶
برق، گاز و سایر سوخت‌ها							
۶/۶	۱۰/۴	۳۰۶/۲	۲۸۷/۲	۲۶۰/۱	۲۱۹/۴	۱۴۷/۸	۴/۹۴
پوشاک و کفش							
۵/۲	۵/۷	۲۸۳/۶	۲۶۹/۷	۲۵۵/۲	۲۳۰/۷	۱۵۰/۹	۵/۱۳
اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه							
۷/۱	۱۱/۱	۲۵۶/۵	۲۳۹/۵	۲۱۵/۷	۱۷۳/۹	۱۲۹/۵	۹/۸۷
حمل و نقل							
۳/۵	۳/۶	۱۳۶/۹	۱۳۲/۲	۱۲۷/۷	۱۱۵/۲	۱۰۷/۵	۲/۳۸
ارتباطات							
۱۶/۷	۲۳/۸	۳۲۸/۵	۲۸۱/۴	۲۲۷/۳	۱۷۲/۶	۱۲۴/۷	۶/۹۸
بهداشت و درمان							
۸/۶	۱۴/۹	۲۹۰/۱	۲۶۷/۰	۲۳۲/۳	۱۹۰/۴	۱۴۱/۰	۲/۸۵
تفریح و امور فرهنگی							
۱۶/۰	۱۶/۴	۱۹۵/۷	۱۶۸/۷	۱۴۴/۹	۱۲۸/۵	۱۱۴/۱	۲/۲۴
تحصیل							
۹/۵	۱۶/۲	۲۹۱/۹	۲۶۶/۷	۲۲۹/۶	۱۹۳/۲	۱۳۸/۷	۱/۸۶
رستوران و هتل							
۹/۷	۱۱/۱	۳۱۱/۸	۲۸۴/۲	۲۵۵/۸	۲۲۰/۸	۱۴۶/۶	۳/۲۰
کالاها و خدمات متفرقه							

متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای تولیدکننده

(۱۳۹۰=۱۰۰)

درصد تغییر	سال						اهمیت نسبی در سال پایه	
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		
۵/۰	۴/۹	۲۲۵/۲	۲۱۴/۵	۲۰۴/۵	۱۷۸/۱	۱۳۲/۴	۱۰۰/۰۰	شاخص کل
گروه‌های اصلی								
۲/۴	۵/۷	۲۴۶/۱	۲۴۰/۳	۲۲۷/۳	۱۹۹/۹	۱۳۹/۳	۱۷/۱۲	کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری
۳/۶	-۰/۴	۲۱۰/۳	۲۰۳/۰	۲۰۳/۸	۱۸۵/۴	۱۳۷/۴	۵۱/۹۹	ساخت(صنعت)
۴/۰	۸/۷	۲۲۲/۳	۲۱۳/۸	۱۹۶/۶	۱۵۶/۳	۱۲۰/۳	۱۸/۵۳	حمل و نقل و انبارداری
۶/۳	۸/۲	۱۴۸/۶	۱۳۹/۸	۱۲۹/۳	۱۱۰/۷	۱۰۳/۸	۲/۰۳	اطلاعات و ارتباطات
۱۱/۰	۱۸/۱	۲۸۶/۵	۲۵۸/۲	۲۱۸/۶	۱۸۱/۰	۱۳۳/۰	۰/۹۱	هتل و رستوران
۱۶/۲	۱۷/۰	۲۰۰/۹	۱۷۲/۹	۱۴۷/۸	۱۲۹/۸	۱۱۴/۵	۳/۸۳	آموزش
۱۷/۵	۲۷/۸	۳۴۹/۳	۲۹۷/۳	۲۳۲/۶	۱۷۱/۸	۱۲۶/۶	۴/۸۳	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۱۲/۷	۲۲/۷	۳۰۶/۲	۲۷۱/۶	۲۲۱/۳	۱۷۶/۱	۱۲۸/۹	۰/۷۵	سایر فعالیتهای خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی
گروه اختصاصی								
۸/۷	۱۳/۸	۲۳۸/۶	۲۱۹/۶	۱۹۳/۰	۱۵۳/۶	۱۲۰/۱	۳۰/۸۹	خدمات

گروه‌های اصلی	اهمیت نسبی		سال				درصد تغییر		
	در سال پایه		۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲		۱۳۹۱	
محصولات حیوانی	۲/۴۱		۳۱۲/۴	۲۸۷/۴	۲۸۵/۵	۲۷۴/۲	۲۲۹/۰	۸/۷	۰/۷
محصولات نباتی	۱۰/۴۳		۲۷۵/۱	۲۹۲/۵	۲۷۴/۱	۲۶۸/۴	۲۲۳/۶	-۶/۰	۶/۷
چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی	۰/۳۶		۳۳۹/۱	۳۰۸/۴	۲۹۸/۵	۲۹۷/۱	۲۴۰/۴	۱۰/۰	۳/۳
محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها و توتون	۳/۷۲		۳۲۷/۸	۳۰۶/۴	۲۹۹/۴	۳۰۱/۱	۲۲۶/۷	۷/۰	۲/۳
محصولات معدنی	۳۱/۸۰		۱۶۸/۷	۱۸۳/۷	۲۸۶/۲	۲۷۶/۹	۲۲۴/۸	-۸/۲	-۳۵/۸
محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته	۲۰/۱۱		۲۰۸/۶	۲۱۱/۱	۲۴۹/۹	۲۷۸/۵	۲۳۲/۰	-۱/۲	-۱۵/۵
مواد پلاستیک و کائوچو و مصنوعات آنها	۱۰/۵۱		۲۶۸/۶	۲۷۶/۶	۳۰۴/۰	۳۰۱/۵	۲۱۵/۵	-۲/۹	-۹/۰
پوست و چرم و محصولات چرمی	۰/۵۹		۱۲۹/۸	۱۳۹/۴	۲۱۲/۵	۲۳۴/۵	۱۹۸/۰	-۶/۹	-۳۴/۴
چوب و اشیای چوبی	۰/۰۵		۲۸۰/۴	۲۷۲/۸	۲۷۲/۴	۲۷۶/۱	۲۲۳/۵	۲/۸	۰/۲
مواد نسجی و مصنوعات از این مواد	۳/۶۱		۲۷۵/۱	۲۶۰/۲	۲۳۳/۵	۲۱۲/۰	۲۱۴/۴	۵/۷	۱۱/۴
انواع کفش	۰/۴۶		۳۹۴/۹	۳۸۰/۸	۳۶۶/۶	۲۸۱/۷	۲۰۶/۶	۳/۷	۳/۹
مصنوعات ساخته شده از انواع سنگ	۲/۱۳		۲۴۰/۰	۲۴۳/۵	۲۴۹/۰	۲۶۱/۰	۲۳۸/۹	-۱/۴	-۲/۲
فلزات معمولی و مصنوعات آنها	۹/۷۱		۲۰۵/۴	۲۱۲/۷	۲۴۷/۵	۲۴۲/۰	۲۱۵/۱	-۳/۴	-۱۴/۱
ماشین‌آلات مکانیکی و ادوات برقی	۲/۹۶		۲۵۰/۴	۲۳۹/۵	۲۴۳/۸	۲۶۴/۹	۲۲۹/۹	۴/۵	-۱/۷
وسایل نقلیه زمینی و تجهیزات ترابری	۱/۱۵		۲۶۷/۹	۲۷۱/۵	۲۴۷/۰	۲۵۱/۸	۲۰۷/۵	-۱/۳	۹/۹
گروه اختصاصی									
محصولات پتروشیمی	۴۶/۳۳		۱۹۶/۴	۲۰۵/۱	۲۸۱/۵	۲۸۴/۷	۲۲۷/۴	-۴/۲	-۲۷/۱
شاخص کل	۱۰۰/۰۰		۲۲۲/۲	۲۲۸/۳	۲۷۱/۷	۲۷۳/۰	۲۲۴/۱	-۲/۷	-۱۶/۰

جدول شماره ۶۰

متوسط هزینه ناخالص سالانه خانوار به قیمت‌های جاری در مناطق شهری بر حسب گروه‌های هزینه

(میلیون ریال)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
۲۲/۹	۲۳/۶	۸/۰	۳/۱	۹۰/۰	۸۳/۳	۸۰/۸	۷۴/۷	۵۶/۸	خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها
۰/۳	۰/۳	۱۹/۳	-۳/۶	۱/۳	۱/۱	۱/۲	۱/۲	۰/۹	دخانیات
۴/۳	۴/۵	۶/۴	۴/۳	۱۶/۹	۱۵/۹	۱۵/۲	۱۳/۱	۹/۸	پوشاک و کفش
۳۵/۵	۳۵/۰	۱۲/۹	۱۲/۴	۱۳۹/۴	۱۲۳/۵	۱۰۹/۹	۹۷/۱	۷۱/۲	مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها
۴/۰	۴/۱	۸/۵	۶/۹	۱۵/۸	۱۴/۵	۱۳/۶	۱۱/۹	۹/۶	لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه
۵/۹	۵/۸	۱۲/۷	۸/۰	۲۳/۲	۲۰/۵	۱۹/۰	۱۶/۰	۱۱/۹	بهداشت و درمان
۱۰/۶	۱۰/۲	۱۶/۱	۵/۸	۴۱/۹	۳۶/۰	۳۴/۰	۲۴/۳	۲۰/۴	حمل و نقل
۲/۱	۲/۱	۱۱/۱	۶/۵	۸/۳	۷/۵	۷/۰	۵/۷	۴/۴	ارتباطات
۱/۹	۲/۰	۱۰/۲	-۱۰/۲	۷/۶	۶/۹	۷/۷	۶/۵	۵/۱	تفریح و امور فرهنگی
۱/۹	۱/۹	۱۲/۶	۵/۷	۷/۳	۶/۵	۶/۲	۵/۰	۴/۲	تحصیل
۲/۱	۲/۱	۱۳/۱	۱۳/۰	۸/۴	۷/۴	۶/۶	۵/۹	۴/۵	رستوران و هتل
۸/۴	۸/۳	۱۱/۹	۶/۹	۳۲/۹	۲۹/۴	۲۷/۵	۲۳/۰	۱۷/۷	کالاها و خدمات متفرقه
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۱/۴	۷/۳	۳۹۳/۰	۳۵۲/۷	۳۲۸/۸	۲۸۴/۵	۲۱۶/۵	جمع

جدول شماره ۶۱

متوسط هزینه واقعی ناخالص سالانه خانوار در مناطق شهری بر حسب گروه‌های هزینه (۱۳۹۰=۱۰۰)

(میلیون ریال)

سهم (درصد)	درصد تغییر		سال						
	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
۲۰/۳	۲۰/۸	-۰/۱	-۶/۶	۳۳/۷	۳۳/۸	۳۶/۲	۳۶/۵	۳۹/۳	خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها
۰/۳	۰/۳	۸/۴	-۰/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۴	۰/۵	دخانیات
۳/۳	۳/۴	-۰/۲	-۵/۶	۵/۵	۵/۵	۵/۹	۶/۰	۶/۷	پوشاک و کفش
۴۳/۱	۴۲/۸	۳/۱	۰/۱	۷۱/۶	۶۹/۵	۶۹/۴	۷۱/۶	۶۳/۰	مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها
۳/۳	۳/۳	۳/۲	۱/۱	۵/۶	۵/۴	۵/۳	۵/۲	۶/۴	لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه
۴/۲	۴/۵	-۳/۵	-۱۲/۸	۷/۰	۷/۳	۸/۴	۹/۳	۹/۵	بهداشت و درمان
۹/۸	۹/۳	۸/۵	-۴/۷	۱۶/۳	۱۵/۰	۱۵/۸	۱۴/۰	۱۵/۷	حمل و نقل
۳/۷	۳/۵	۷/۴	۲/۸	۶/۱	۵/۷	۵/۵	۵/۰	۴/۱	ارتباطات
۱/۶	۱/۶	۱/۵	-۲۱/۸	۲/۶	۲/۶	۳/۳	۳/۴	۳/۶	تفریح و امور فرهنگی
۲/۳	۲/۴	-۳/۰	-۹/۲	۳/۸	۳/۹	۴/۳	۳/۹	۳/۷	تحصیل
۱/۷	۱/۷	۳/۳	-۲/۸	۲/۹	۲/۸	۲/۹	۳/۰	۳/۳	رستوران و هتل
۶/۳	۶/۴	۲/۰	-۳/۸	۱۰/۵	۱۰/۳	۱۰/۷	۱۰/۴	۱۲/۱	کالاها و خدمات متفرقه
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۵	-۳/۵	۱۶۶/۲	۱۶۲/۲	۱۶۸/۱	۱۶۸/۶	۱۶۷/۹	جمع (۱)

۱- هزینه کل واقعی به جای تقسیم هزینه کل به قیمت جاری به شاخص کل قیمت‌ها، از مجموع هزینه‌های واقعی گروه‌های هزینه محاسبه شده است.